

รายงานของผู้สอบบัญชีและงบการเงิน

ธนาคารออมสิน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

รายงานของผู้สอบบัญชี

เสนอ คณะกรรมการธนาคารออมสิน

ความเห็น

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ตรวจสอบงบการเงินของธนาคารออมสิน ซึ่งประกอบด้วยงบแสดงฐานะการเงินที่แสดงเงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสียและงบแสดงฐานะการเงินเฉพาะธนาคาร ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 งบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นที่แสดงเงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสียและงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นเฉพาะธนาคาร งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้นที่แสดงเงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสียและงบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้นเฉพาะธนาคาร และงบกระแสเงินสดที่แสดงเงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสียและงบกระแสเงินสดเฉพาะธนาคารสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกัน และหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมถึงหมายเหตุสรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเห็นว่า งบการเงินข้างต้นนี้แสดงฐานะการเงินของธนาคารออมสิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 ผลการดำเนินงานและกระแสเงินสดสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกัน โดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

เกณฑ์ในการแสดงความเห็น

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ปฏิบัติตามตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชี ความรับผิดชอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้กล่าวไว้ในวรรคความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบงบการเงิน ในรายงานของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินมีความเป็นอิสระจากธนาคารตามมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินที่กำหนดโดยคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินและข้อกำหนดจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่กำหนดโดยสภาวิชาชีพบัญชี ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบงบการเงิน และสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ปฏิบัติตามความรับผิดชอบด้านจรรยาบรรณอื่น ๆ ซึ่งเป็นไปตามมาตรฐานการตรวจเงินแผ่นดินและข้อกำหนดจรรยาบรรณเหล่านี้ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเชื่อว่าหลักฐานการสอบบัญชีที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้รับเพียงพอและเหมาะสมเพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

๑

ข้อมูลอื่น

ผู้บริหารเป็นผู้รับผิดชอบต่อข้อมูลอื่น ข้อมูลอื่นประกอบด้วย ข้อมูลซึ่งรวมอยู่ในรายงานประจำปี แต่ไม่รวมถึงงบการเงินและรายงานของผู้สอบบัญชีที่อยู่ในรายงานประจำปีนั้น ซึ่งผู้บริหารจะจัดเตรียมรายงานประจำปีให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภายหลังวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชีนี้

ความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินต่องบการเงินไม่ครอบคลุมถึงข้อมูลอื่นและสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินไม่ได้ให้ความเชื่อมั่นต่อข้อมูลอื่น

ความรับผิดชอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบงบการเงินคือ การอ่านและพิจารณาว่าข้อมูลอื่นมีความขัดแย้งที่มีสาระสำคัญกับงบการเงินหรือกับความรู้ที่ได้รับจากการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน หรือปรากฏว่าข้อมูลอื่นมีการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่

เมื่อสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้อ่านรายงานประจำปี หากสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินสรุปได้ว่าการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินต้องสื่อสารเรื่องดังกล่าวกับผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแล

ความรับผิดชอบของผู้บริหารและผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลต่องบการเงิน

ผู้บริหารมีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดทำและนำเสนองบการเงินเหล่านี้โดยถูกต้องตามที่ควรตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน และรับผิดชอบเกี่ยวกับการควบคุมภายในที่ผู้บริหารพิจารณาว่าจำเป็นเพื่อให้สามารถจัดทำงบการเงินที่ปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด

ในการจัดทำงบการเงิน ผู้บริหารรับผิดชอบในการประเมินความสามารถของธนาคารในการดำเนินงานต่อเนื่อง เปิดเผยเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานต่อเนื่องตามความเหมาะสม และการใช้เกณฑ์การบัญชีสำหรับการดำเนินงานต่อเนื่อง เว้นแต่ผู้บริหารมีความตั้งใจที่จะเลิกธนาคารหรือหยุดดำเนินงานหรือไม่สามารถดำเนินงานต่อเนื่องต่อไปได้

ผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลมีหน้าที่ในการสอดส่องดูแลกระบวนการในการจัดทำรายงานทางการเงินของธนาคาร

ความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบงบการเงิน

การตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลว่า งบการเงินโดยรวมปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่ ไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด และเสนอรายงานของผู้สอบบัญชีซึ่งรวมความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินอยู่ด้วย ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลคือความเชื่อมั่นในระดับสูงแต่ไม่ได้เป็นการรับประกันว่าการปฏิบัติงานตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชีจะสามารถตรวจพบข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญที่มีอยู่ได้เสมอไป ข้อมูล

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

ที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอาจเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาดและถือว่ามีความสำคัญเมื่อคาดการณ์ได้อย่างสมเหตุสมผลว่า รายการที่ขัดต่อข้อเท็จจริงแต่ละรายการหรือทุกรายการรวมกันจะมีผลต่อการตัดสินใจทางเศรษฐกิจของผู้ใช้งบการเงินจากการใช้งบการเงินเหล่านี้

ในการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินตามมาตรฐานการสอบบัญชี สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ใช้ดุลยพินิจและการสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพตลอดการตรวจสอบ การปฏิบัติงานของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินรวมถึง

- ระบุและประเมินความเสี่ยงจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญในงบการเงิน ไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด ออกแบบและปฏิบัติงานตามวิธีการตรวจสอบเพื่อตอบสนองต่อความเสี่ยงเหล่านั้น และได้หลักฐานการสอบบัญชีที่เพียงพอและเหมาะสมเพื่อเป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ความเสี่ยงที่ไม่พบข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญซึ่งเป็นผลมาจากการทุจริตจะสูงกว่าความเสี่ยงที่เกิดจากข้อผิดพลาด เนื่องจากการทุจริตอาจเกี่ยวกับการสมรู้ร่วมคิด การปลอมแปลงเอกสารหลักฐาน การตั้งใจละเว้นการแสดงข้อมูล การแสดงข้อมูลที่ไม่ตรงตามข้อเท็จจริงหรือการแทรกแซงการควบคุมภายใน

- ทำความเข้าใจในระบบการควบคุมภายในที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบ เพื่อออกแบบวิธีการตรวจสอบที่เหมาะสมกับสถานการณ์ แต่ไม่ใช่เพื่อวัตถุประสงค์ในการแสดงความเห็นต่อความมีประสิทธิภาพของการควบคุมภายในของธนาคาร

- ประเมินความเหมาะสมของนโยบายการบัญชีที่ผู้บริหารใช้และความสมเหตุสมผลของประมาณการทางบัญชีและการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องซึ่งจัดทำขึ้นโดยผู้บริหาร

- สรุปรเกี่ยวกับความเหมาะสมของการใช้เกณฑ์การบัญชีสำหรับการดำเนินงานต่อเนื่องของผู้บริหาร และจากหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้รับ สรุปว่ามีความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญที่เกี่ยวกับเหตุการณ์หรือสถานการณ์ที่อาจเป็นเหตุให้เกิดข้อสงสัยอย่างมีนัยสำคัญต่อความสามารถของธนาคารในการดำเนินงานต่อเนื่องหรือไม่ ถ้าสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ข้อสรุปว่ามีความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินต้องกล่าวไว้ในรายงานของผู้สอบบัญชีของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินโดยให้ข้อสังเกตถึงการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงินที่เกี่ยวข้อง หรือถ้าการเปิดเผยดังกล่าวไม่เพียงพอ ความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินจะเปลี่ยนแปลงไป ข้อสรุปของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินขึ้นอยู่กับหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้รับจนถึงวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชีของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน อย่างไรก็ตาม เหตุการณ์หรือสถานการณ์ในอนาคตอาจเป็นเหตุให้ธนาคารต้องหยุดการดำเนินงานต่อเนื่อง

- ประเมินการนำเสนอ โครงสร้างและเนื้อหาของงบการเงินโดยรวม รวมถึงการเปิดเผยข้อมูลว่า งบการเงินแสดงรายการและเหตุการณ์ในรูปแบบที่ทำให้มีการนำเสนอข้อมูลโดยถูกต้องตามที่ควรหรือไม่

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้สื่อสารกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการกำกับดูแลในเรื่องต่าง ๆ ที่สำคัญ ซึ่งรวมถึง
ขอบเขตและช่วงเวลาของการตรวจสอบตามที่ได้วางแผนไว้ ประเด็นที่มีนัยสำคัญที่พบจากการตรวจสอบ รวมถึง
ข้อบกพร่องที่มีนัยสำคัญในระบบการควบคุมภายในหากสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้พบในระหว่างการตรวจสอบ
ของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

(นางภัทรา ไชว์ศรี)

ผู้ตรวจเงินแผ่นดิน

(นางสาวรัชณี ชลนาภิกุล)

ผู้อำนวยการสำนักตรวจสอบการเงินที่ 2

ธนาคารออมสิน
งบแสดงฐานะการเงิน
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560

หน่วย : พันบาท

สินทรัพย์	หมายเหตุ	งบการเงินที่แสดงเงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสีย		งบการเงินเฉพาะธนาคาร	
		2560	2559	2560	2559
เงินสด	5.2	30,092,814	28,936,611	30,092,814	28,936,611
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินสุทธิ	5.3	462,668,652	479,790,208	462,668,652	479,790,208
สินทรัพย์ตราสารอนุพันธ์	5.4	657,002	135,736	657,002	135,736
เงินลงทุนสุทธิ	5.5	235,362,391	282,482,428	235,362,391	282,482,428
เงินลงทุนในบริษัทร่วมสุทธิ	5.6	1,958,334	1,431,707	1,375,919	986,415
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และดอกเบี้ยค้างรับสุทธิ	5.7				
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้		1,757,877,772	1,557,990,126	1,757,877,772	1,557,990,126
ดอกเบี้ยค้างรับ		6,492,605	5,713,894	6,492,605	5,713,894
รวมเงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และดอกเบี้ยค้างรับ		1,764,370,377	1,563,704,020	1,764,370,377	1,563,704,020
หัก รายได้รอตัดบัญชี		458,900	417,530	458,900	417,530
หัก ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ	5.8	52,992,437	50,735,152	52,992,437	50,735,152
หัก ค่าเผื่อการปรับมูลค่าจากการปรับโครงสร้างหนี้	5.9	10,879	10,879	10,879	10,879
รวมเงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และดอกเบี้ยค้างรับสุทธิ		1,710,908,161	1,512,540,459	1,710,908,161	1,512,540,459
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ตามธุรกรรมนโยบายรัฐและดอกเบี้ยค้างรับสุทธิ 5.38					
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ตามธุรกรรมนโยบายรัฐ					
ส่วนที่ไม่มีการชดเชยความเสียหายจากรัฐบาล		188,437,110	188,973,591	188,437,110	188,973,591
ส่วนที่มีการชดเชยความเสียหายจากรัฐบาล		938	1,663	938	1,663
ดอกเบี้ยค้างรับตามธุรกรรมนโยบายรัฐ					
ส่วนที่ไม่มีการชดเชยความเสียหายจากรัฐบาล		171,780	25,090	171,780	25,090
รวมเงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ตามธุรกรรมนโยบายรัฐและดอกเบี้ยค้างรับ		188,609,828	189,000,344	188,609,828	189,000,344
หัก ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญตามธุรกรรมนโยบายรัฐ		2,236,047	1,880,093	2,236,047	1,880,093
รวมเงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ตามธุรกรรมนโยบายรัฐและดอกเบี้ยค้างรับสุทธิ		186,373,781	187,120,251	186,373,781	187,120,251
ลูกหนี้รอการชดเชยจากรัฐบาลตามธุรกรรมนโยบายรัฐ 5.38.4		2,371,956	3,257,767	2,371,956	3,257,767
ทรัพย์สินรอการขายสุทธิ	5.10	2,428,437	1,618,774	2,428,437	1,618,774
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์สุทธิ	5.11	25,730,778	7,761,723	25,730,778	7,761,723
สินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่นสุทธิ	5.12	1,330,645	1,355,562	1,330,645	1,355,562
สินทรัพย์อื่นสุทธิ	5.13	4,527,595	3,602,174	4,527,595	3,602,174
รวมสินทรัพย์		2,664,410,546	2,510,033,400	2,663,828,131	2,509,588,108

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

ธนาคารออมสิน
งบแสดงฐานะการเงิน (ต่อ)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560

หน่วย : พันบาท

หมายเหตุ	งบการเงินที่แสดงเงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสีย		งบการเงินเฉพาะธนาคาร	
	2560	2559	2560	2559
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น				
เงินรับฝาก	5.14	2,185,122,288	2,137,341,104	2,185,122,288
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินสุทธิ	5.15	111,205,802	101,313,062	111,205,802
หนี้สินจ่ายคืนเมื่อทวงถาม		1,010,071	810,225	1,010,071
หนี้สินตราสารอนุพันธ์	5.4	91,156	659,894	91,156
ตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม	5.16	50,000,000	-	50,000,000
เจ้าหนี้ตามธุรกรรมนโยบายรัฐ	5.38.5	-	308,446	-
ประมาณการหนี้สิน	5.17	55,682,323	47,253,943	55,682,323
ดอกเบี้ยเงินฝากและพันธบัตรค้างจ่าย	5.18	49,425,112	43,425,421	49,425,112
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย		6,604,581	5,126,776	6,604,581
หนี้สินอื่น	5.19	2,798,129	2,941,960	2,798,129
รวมหนี้สิน		2,461,939,462	2,339,180,831	2,461,939,462
ส่วนของผู้ถือหุ้น				
เงินทุนที่ได้รับพระราชทาน	-	100	100	100
องค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น	5.20	33,535,457	9,297,987	33,404,863
กำไรสะสม				
จัดสรรแล้ว				
ทุนสำรองเพื่อการขยายงาน		27,007,881	24,413,284	27,007,881
ยังไม่ได้จัดสรร		141,927,646	137,141,198	141,475,825
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น		202,471,084	170,852,569	201,888,669
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น		2,664,410,546	2,510,033,400	2,663,828,131

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

(นายกุลิศ สมบัติศิริ)
ประธานกรรมการธนาคารออมสิน

(นายชาติชาย พยุหนาวีชัย)
ผู้อำนวยการธนาคารออมสิน

ธนาคารออมสิน
งบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560

หน่วย : พันบาท

		งบการเงินที่แสดงเงินลงทุน		งบการเงินเฉพาะธนาคาร	
		ตามวิธีส่วนได้เสีย			
หมายเหตุ		2560	2559	2560	2559
รายได้ดอกเบี้ย	5.28	98,364,635	98,884,716	98,364,635	98,884,716
ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย	5.29	42,448,209	40,337,474	42,448,209	40,337,474
รายได้ดอกเบี้ยสุทธิ		55,916,426	58,547,242	55,916,426	58,547,242
รายได้ค่าธรรมเนียมและบริการ		6,450,576	5,343,826	6,450,576	5,343,826
ค่าใช้จ่ายค่าธรรมเนียมและบริการ		684,852	528,282	684,852	528,282
รายได้ค่าธรรมเนียมและบริการสุทธิ	5.30	5,765,724	4,815,544	5,765,724	4,815,544
กำไรสุทธิจากธุรกรรมเพื่อค้าและปริวรรตเงินตราต่างประเทศ	5.31	89,932	184,507	89,932	184,507
กำไรสุทธิจากเงินลงทุน	5.32	257,194	21,652	257,194	21,652
ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสีย		300,346	292,102	-	-
รายได้เงินปันผล		2,153,789	1,821,541	2,388,698	1,955,676
รายได้จากการดำเนินงานอื่น ๆ		1,011,244	1,079,542	1,011,244	1,079,542
รายได้จากธุรกรรมนโยบายรัฐ	5.38.6	5,948,822	5,474,884	5,948,822	5,474,884
รวมรายได้จากการดำเนินงาน		71,443,477	72,237,014	71,378,040	72,079,047
ค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงานอื่น ๆ					
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงาน		13,095,326	14,976,371	13,095,326	14,976,371
เงินบำเหน็จรางวัลกรรมการ		4,058	3,367	4,058	3,367
เงินบำเหน็จรางวัลพนักงาน		3,496,826	2,878,672	3,496,826	2,878,672
ค่าตอบแทนกรรมการ		4,362	4,550	4,362	4,550
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอาคารสถานที่และอุปกรณ์		4,731,650	4,720,843	4,731,650	4,720,843
ค่าตอบแทนหน่วยงานในการชำระสินเชื่อ	5.33	2,811,902	3,113,630	2,811,902	3,113,630
อื่น ๆ		4,602,973	3,717,114	4,602,973	3,717,114
รวมค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงานอื่น ๆ		28,747,097	29,414,547	28,747,097	29,414,547
ค่าใช้จ่ายจากธุรกรรมนโยบายรัฐ	5.38.7	7,236,462	7,170,111	7,236,462	7,170,111
หนี้สูญ หนี้สงสัยจะสูญ และขาดทุน (กลับรายการ) จากการด้อยค่า	5.34	4,184,407	9,548,418	4,184,407	9,548,418
กำไรสุทธิ		31,275,511	26,103,938	31,210,074	25,945,971
กำไร (ขาดทุน) เบ็ดเสร็จอื่น					
รายการที่จัดประเภทรายการใหม่เข้าไปไว้ในกำไรหรือขาดทุนในภายหลัง					
กำไรจากการวัดมูลค่าเงินลงทุนเพื่อขาย	5.20	6,618,036	5,628,918	6,618,036	5,628,918
ส่วนแบ่งกำไรเบ็ดเสร็จอื่นในบริษัทร่วม	5.20	72,187	41,845	-	-
รวมรายการที่จัดประเภทรายการใหม่เข้าไปไว้ในกำไรหรือขาดทุนในภายหลัง		6,690,223	5,670,763	6,618,036	5,628,918
รายการที่ไม่จัดประเภทรายการใหม่เข้าไปไว้ในกำไรหรือขาดทุนในภายหลัง					
การเปลี่ยนแปลงในส่วนเกินทุนจากการตราสารหนี้	5.20	17,547,247	-	17,547,247	-
ขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย					
สำหรับโครงการผลประโยชน์ของพนักงาน		(7,270,965)	-	(7,270,965)	-
ส่วนแบ่งขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นในบริษัทร่วม		(501)	(2,794)	-	-
รวมรายการที่ไม่จัดประเภทรายการใหม่เข้าไปไว้ในกำไรหรือขาดทุนในภายหลัง		10,275,781	(2,794)	10,276,282	-
รวมกำไรเบ็ดเสร็จอื่นสุทธิ		16,966,004	5,667,969	16,894,318	5,628,918
กำไรเบ็ดเสร็จรวม		48,241,515	31,771,907	48,104,392	31,574,889

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

(นายกุลิศ สมบัติศิริ)

ประธานกรรมการธนาคารออมสิน

(นายชาติชาย พยุหนาวีชัย)

ผู้อำนวยการธนาคารออมสิน

ธนาคารออมสิน
งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560

หน่วย : พันบาท

งบการเงินที่แสดงเงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสีย								
หมายเหตุ	เงินทุนที่ได้รับ พระราชทาน	องค์ประกอบอื่นของผู้ถือหุ้น				กำไรสะสม		รวม
		ส่วนเกินทุนจาก การตีราคาสินทรัพย์	ส่วนเกิน (ต่ำกว่า) ทุนจาก การเปลี่ยนแปลงมูลค่า เงินลงทุนเมื่อขาย	ส่วนแบ่งกำไร (ขาดทุน) เบ็ดเสร็จอื่นในบริษัทรวม	รวมองค์ประกอบอื่น ของผู้ถือหุ้น	จัดสรรแล้ว สำรองเพื่อการขยายงาน	ยังไม่ได้จัดสรร	
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2559	100	-	3,610,662	16,562	3,627,224	22,143,401	126,231,937	152,002,662
สำรองเพื่อการขยายงาน	5.21	-	-	-	-	2,269,883	(2,269,883)	-
เงินนำส่งกระทรวงการคลัง	5.21	-	-	-	-	-	(12,922,000)	(12,922,000)
กำไร (ขาดทุน) เบ็ดเสร็จรวม	-	-	5,628,918	41,845	5,670,763	-	26,101,144	31,771,907
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559	100	-	9,239,580	58,407	9,297,987	24,413,284	137,141,198	170,852,569
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2560	100	-	9,239,580	58,407	9,297,987	24,413,284	137,141,198	170,852,569
สำรองเพื่อการขยายงาน	5.21	-	-	-	-	2,594,597	(2,594,597)	-
เงินนำส่งกระทรวงการคลัง	5.21	-	-	-	-	-	(16,623,000)	(16,623,000)
กำไร (ขาดทุน) เบ็ดเสร็จรวม	-	17,547,247	6,618,036	72,187	24,237,470	-	24,004,045	48,241,515
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	100	17,547,247	15,857,616	130,594	33,535,457	27,007,881	141,927,646	202,471,084

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

(นายกุลิศ สมบัติศิริ)
ประธานกรรมการธนาคารออมสิน

(นายชาติชาย พยุหนาวีชัย)
ผู้อำนวยการธนาคารออมสิน

ธนาคารออมสิน
งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560

หน่วย : พันบาท

หมายเหตุ	งบการเงินเฉพาะธนาคาร						
	เงินทุนที่ได้รับ พระราชทาน	องค์ประกอบอื่นของผู้ถือหุ้น			กำไรสะสม		รวม
		ส่วนเกินทุนจาก การตีราคาสินทรัพย์	ส่วนเกิน (ต่ำกว่า) ทุนจาก การเปลี่ยนแปลงมูลค่า เงินลงทุนเพื่อขาย	รวมองค์ประกอบอื่น ของผู้ถือหุ้น	จัดสรรแล้ว สำรองเพื่อการขยายงาน	ยังไม่ได้จัดสรร	
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2559	100	-	3,610,662	3,610,662	22,143,401	126,000,225	151,754,388
สำรองเพื่อการขยายงาน	5.21	-	-	-	2,269,883	(2,269,883)	-
เงินนำส่งกระทรวงการคลัง	5.21	-	-	-	-	(12,922,000)	(12,922,000)
กำไร (ขาดทุน) เบ็ดเสร็จรวม	-	-	5,628,918	5,628,918	-	25,945,971	31,574,889
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559	100	-	9,239,580	9,239,580	24,413,284	136,754,313	170,407,277
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2560	100	-	9,239,580	9,239,580	24,413,284	136,754,313	170,407,277
สำรองเพื่อการขยายงาน	5.21	-	-	-	2,594,597	(2,594,597)	-
เงินนำส่งกระทรวงการคลัง	5.21	-	-	-	-	(16,623,000)	(16,623,000)
กำไร (ขาดทุน) เบ็ดเสร็จรวม	-	17,547,247	6,618,036	24,165,283	-	23,939,109	48,104,392
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	100	17,547,247	15,857,616	33,404,863	27,007,881	141,475,825	201,888,669

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

(นายกุลิศ สมบัติศิริ)

ประธานกรรมการธนาคารออมสิน

(นายชาติชาย พยุหนาวีชัย)

ผู้อำนวยการธนาคารออมสิน

ธนาคารออมสิน
งบกระแสเงินสด
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560

หน่วย : พันบาท

	งบการเงินที่แสดงเงินลงทุน		งบการเงินเฉพาะธนาคาร	
	ตามวิธีส่วนได้เสีย			
	2560	2559	2560	2559
กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน				
กำไรสุทธิ	31,275,511	26,103,938	31,210,074	25,945,971
รายการปรับกระทบกำไรสุทธิเป็นเงินสดรับ (จ่าย)				
จากกิจกรรมดำเนินงาน				
ค่าเสื่อมราคาและรายการตัดบัญชี	1,673,703	1,721,111	1,673,703	1,721,111
หนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญ	4,198,588	9,765,210	4,198,588	9,765,210
ส่วนปรับมูลค่าเงินลงทุนตัดบัญชี	(300,654)	(76,505)	(300,654)	(76,505)
ส่วนขาดทุนที่เกิดจากการโอนเปลี่ยนประเภทหลักทรัพย์ตัดบัญชี	5,022	5,611	5,022	5,611
กำไรที่ยังไม่เกิดขึ้น - เพื่อค่า	(6,503)	(7,205)	(6,503)	(7,205)
(กลับรายการ) ขาดทุนจากการด้อยค่าเงินลงทุน	(98,101)	156,025	(98,101)	156,025
(กลับรายการ) ขาดทุนจากการด้อยค่าตราสารหนี้	-	(257,244)	-	(257,244)
กำไรจากการจำหน่ายทรัพย์สิน	(41,501)	(12,658)	(41,501)	(12,658)
กำไรจากการจำหน่ายทรัพย์สินรอการขาย	(115,504)	(235,166)	(115,504)	(235,166)
กำไรจากการจำหน่ายเงินลงทุนในหลักทรัพย์	(159,093)	(177,677)	(159,093)	(177,677)
กำไรจากการจำหน่ายเงินลงทุนในหลักทรัพย์ - เพื่อค่า	(73,759)	(62,131)	(73,759)	(62,131)
ขาดทุนจากการแปลงค่าเงินตราต่างประเทศ	998,233	219,812	998,233	219,812
กำไรจากสัญญาล่วงหน้า	(1,090,446)	(405,288)	(1,090,446)	(405,288)
ขาดทุนจากสัญญาล่วงหน้า - เพื่อค่า	443	127,397	443	127,397
(กลับรายการ) ขาดทุนจากการลดราคาของทรัพย์สินรอการขาย	-	(15,609)	-	(15,609)
ขาดทุนจากการลดราคาของทรัพย์สินรอการขาย	16,190	-	16,190	-
(กลับรายการ) ขาดทุนจากการด้อยค่าทรัพย์สิน	(50,305)	175,632	(50,305)	175,632
ขาดทุนจากการตีราคาที่ดิน	49,425	-	49,425	-
ประมาณการหนี้สินเพิ่มขึ้น	1,157,415	980,740	1,157,415	980,740
รายได้ค้างรับอื่นลดลง (เพิ่มขึ้น)	1,442	(1,731)	1,442	(1,731)
ค่าใช้จ่ายค้างจ่ายอื่นเพิ่มขึ้น (ลดลง)	1,112,373	(34,849)	1,112,373	(34,849)
รายได้จากการรับบริจาค	(1,887)	(11,020)	(1,887)	(11,020)
ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสีย	(300,346)	(292,102)	-	-
	38,250,246	37,666,291	38,485,155	37,800,426
รายได้ดอกเบี้ยสุทธิ	(52,784,675)	(55,049,056)	(52,784,675)	(55,049,056)
รายได้เงินปันผล	(2,153,789)	(1,821,541)	(2,388,698)	(1,955,676)
เงินสดรับดอกเบี้ย	98,268,607	100,018,154	98,268,607	100,018,154
เงินสดจ่ายดอกเบี้ย	(40,053,395)	(51,883,067)	(40,053,395)	(51,883,067)
เงินสดรับเงินปันผล	2,153,789	1,821,541	2,153,789	1,821,541
กำไรจากการดำเนินงานก่อนการเปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์และหนี้สินดำเนินงาน	43,680,783	30,752,322	43,680,783	30,752,322

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

ธนาคารออมสิน

งบกระแสเงินสด (ต่อ)

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560

หน่วย : พันบาท

	งบการเงินที่แสดงเงินลงทุน		งบการเงินเฉพาะธนาคาร	
	ตามวิธีส่วนได้เสีย			
	2560	2559	2560	2559
กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน (ต่อ)				
สินทรัพย์ดำเนินงาน (เพิ่มขึ้น) ลดลง				
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	17,155,990	(111,129,818)	17,155,990	(111,129,818)
เงินลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อค้า	(3,659,057)	432,855	(3,659,057)	432,855
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้	(201,812,765)	76,147,063	(201,812,765)	76,147,063
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ตามธุรกรรมนโยบายรัฐ	536,083	(52,911,231)	536,083	(52,911,231)
ลูกหนี้รอการชดเชยจากรัฐบาลตามธุรกรรมนโยบายรัฐ	885,811	(2,632,705)	885,811	(2,632,705)
ทรัพย์สินรอการขาย	(394,501)	323,777	(394,501)	323,777
สินทรัพย์อื่น	(817,552)	(53,100)	(817,552)	(53,100)
หนี้สินดำเนินงานเพิ่มขึ้น (ลดลง)				
เงินรับฝาก	47,781,184	79,202,252	47,781,184	79,202,252
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	23,482,568	26,916,323	23,482,568	26,916,323
หนี้สินจ่ายคืนเมื่อทวงถาม	199,846	(108,533)	199,846	(108,533)
เจ้าหนี้ตามธุรกรรมนโยบายรัฐ	(308,446)	308,446	(308,446)	308,446
หนี้สินอื่น	(153,479)	(284,946)	(153,479)	(284,946)
เงินสดสุทธิ (ใช้ไปใน) ได้มาจากกิจกรรมดำเนินงาน	(73,423,535)	46,962,705	(73,423,535)	46,962,705
กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน				
เงินสดจ่ายในการซื้อที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	(2,001,699)	(1,641,906)	(2,001,699)	(1,641,906)
เงินสดรับจากการขายที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	45,699	19,074	45,699	19,074
เงินสดจ่ายในการซื้อเงินลงทุนในหลักทรัพย์	(119,757,910)	(203,065,774)	(119,757,910)	(203,065,774)
เงินสดรับจากการขายเงินลงทุนในหลักทรัพย์	176,957,516	171,988,421	176,722,607	171,854,286
เงินสดจ่ายในการซื้อเงินลงทุนในบริษัทร่วม	(389,504)	(19,801)	(389,504)	(19,801)
เงินสดรับจากเงินปันผลที่ได้รับจากบริษัทร่วม	-	-	234,909	134,135
เงินสดจ่ายในการซื้อสินทรัพย์ไม่มีตัวตน	(46,409)	(24,285)	(46,409)	(24,285)
เงินสดจ่ายสิทธิการเช่า	(12,886)	(2,755)	(12,886)	(2,755)
เงินสดสุทธิได้มาจาก (ใช้ไปใน) กิจกรรมลงทุน	54,794,807	(32,747,026)	54,794,807	(32,747,026)
กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน				
ตราสารหนี้ระยะยาว	50,000,000	-	50,000,000	-
เงินกู้ยืมระหว่างสถาบันการเงินระยะยาว	(13,589,828)	(5,348,170)	(13,589,828)	(5,348,170)
เงินนำส่งกระทรวงการคลัง	(16,623,000)	(12,922,000)	(16,623,000)	(12,922,000)
เงินสดสุทธิได้มาจาก (ใช้ไปใน) กิจกรรมจัดหาเงิน	19,787,172	(18,270,170)	19,787,172	(18,270,170)
ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนที่มีต่อเงินสด	(2,241)	(1,921)	(2,241)	(1,921)
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเพิ่มขึ้น (ลดลง) สุทธิ	1,156,203	(4,056,412)	1,156,203	(4,056,412)
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันที่ 1 มกราคม	28,936,611	32,993,023	28,936,611	32,993,023
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันที่ 31 ธันวาคม	30,092,814	28,936,611	30,092,814	28,936,611

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

(นายกุลิศ สมบัติศิริ)

ประธานกรรมการธนาคารออมสิน

(นายชาติชาย พยุหนาวีชัย)

ผู้อำนวยการธนาคารออมสิน

3w

ธนาคารออมสิน
หมายเหตุประกอบงบการเงิน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560

1. ข้อมูลทั่วไป

ธนาคารออมสินเป็นนิติบุคคลที่จัดตั้งตามพระราชบัญญัติธนาคารออมสิน พ.ศ. 2489 โดยมีสำนักงานใหญ่ ตั้งอยู่เลขที่ 470 ถนนพหลโยธิน แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร ประกอบธุรกิจหลักเกี่ยวกับการรับฝากเงิน ซื้อหรือขายพันธบัตรรัฐบาล ลงทุนเพื่อแสวงหาผลประโยชน์ซึ่งรัฐมนตรีอนุญาต และกิจการอันพึงเป็นงานธนาคาร โดยมีสาขาอยู่ทั่วประเทศ

2. หลักเกณฑ์และสรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ

2.1 เกณฑ์การเสนองบการเงิน

งบการเงินที่แสดงเงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสียและงบการเงินเฉพาะธนาคาร สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560 ได้จัดทำขึ้นตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน แนวปฏิบัติทางการบัญชีที่ประกาศใช้โดยสภาวิชาชีพบัญชี และตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไปภายใต้พระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 โดยนำเสนองบการเงินตามมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 1 (ปรับปรุง 2559) เรื่อง การนำเสนองบการเงิน และแสดงรายการตามข้อกำหนดในประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ สกส. 1/2559 ลงวันที่ 29 มิถุนายน 2559 เรื่อง การจัดทำและการประกาศงบการเงินของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ รวมถึงประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยที่เกี่ยวข้อง โดยรวมรายการบัญชีของสาขาทั้งประเทศของธนาคาร และรายการบัญชีของสำนักงานกองทุนพัฒนาเมืองในภูมิภาค ซึ่งเป็นหน่วยงานหนึ่งของธนาคาร โดยได้ตัดรายการบัญชี ระหว่างกันแล้ว

ธนาคารจัดทำงบการเงินและแสดงหน่วยเงินตราเป็นสกุลเงินบาท ซึ่งเป็นสกุลเงินที่ใช้ในการดำเนินงานของธนาคาร โดยงบการเงินแสดงเป็นหลักพันบาทและหมายเหตุประกอบงบการเงินแสดงเป็นหลักล้านบาท หรือยกเว้นที่ระบุเป็นอย่างอื่น

งบการเงินที่แสดงเงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสีย

งบการเงินที่แสดงเงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสีย แสดงเงินลงทุนในตราสารทุนของบริษัทร่วมด้วยวิธีส่วนได้เสีย โดยรับรู้รายการเมื่อเริ่มแรกด้วยราคาทุนรวมต้นทุนการทำรายการที่เกี่ยวข้อง มูลค่าตามบัญชีของเงินลงทุนในบริษัทร่วม จะเพิ่มขึ้นหรือลดลงภายหลังวันที่ได้มาด้วยส่วนแบ่งกำไรหรือขาดทุนของบริษัทร่วมตามสัดส่วนที่ธนาคารลงทุนและเงินปันผลที่ได้รับจากบริษัทร่วม

งบการเงินเฉพาะธนาคาร

งบการเงินเฉพาะธนาคารบันทึกบัญชีเงินลงทุนในบริษัทร่วมตามวิธีราคาทุนหักค่าเผื่อการด้อยค่า (ถ้ามี) และรับรู้เงินปันผลที่ได้รับจากบริษัทร่วมเป็นรายได้เงินปันผล

31

2.2 มาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่เริ่มมีผลบังคับใช้ในงวดบัญชีปัจจุบัน

ธนาคารได้นำมาตรฐานการบัญชี มาตรฐานการรายงานทางการเงิน และการตีความมาตรฐานการบัญชี และมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่ออกและปรับปรุงใหม่ตามประกาศสภาวิชาชีพบัญชี ซึ่งมีผลบังคับใช้ สำหรับงบการเงินที่มีรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2560 มาถือปฏิบัติแล้ว ซึ่งธนาคารได้ประเมินแล้วว่าไม่มีผลกระทบอย่างเป็นสาระสำคัญต่อนโยบายการบัญชีและงบการเงินของธนาคาร

2.3 มาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่ออกและปรับปรุงใหม่แต่ยังไม่มีผลบังคับใช้

สภาวิชาชีพบัญชีฯ ได้ออกประกาศเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชี มาตรฐานการรายงานทางการเงิน และการตีความ มาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ซึ่งได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วแต่ยังไม่มีผลบังคับใช้ ในปี 2560 โดยมีฉบับที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินธุรกิจของธนาคาร ดังนี้

มาตรฐานการบัญชี	วันที่มีผลบังคับใช้
ฉบับที่ 1 (ปรับปรุง 2560) การนำเสนอของงบการเงิน	1 มกราคม 2561
ฉบับที่ 7 (ปรับปรุง 2560) งบกระแสเงินสด	1 มกราคม 2561
ฉบับที่ 8 (ปรับปรุง 2560) นโยบายการบัญชี การเปลี่ยนแปลงประมาณการทางบัญชีและข้อผิดพลาด	1 มกราคม 2561
ฉบับที่ 10 (ปรับปรุง 2560) เหตุการณ์ภายหลังรอบระยะเวลารายงาน	1 มกราคม 2561
ฉบับที่ 16 (ปรับปรุง 2560) ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	1 มกราคม 2561
ฉบับที่ 17 (ปรับปรุง 2560) สัญญาเช่า	1 มกราคม 2561
ฉบับที่ 18 (ปรับปรุง 2560) รายได้	1 มกราคม 2561
ฉบับที่ 19 (ปรับปรุง 2560) ผลประโยชน์ของพนักงาน	1 มกราคม 2561
ฉบับที่ 20 (ปรับปรุง 2560) การบัญชีสำหรับเงินอุดหนุนจากรัฐบาลและการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับความช่วยเหลือจากรัฐบาล	1 มกราคม 2561
ฉบับที่ 21 (ปรับปรุง 2560) ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ	1 มกราคม 2561
ฉบับที่ 24 (ปรับปรุง 2560) การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน	1 มกราคม 2561
ฉบับที่ 27 (ปรับปรุง 2560) งบการเงินเฉพาะกิจการ	1 มกราคม 2561
ฉบับที่ 28 (ปรับปรุง 2560) เงินลงทุนในบริษัทร่วมและการร่วมค้า	1 มกราคม 2561
ฉบับที่ 34 (ปรับปรุง 2560) การรายงานทางการเงินระหว่างกาล	1 มกราคม 2561
ฉบับที่ 36 (ปรับปรุง 2560) การด้อยค่าของสินทรัพย์	1 มกราคม 2561
ฉบับที่ 37 (ปรับปรุง 2560) ประมาณการหนี้สิน หนี้สินที่อาจเกิดขึ้น และสินทรัพย์ที่อาจเกิดขึ้น	1 มกราคม 2561
ฉบับที่ 38 (ปรับปรุง 2560) สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	1 มกราคม 2561

๕๖.

<u>มาตรฐานการรายงานทางการเงิน</u>		<u>วันที่มีผลบังคับใช้</u>
ฉบับที่ 4 (ปรับปรุง 2560)	สัญญาประกันภัย	1 มกราคม 2561
ฉบับที่ 5 (ปรับปรุง 2560)	สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนที่ถือไว้เพื่อขายและ การดำเนินงานที่ยกเลิก	1 มกราคม 2561
ฉบับที่ 8 (ปรับปรุง 2560)	ส่วนงานดำเนินงาน	1 มกราคม 2561
ฉบับที่ 12 (ปรับปรุง 2560)	การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับส่วนได้เสียในกิจการอื่น	1 มกราคม 2561
ฉบับที่ 13 (ปรับปรุง 2560)	การวัดมูลค่ายุติธรรม	1 มกราคม 2561
<u>การตีความมาตรฐานการบัญชี</u>		<u>วันที่มีผลบังคับใช้</u>
ฉบับที่ 15 (ปรับปรุง 2560)	สัญญาเช่าดำเนินงาน – สิ่งงูใจที่ให้แก่ผู้เช่า	1 มกราคม 2561
ฉบับที่ 27 (ปรับปรุง 2560)	การประเมินเนื้อหาสัญญาเช่าที่สร้างขึ้นตามรูปแบบ กฎหมาย	1 มกราคม 2561
ฉบับที่ 32 (ปรับปรุง 2560)	สินทรัพย์ไม่มีตัวตน – ต้นทุนเว็บไซต์	1 มกราคม 2561
<u>การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน</u>		<u>วันที่มีผลบังคับใช้</u>
ฉบับที่ 1 (ปรับปรุง 2560)	การเปลี่ยนแปลงในหนี้สินที่เกิดขึ้นจากการรื้อถอน การบูรณะ และหนี้สินที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน	1 มกราคม 2561
ฉบับที่ 4 (ปรับปรุง 2560)	การประเมินว่าข้อตกลงประกอบด้วยสัญญาเช่า หรือไม่	1 มกราคม 2561
ฉบับที่ 10 (ปรับปรุง 2560)	การรายงานทางการเงินระหว่างกาล และการด้อยค่า	1 มกราคม 2561
ฉบับที่ 13 (ปรับปรุง 2560)	โปรแกรมสิทธิพิเศษแก่ลูกค้า	1 มกราคม 2561
ฉบับที่ 14 (ปรับปรุง 2560)	ข้อจำกัดสินทรัพย์ตามโครงการผลประโยชน์ ข้อกำหนดเงินทุนขั้นต่ำและปฏิสัมพันธ์ของ รายการเหล่านี้ สำหรับมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 19 (ปรับปรุง 2560) เรื่อง ผลประโยชน์ ของพนักงาน	1 มกราคม 2561
ฉบับที่ 21 (ปรับปรุง 2560)	เงินที่นำส่งรัฐ	1 มกราคม 2561

มาตรฐานการบัญชี มาตรฐานการรายงานทางการเงิน และการตีความมาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่ออกและปรับปรุงใหม่ กำหนดให้ถือปฏิบัติกับงบการเงินสำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2561 เป็นต้นไป ซึ่งธนาคารได้ประเมินแล้วว่าจะไม่มีผลกระทบอย่างเป็นสาระสำคัญต่อนโยบายการบัญชีและงบการเงินของธนาคารในงวดที่เริ่มถือปฏิบัติ

2.4 การเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชี

งบการเงินสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560 ธนาคารได้เปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชี เรื่อง ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ สำหรับการวัดมูลค่าภายหลังการรับรู้รายการของที่ดินจากวิธีราคาทุนเป็นวิธีการตีราคาใหม่ (หมายเหตุข้อ 2.5.12) การเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชีดังกล่าวมีผลต่องบการเงินของธนาคาร ดังนี้

		หน่วย : ล้านบาท
		สำหรับปีสิ้นสุดวันที่
		31 ธันวาคม 2560
		เพิ่มขึ้น (ลดลง)
งบแสดงฐานะการเงิน		
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์สุทธิ		
ที่ดินที่ตีราคาเพิ่ม		17,547.25
ที่ดินที่ตีราคาลด		(49.42)
กลับรายการค่าเผื่อขาดทุนจากการด้อยค่าทรัพย์สิน		50.30
รวม		17,548.13
ส่วนของเจ้าของ		
องค์ประกอบอื่นของส่วนของเจ้าของ		17,547.25
กำไรสะสม		0.88
รวม		17,548.13
งบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น		
กำไรขาดทุน		
กลับรายการขาดทุนจากการด้อยค่าทรัพย์สิน		50.30
ขาดทุนจากการตีราคาที่ดิน		(49.42)
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น		
การเปลี่ยนแปลงในส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์		17,547.25
รวม		17,548.13

2.5 สรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ

2.5.1 การรับรู้รายได้

รายได้ดอกเบี้ย

รายได้ดอกเบี้ยของรายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน รับรู้ตามเกณฑ์คงค้าง

รายได้ดอกเบี้ยของเงินลงทุนในตราสารหนี้ รับรู้ตามวิธีอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง

รายได้ดอกเบี้ยของเงินให้สินเชื่อ รับรู้ตามเกณฑ์คงค้าง โดยหยุดรับรู้และยกเลิกรายได้ดอกเบี้ยที่รับรู้ไว้แล้วทั้งหมดของเงินให้สินเชื่อที่ค้างชำระดอกเบี้ยเกิน 3 เดือนนับตั้งแต่วันครบกำหนดชำระ หรือเงินให้สินเชื่อที่ค้างชำระดอกเบี้ยไม่เกิน 3 เดือนนับตั้งแต่วันครบกำหนดชำระแต่ถูกจัดขึ้นเป็นชั้นสูญ ชั้นสงสัยจะสูญ หรือชั้นสงสัย และรับรู้รายได้เมื่อรับชำระตามเกณฑ์คงค้างใหม่เมื่อลูกหนี้ชำระหนี้ที่ค้างชำระทั้งหมด กรณีลูกหนี้จากการปรับโครงสร้างหนี้จะหยุดรับรู้รายได้ตลอดอายุสัญญาและรับรู้รายได้เมื่อรับชำระ

รายได้ดอกเบี้ยของเงินให้สินเชื่อประเภทรับดอกเบี้ยล่วงหน้า ณ วันที่จ่ายเงินให้กู้ รับรู้โดยทยอยรับเป็นรายได้ในแต่ละเดือนตลอดอายุสัญญา

รายได้ชดเชยดอกเบี้ยของธุรกรรมนโยบายรัฐตามมติคณะรัฐมนตรี รับรู้ตามเกณฑ์คงค้าง ตลอดระยะเวลาแต่ละโครงการ สำหรับรายได้ชดเชยความเสียหายรับรู้เมื่อรับชำระ

รายได้ค่าธรรมเนียมและบริการ

รายได้ค่าธรรมเนียมและบริการ รับรู้ตามเกณฑ์คงค้าง

โปรแกรมสิทธิพิเศษแก่ลูกค้า รับรู้ในรูปของคะแนนสะสม ที่สามารถนำไปแลกเป็นรางวัลหรือใช้เป็นส่วนลดสินค้าหรือบริการในอนาคต ธนาคารจะปันส่วนรายได้จากการให้บริการด้วยมูลค่าสิทธิของคะแนนสะสมเป็นรายได้รอการรับรู้ โดยจะรับรู้เป็นรายได้เมื่อลูกค้ามาใช้สิทธิตามจำนวนของคะแนนสะสมที่ลูกค้าได้ใช้สิทธิ

รายได้เงินปันผล

รายได้เงินปันผลจากเงินลงทุน รับรู้รายได้เมื่อมีสิทธิได้รับเงินปันผล

รายได้จากการดำเนินงานอื่น

รายได้ดำเนินงานอื่น ๆ รับรู้ตามเกณฑ์คงค้าง

2.5.2 การรับรู้ค่าใช้จ่าย

ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยเงินรับฝาก ดอกเบี้ยเงินกู้ยืมทุกประเภท ค่าใช้จ่ายรางวัลสลาก เงินนำส่งเข้ากองทุนพัฒนาระบบสถาบันการเงินเฉพาะกิจ ค่าใช้จ่ายค่าธรรมเนียมและบริการ และค่าใช้จ่ายดำเนินงานอื่น ๆ รับรู้ตามเกณฑ์คงค้าง

ค่าใช้จ่ายจากธุรกรรมนโยบายรัฐ รับรู้โดยวิธีการปันส่วนค่าใช้จ่ายต้นทุนเงิน ค่าใช้จ่ายค่าธรรมเนียมและบริการ และค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงานอื่น ๆ ซึ่งวิธีการปันส่วนค่าใช้จ่ายได้รับความเห็นชอบจากสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง (สศค.)

2.5.3 เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด หมายถึง เงินสดในมือและรายการเงินสดระหว่างเรียกเก็บ

30

2.5.4 ตราสารอนุพันธ์

ธนาคารบันทึกรายการซื้อขายตราสารอนุพันธ์ ณ วันที่เกิดรายการ (Trade date) โดยมีวิธีการรับรู้รายการตราสารอนุพันธ์ ดังนี้

ตราสารอนุพันธ์เพื่อค้าบันทึกบัญชีด้วยมูลค่ายุติธรรม กำไรหรือขาดทุนจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่ายุติธรรมแสดงรวมในกำไร (ขาดทุน) สุทธิจากธุรกรรมเพื่อค้าและปริวรรตเงินตราต่างประเทศในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

ตราสารอนุพันธ์เพื่อป้องกันความเสี่ยงของธนาคาร รับรู้มูลค่าตราสารอนุพันธ์ด้วยวิธีเดียวกับวิธีที่ใช้วัดมูลค่าของรายการที่มีการป้องกันความเสี่ยง และรับรู้เป็นรายได้หรือค่าใช้จ่ายในลักษณะเดียวกับรายการที่มีการป้องกันความเสี่ยง

2.5.5 เงินลงทุน

เงินลงทุนของธนาคาร ประกอบด้วย ตราสารหนี้ และตราสารทุน โดยจัดประเภทเป็นเงินลงทุนเพื่อค้า เงินลงทุนเพื่อขาย ตราสารหนี้ที่จะถือจนครบกำหนด และเงินลงทุนทั่วไป

เงินลงทุนเพื่อค้า

ตราสารหนี้หรือตราสารทุนในความต้องการของตลาด ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อถือไว้ในระยะสั้นและจะจำหน่ายเพื่อหากำไรจากการเปลี่ยนแปลงราคาของหลักทรัพย์แสดงด้วยมูลค่ายุติธรรม กำไรหรือขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่ายุติธรรมแสดงรวมในกำไร (ขาดทุน) สุทธิจากธุรกรรมเพื่อค้าและปริวรรตเงินตราต่างประเทศในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

เงินลงทุนเพื่อขาย

ตราสารหนี้หรือตราสารทุนในความต้องการของตลาด นอกเหนือจากที่ถือไว้เพื่อค้าหรือตราสารหนี้ที่จะถือจนครบกำหนดแสดงด้วยมูลค่ายุติธรรม กำไรหรือขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่ายุติธรรมแสดงในกำไร (ขาดทุน) เบ็ดเสร็จอื่น และแสดงผลสะสมในองค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น เมื่อมีการจำหน่ายหลักทรัพย์ ธนาคารจะกลับรายการกำไรหรือขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่ายุติธรรมก่อนการรับรู้ผลกำไรหรือขาดทุนจากการจำหน่ายหลักทรัพย์ในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

ธนาคารประเมินการด้อยค่าของหลักทรัพย์เพื่อขายทันทีที่มีหลักฐานสนับสนุนการด้อยค่าของหลักทรัพย์ โดยจะกลับรายการส่วนต่ำกว่าทุนจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่าของหลักทรัพย์เพื่อขายที่แสดงอยู่ในส่วนของผู้ถือหุ้นเป็นรายการขาดทุนจากการด้อยค่า หรือกลับรายการส่วนเกินทุนจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่าที่แสดงในส่วนของผู้ถือหุ้นเพื่อลดมูลค่าเงินลงทุนก่อนรับรู้ผลขาดทุนจากการด้อยค่าในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น ธนาคารจะกลับรายการขาดทุนจากการด้อยค่าเงินลงทุนเพื่อขายเมื่อหลักฐานสนับสนุนการด้อยค่าของหลักทรัพย์หมดไป

ตราสารหนี้ที่จะถือจนครบกำหนด

ตราสารหนี้ซึ่งธนาคารมีความตั้งใจแน่วแน่และมีความสามารถที่จะถือไว้จนครบกำหนดได้ถอน จัดประเภทเป็นตราสารหนี้ที่จะถือจนครบกำหนด และแสดงด้วยราคาทุนตัดจำหน่ายสุทธิจากค่าเผื่อการด้อยค่า

31

ธนาคารประเมินการด้อยค่าของตราสารหนี้ที่จะถือครบกำหนดเมื่อมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่จะไม่สามารถเรียกเก็บเงินต้นหรือดอกเบี้ยทั้งหมดหรือบางส่วนตามที่ระบุไว้ในสัญญาได้ โดยรับรู้ผลขาดทุนจากการด้อยค่าในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น ธนาคารจะกลับรายการขาดทุนจากการด้อยค่าตราสารหนี้ที่จะถือจนครบกำหนดเมื่อผลขาดทุนจากการด้อยค่าหมดไปหรือลดลง แต่จะต้องไม่เกินราคาทุนตัดจำหน่ายของตราสารหนี้ที่จะถือจนครบกำหนด

เงินลงทุนทั่วไป

ตราสารหนี้ที่ไม่อยู่ในความต้องการของตลาดถือเป็นเงินลงทุนทั่วไป แสดงด้วยราคาทุนสุทธิจากค่าเผื่อการด้อยค่า ธนาคารประเมินการด้อยค่าของเงินลงทุนทั่วไป เมื่อมีข้อบ่งชี้ที่จะเกิดการด้อยค่าโดยเปรียบเทียบมูลค่าตามบัญชีของเงินลงทุนกับมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืน หากมูลค่าตามบัญชีของเงินลงทุนสูงกว่ามูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืน จะรับรู้ผลขาดทุนจากการด้อยค่าในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น ธนาคารจะกลับรายการขาดทุนจากการด้อยค่าเงินลงทุนทั่วไปเมื่อข้อบ่งชี้ของการด้อยค่าหมดไป

ธนาคารบันทึกการขายเงินลงทุนในหลักทรัพย์ ณ วันที่เกิดรายการ (Trade date) โดยบันทึกบัญชีเงินลงทุนเริ่มแรกด้วยราคาที่จ่ายซื้อรวมรายจ่ายโดยตรงทั้งสิ้นเพื่อให้ได้มาซึ่งเงินลงทุน และเมื่อมีการจำหน่ายเงินลงทุน ธนาคารจะคำนวณราคาทุนของเงินลงทุนที่จำหน่ายด้วยวิธีถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก กำไรหรือขาดทุนที่เกิดขึ้นจากการจำหน่ายเงินลงทุนเพื่อค่าแสดงในกำไร (ขาดทุน) สุทธิจากธุรกรรมเพื่อค่าและปริวรรตเงินตราต่างประเทศ สำหรับเงินลงทุนประเภทอื่นแสดงในกำไร (ขาดทุน) สุทธิจากเงินลงทุน

ธนาคารวัดมูลค่ายุติธรรมของตราสารหนี้โดยอ้างอิงอัตราผลตอบแทนของสมาคมตลาดตราสารหนี้ไทย ตราสารหนี้และหน่วยลงทุนในกองทุนในความต้องการของตลาดวัดมูลค่ายุติธรรมโดยใช้ราคาเสนอซื้อครั้งล่าสุดจากตลาดในประเทศที่มีหน่วยงานของรัฐกำกับดูแลและหลักทรัพย์ดังกล่าวมีการซื้อขายกันอยู่ ณ สิ้นวันทำการสุดท้ายของรอบระยะเวลารายงาน และเงินลงทุนในหน่วยลงทุนในกองทุนที่ไม่มีการซื้อขายคล่องวัดมูลค่ายุติธรรมด้วยมูลค่าสินทรัพย์สุทธิ (Net Asset Value) ณ วันที่รายงาน

2.5.6 เงินลงทุนในบริษัทร่วม

ตราสารหนี้ในกิจการที่ธนาคารลงทุนจะถือเป็นเงินลงทุนในบริษัทร่วม เมื่อธนาคารมีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญต่อกิจการที่ธนาคารลงทุน ซึ่งพิจารณาจากการมีอำนาจในการออกเสียงทั้งหมด ทั้งทางตรงและทางอ้อมในกิจการที่ธนาคารลงทุนอย่างน้อยร้อยละ 20 หรือการมีอำนาจเข้าไปมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเกี่ยวกับนโยบายและการดำเนินงาน แต่ไม่ถึงระดับที่จะควบคุมนโยบายดังกล่าว เงินลงทุนในบริษัทร่วมในงบการเงินเฉพาะธนาคาร แสดงด้วยราคาทุนสุทธิจากค่าเผื่อการด้อยค่า และงบการเงินที่แสดงเงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสีย แสดงเงินลงทุนในบริษัทร่วมด้วยวิธีส่วนได้เสีย

ธนาคารประเมินการด้อยค่าของเงินลงทุนในบริษัทร่วม เมื่อมีข้อบ่งชี้ที่จะเกิดการด้อยค่าโดยเปรียบเทียบมูลค่าตามบัญชีของเงินลงทุนกับมูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืน หากมูลค่าตามบัญชีของเงินลงทุนสูงกว่ามูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืน จะรับรู้ผลขาดทุนจากการด้อยค่าในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น และจะกลับรายการขาดทุนจากการด้อยค่าเมื่อข้อบ่งชี้ของการด้อยค่าหมดไป

31

2.5.7 เงินให้สินเชื่อ

ธนาคารแสดงจำนวนเงินให้สินเชื่อด้วยจำนวนเงินต้นคงเหลือ โดยแสดงดอกเบี้ยค้างรับของเงินให้สินเชื่อไว้เป็นรายการแยกต่างหาก ยกเว้นเงินเบิกเกินบัญชี

เงินให้สินเชื่อประเภทบุคคลที่ใช้กรรมธรรม์เงินฝากสงเคราะห์ชีวิตและครอบครัวค้ำประกัน แสดงจำนวนเงินให้กู้สงเคราะห์ชีวิตด้วยจำนวนเงินต้นคงเหลือ โดยแยกแสดงดอกเบี้ยเงินกู้รับล่วงหน้าเป็นรายการหักเงินกู้สงเคราะห์ชีวิต

ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อ แสดงด้วยจำนวนหนี้ตามสัญญาซึ่งแสดงสุทธิจากค่านายหน้าและค่าใช้จ่ายทางตรงที่เกิดขึ้นเมื่อเริ่มแรกจากการให้เช่าซื้อรถตัดบัญชี โดยแยกแสดงรายได้รถตัดบัญชีไว้เป็นรายการหักจากเงินให้สินเชื่อ

ส่วนลดจากตัวเงินรับที่ยังไม่รับรู้เป็นรายได้ ดอกเบี้ยรับล่วงหน้าของเงินให้สินเชื่อ และรายได้ทางการเงินรถตัดบัญชีแสดงรวมในรายได้รถตัดบัญชีเป็นรายการหักจากเงินให้สินเชื่อ

2.5.8 ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ

ธนาคารได้ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญโดยปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การกันเงินสำรองตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ สกส. 14/2559 ลงวันที่ 11 ตุลาคม 2559 เรื่อง หลักเกณฑ์การจัดชั้นและการกันเงินสำรองของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ ดังนี้

ประเภทการจัดชั้น	อัตรา
จัดชั้นปกติ (ค้างชำระ 0 - 1 เดือน)	1%
จัดชั้นกล่าวถึงเป็นพิเศษ (ค้างเกิน 1 - 3 เดือน)	2%
จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน (ค้างเกิน 3 - 6 เดือน)	100%
จัดชั้นสงสัย (ค้างเกิน 6 - 12 เดือน)	100%
จัดชั้นสงสัยจะสูญ (ค้างเกิน 12 เดือนขึ้นไป)	100%

เงินให้สินเชื่อทั่วไป ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญขึ้นต่ำตามอัตราร้อยละที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด โดยคำนวณจากอัตราร้อยละของยอดคงค้างของต้นเงินที่ไม่รวมดอกเบี้ยค้างรับหลังหักหลักประกัน หรือมูลหนี้หลังหักมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดที่คาดว่าจะได้รับจากลูกหนี้ หรือมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดที่คาดว่าจะได้รับจากการจำหน่ายหลักประกัน ซึ่งมูลค่าหลักประกันที่ใช้ขึ้นอยู่กับประเภทของหลักประกันและวันที่มีการประเมินราคาล่าสุด

เงินให้สินเชื่อตามสัญญาเช่าซื้อ ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญตามอัตราร้อยละที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด โดยคำนวณจากอัตราร้อยละของยอดลูกหนี้เช่าซื้อสุทธิหลังหักรายได้รถตัดบัญชี

เงินให้สินเชื่อประเภทบุคคลที่ใช้กรรมธรรม์เงินฝากสงเคราะห์ชีวิตและครอบครัวค้ำประกัน ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญตามอัตราร้อยละที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด โดยคำนวณจากอัตราร้อยละของยอดคงค้างของต้นเงินที่ยังไม่หักมูลค่าหลักประกัน

สำหรับสินทรัพย์จัดชั้นปกติและจัดชั้นกล่าวถึงเป็นพิเศษ ธนาคารจะกันเงินสำรองเพิ่มเติมจากหลักเกณฑ์ขั้นต่ำที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด โดยคำนึงถึงผลสูญเสียที่อาจเกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงสถานะทางเศรษฐกิจและกฎหมาย รวมทั้งปัจจัยด้านอื่น ๆ ที่อาจกระทบต่อความสามารถในการชำระหนี้ของลูกหนี้

31

ลูกหนี้อื่น หากคาดว่าจะเก็บเงินไม่ได้จะตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญไว้เต็มจำนวน หนี้สงสัยจะสูญถือเป็นค่าใช้จ่ายในงวดการบัญชีที่รับรู้และจะกลับรายการเมื่อได้รับชำระหนี้

การตัดบัญชีลูกหนี้เป็นหนี้สูญระหว่างปีนำมาหักจากค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ

หนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญรับรู้เป็นค่าใช้จ่าย หนี้สูญรับคืนรับรู้เป็นรายได้อื่น ๆ และแสดงรายการในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

2.5.9 การปรับโครงสร้างหนี้ที่มีปัญหา

1. ขาดทุนจากการปรับโครงสร้างหนี้ที่มีปัญหา ซึ่งเกิดจากการลดเงินต้นและดอกเบี้ยค้างรับของหนี้ที่ไม่ชำระตามกำหนดและการใช้รูปแบบการปรับโครงสร้างหนี้ต่าง ๆ เช่น การโอนสินทรัพย์ การเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขการชำระหนี้ และการปรับโครงสร้างหนี้ในหลายลักษณะ เป็นต้น รับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นทั้งจำนวน

2. การยินยอมผ่อนปรนเงื่อนไขการชำระหนี้ให้แก่ลูกหนี้ โดยไม่มีการลดต้นเงินและดอกเบี้ยค้างชำระที่รับรู้เป็นรายได้ก่อนการปรับโครงสร้างหนี้ ธนาคารคำนวณมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดที่คาดว่าจะได้รับคืน โดยใช้อัตราดอกเบี้ยของสัญญาก่อนปรับโครงสร้างหนี้เป็นอัตราคิดลด ในกรณีที่อัตราดอกเบี้ยของสัญญาก่อนปรับโครงสร้างหนี้ต่ำกว่าอัตราต้นทุนทางการเงิน ธนาคารจะใช้อัตราต้นทุนทางการเงินเป็นอัตราคิดลดแทน และเมื่อมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดที่คำนวณได้ดังกล่าวต่ำกว่าราคาตามบัญชี (เงินต้นรวมดอกเบี้ยค้างรับที่รับรู้เป็นรายได้ของลูกหนี้) ธนาคารจะบันทึกเงินสำรองสำหรับส่วนสูญเสียจากการปรับโครงสร้างหนี้ทั้งจำนวนในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นสำหรับงวดนั้น

องค์ประกอบของต้นทุนทางการเงิน เช่น ต้นทุนของเงินรับฝาก เงินนำส่งเข้ากองทุนพัฒนาระบบสถาบันการเงินเฉพาะกิจ รวมทั้งค่าใช้จ่ายดำเนินการ

3. การรับชำระหนี้โดยการรับโอนสินทรัพย์ トラサザการเงินหรือรับทุนของลูกหนี้ที่เกิดจากการแปลงหนี้เป็นทุน ธนาคารจะตัดจำหน่ายยอดลูกหนี้ให้หมดไปและบันทึกบัญชีส่วนสูญเสียที่เกิดขึ้นในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นทันทีที่มีการรับโอน โดยให้ค่านึงถึงค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญที่ตั้งไว้แต่เดิมด้วย ทั้งนี้ ธนาคารจะบันทึกบัญชีสินทรัพย์ที่ได้รับโอนมาด้วยมูลค่ายุติธรรม และจำนวนที่ไม่สูงกว่าราคาตามบัญชีของหนี้รวมดอกเบี้ยค้างรับที่ธนาคารมีสิทธิได้รับตามกฎหมาย

กรณีรับชำระหนี้บางส่วนโดยการรับโอนสินทรัพย์ トラサザการเงินหรือรับทุนของลูกหนี้ที่เกิดจากการแปลงหนี้เป็นทุนเพื่อชำระหนี้ตามสัญญาปรับปรุงโครงสร้างหนี้ นั้น ธนาคารจะปฏิบัติตามข้อ 3 ก่อน สำหรับหนี้ส่วนที่เหลือหากมีการผ่อนปรนเงื่อนไขการชำระหนี้จะปฏิบัติตามข้อ 2

2.5.10 ลูกหนี้รอการชดเชยจากรัฐบาลตามรัฐธรรมนูญ

ลูกหนี้รอการชดเชยจากรัฐบาลตามรัฐธรรมนูญ หมายถึง สิทธิที่ธนาคารจะได้รับการชดเชยความเสียหายจากรัฐบาล ตามที่ระบุไว้ในมติคณะรัฐมนตรีหรือหนังสือสั่งการจากรัฐบาลที่เป็นลายลักษณ์อักษรจากการที่ได้ดำเนินการตามกฎหมายรัฐธรรมนูญ

2.5.11 ทรัพย์สินรอการขาย

ทรัพย์สินรอการขาย ประกอบด้วย อสังหาริมทรัพย์ที่ตกเป็นของธนาคาร เนื่องจากการชำระหนี้และการที่ธนาคารได้ซื้อทรัพย์สินที่จำนองไว้กับธนาคารจากการขายทอดตลาดโดยคำสั่งศาล และธนาคารมีความประสงค์จะขายทรัพย์สินดังกล่าวในภายหลัง ซึ่งบันทึกด้วยมูลค่ายุติธรรมหรือมูลหนี้คงค้างและดอกเบี้ยค้างรับซึ่งรวมดอกเบี้ยที่เจ้าหนี้มีสิทธิได้รับในวันที่ได้รับทรัพย์สินนั้นมาแล้วแต่ราคาได้จะต่ำกว่า และบันทึกเป็นการรับชำระบางส่วน ธนาคารจะทำการประเมินราคาทรัพย์สิน และกันเงินสำรองสำหรับผลต่างของราคาตามบัญชีที่สูงกว่าราคาประเมินมูลค่าของทรัพย์สินนั้น ในอัตราร้อยละ 100 โดยรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายหรือรายได้จากการดำเนินงานอื่น ๆ ในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น ธนาคารจะไม่คำนวณหักค่าเสื่อมราคาทรัพย์สินรอการขาย

กำไรหรือขาดทุนจากการจำหน่ายทรัพย์สินรอการขาย รับรู้เป็นรายได้หรือค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงานอื่น ๆ ในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

2.5.12 ที่ดิน อาคาร อุปกรณ์และค่าเสื่อมราคา

ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ประกอบด้วย ที่ดิน อาคาร (ทั้งที่ถือกรรมสิทธิ์และไม่ถือกรรมสิทธิ์) ครุภัณฑ์ และงานระหว่างทำ ธนาคารรับรู้ต้นทุนเริ่มแรกของที่ดิน อาคาร อุปกรณ์ด้วยราคาทุน ซึ่งรวมถึงต้นทุนทางตรงที่เกี่ยวข้องกับการได้มาของสินทรัพย์ หรือเพื่อให้สินทรัพย์นั้นอยู่ในสภาพที่พร้อมจะใช้งานได้ตามประสงค์ ธนาคารวัดมูลค่าในภายหลังด้วยวิธีราคาทุนหรือวิธีการตีราคาใหม่ โดยใช้นโยบายบัญชีเดียวกันสำหรับที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ทุกรายการที่จัดอยู่ในประเภทเดียวกัน

ที่ดิน แสดงด้วยราคาที่ดินใหม่หลังหักค่าเผื่อการด้อยค่า (ถ้ามี) ธนาคารจะตีราคาที่ดินใหม่ทุก 3 - 5 ปี โดยผู้ประเมินราคาภายนอกที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนดในแนวนโยบายธนาคารแห่งประเทศไทยอย่างสม่ำเสมอ หากในกรณีที่มูลค่ายุติธรรมของที่ดินมีความผันผวนและมีการเปลี่ยนแปลงอย่างมีสาระสำคัญ ธนาคารอาจตีราคาที่ดินใหม่อีกครั้งหนึ่งเพื่อให้มูลค่าของที่ดินที่แสดงไว้ในบัญชีมีมูลค่าไม่แตกต่างจากมูลค่ายุติธรรมอย่างมีสาระสำคัญ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลา รายงาน การตีราคาที่ดินใหม่กรณีที่ผลการประเมินราคาที่ดินมีมูลค่าลดลงหรือมีจำนวนลดลงมากกว่าส่วนเกินทุนจากการตีราคาที่ดินที่เคยรับรู้ไว้ในส่วนของเจ้าของของที่ดินแปลงเดียวกัน ธนาคารจะรับรู้มูลค่าส่วนที่ลดลงในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น และกรณีที่ผลการประเมินที่ดินมีมูลค่าเพิ่มขึ้น ธนาคารจะรับรู้มูลค่าที่เพิ่มขึ้นในส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์ในส่วนของเจ้าของ ยกเว้นกรณีที่เคยประเมินมูลค่าของที่ดินลดลงและรับรู้ขาดทุนไว้ในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นแล้ว จะรับรู้จำนวนที่มูลค่าเพิ่มขึ้นในครั้งหลังเฉพาะส่วนที่เกินกว่าจำนวนที่เคยรับรู้มูลค่าลดลงของที่ดินแปลงเดียวกัน

อาคาร (ทั้งที่ถือกรรมสิทธิ์และไม่ถือกรรมสิทธิ์) และครุภัณฑ์ แสดงด้วยราคาทุนหลังหักค่าเสื่อมราคาสะสม และค่าเผื่อการด้อยค่า (ถ้ามี)

31.

ค่าเสื่อมราคามูลค่าที่ดินเป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น คำนวณโดยวิธีเส้นตรงตามอายุการให้ประโยชน์โดยประมาณของสินทรัพย์แต่ละรายการ ประมาณการอายุการให้ประโยชน์ของสินทรัพย์แสดงได้ ดังนี้

อาคารและสิ่งปลูกสร้างอื่น	12 - 82 ปี
อาคารที่สร้างบนที่ดินเช่า	20 - 87 ปี หรือตามอายุสัญญาเช่า
ส่วนปรับปรุงอาคารเช่า	5 ปี
ครุภัณฑ์	5 - 8 ปี

ธนาคารทบทวนมูลค่าคงเหลือ และอายุการให้ประโยชน์ของสินทรัพย์ทุกสิ้นปี เพื่อสะท้อนถึงสภาพการใช้งานจริงในปัจจุบันและประโยชน์เชิงเศรษฐกิจที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตให้เหมาะสมยิ่งขึ้น โดยถือเป็นการเปลี่ยนแปลงประมาณการทางบัญชี ธนาคารรับรู้ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวด้วยวิธีเปลี่ยนทันทีเป็นต้นไป สำหรับสินทรัพย์ที่ได้ตัดค่าเสื่อมราคาหมดแล้วแต่ยังคงใช้งานอยู่ ธนาคารจะไม่มี การเปลี่ยนแปลงประมาณการทางบัญชีกับสินทรัพย์ดังกล่าว

ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ที่เกิดการด้อยค่า จะรับรู้ผลขาดทุนจากการด้อยค่าเป็นค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงานอื่น ๆ ในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

ธนาคารตัดรายการที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ออกจากบัญชีเมื่อมีการจำหน่าย หรือคาดว่าจะไม่ได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตจากการใช้หรือจากการจำหน่ายที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ กำไรหรือขาดทุนจากการจำหน่ายสินทรัพย์รับรู้เป็นรายได้หรือค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงานอื่น ๆ ในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

2.5.13 สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

สินทรัพย์ไม่มีตัวตน ประกอบด้วย โปรแกรมคอมพิวเตอร์แสดงในราคาทุนหลังหักค่าตัดจำหน่ายสะสมและค่าเพื่อการด้อยค่าของสินทรัพย์ (ถ้ามี)

ธนาคารรับรู้รายการเริ่มแรกของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนด้วยราคาทุน ซึ่งราคาทุนของโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ได้แก่ เงินที่จ่ายเป็นค่าโปรแกรมคอมพิวเตอร์ รวมถึงเงินที่จ่ายเพื่อให้ได้มาซึ่งกรรมสิทธิ์โปรแกรมคอมพิวเตอร์

โปรแกรมคอมพิวเตอร์มีอายุการให้ประโยชน์โดยประมาณอยู่ระหว่าง 1 - 21 ปี ตัดจำหน่ายด้วยวิธีเส้นตรงตามอายุการให้ประโยชน์ของสินทรัพย์และรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

ธนาคารทบทวนมูลค่าคงเหลือ และอายุการให้ประโยชน์ของสินทรัพย์ไม่มีตัวตนทุกสิ้นปี เพื่อสะท้อนถึงสภาพการใช้งานจริงในปัจจุบันและประโยชน์เชิงเศรษฐกิจที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตให้เหมาะสมยิ่งขึ้น โดยถือเป็นการเปลี่ยนแปลงประมาณการทางบัญชี ธนาคารรับรู้ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวด้วยวิธีเปลี่ยนทันทีเป็นต้นไป สำหรับโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่ได้ตัดค่าตัดจำหน่ายหมดแล้วแต่ยังคงใช้งานอยู่ ธนาคารจะไม่มี การเปลี่ยนแปลงประมาณการทางบัญชีกับโปรแกรมคอมพิวเตอร์ดังกล่าว

สินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่เกิดการด้อยค่า จะรับรู้ผลขาดทุนจากการด้อยค่าเป็นค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงานอื่น ๆ ในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

ธนาคารตัดรายการสินทรัพย์ไม่มีตัวตนออกจากบัญชีเมื่อมีการจำหน่าย หรือคาดว่าจะไม่ได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตจากการใช้หรือจากการจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตน กำไรหรือขาดทุนจากการจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตน รับรู้เป็นรายได้หรือค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงานอื่น ๆ ในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

2.5.14 สิทธิการเช่า

สิทธิการเช่า ประกอบด้วย สิทธิตามสัญญาเช่าพื้นที่เพื่อตั้งสาขา และติดตั้งเครื่อง ATM สาธารณะ

สิทธิการเช่า แสดงด้วยราคาทุนหลังตัดจำหน่ายบัญชีตามอายุสัญญาเช่า การตัดจำหน่ายบัญชีสิทธิการเช่าคำนวณโดยใช้วิธีเส้นตรงตามอายุสัญญาเช่า และรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

2.5.15 สินทรัพย์ที่ได้รับจากการบริจาค

สินทรัพย์ที่ได้รับจากการบริจาค ประกอบด้วย ที่ดินและสินทรัพย์อื่นที่ได้รับจากการบริจาค ธนาคารรับรู้สินทรัพย์ที่ได้รับบริจาคด้วยราคาประเมินหรือมูลค่ายุติธรรม ณ วันที่ได้รับบริจาค โดยบันทึกบัญชีคู่กับรายได้จากเงินบริจาคหรือการรับรู้แล้วทยอยรับรู้เป็นรายได้จากการรับบริจาคตลอดอายุการใช้งานของสินทรัพย์นั้น

2.5.16 เงินฝากสงเคราะห์ชีวิตและครอบครัว

เงินฝากสงเคราะห์ชีวิตและครอบครัว เป็นการฝากเงินเพื่อประกันชีวิตและสะสมทรัพย์เพื่อประกันรายได้และเพื่อการศึกษา โดยให้ผลตอบแทนในรูปเงินปันผล เงินบำนาญ หรือความคุ้มครองต่าง ๆ ตามเงื่อนไขของกรมธรรม์ ซึ่งธนาคารต้องจ่ายเงินสงเคราะห์ตามเงื่อนไขการรับฝาก

ธนาคารมีหนี้สินเงินฝากสงเคราะห์ชีวิตและครอบครัวที่มีลักษณะเป็นการฝากเงินและที่มีลักษณะเป็นการประกันภัย โดยมีนโยบายการบัญชี ดังนี้

1. เงินฝากสงเคราะห์ชีวิตและครอบครัว แสดงในบัญชีเงินรับฝากด้วยยอดคงเหลือสุทธิจากค่าใช้จ่ายในการดำเนินการจากผู้ฝาก
2. ดอกเบี้ยเงินรับฝากค้างจ่ายของเงินฝากสงเคราะห์ชีวิตและครอบครัวตามข้อ 1 แสดงในบัญชีดอกเบี้ยเงินรับฝากและพันธบัตรค้างจ่าย

เงินฝากสงเคราะห์ชีวิตและครอบครัวที่มีลักษณะเป็นการฝากเงิน ที่ธนาคารบันทึกไว้ตามข้อ 1 และ 2 ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน ธนาคารคำนวณสำรองตามวิธีการทางคณิตศาสตร์ประกันภัยแบบเบี้ยประกันภัยสุทธิ (Net Premium Valuation : NPV)

ธนาคารทดสอบความเพียงพอของหนี้สินเงินฝากสงเคราะห์ชีวิตและครอบครัวที่มีลักษณะเป็นการประกันภัย ที่ธนาคารบันทึกไว้ตามข้อ 1 และ 2 ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน โดยใช้ประมาณการปัจจุบันของกระแสเงินสดในอนาคตที่เกิดจากสัญญาประกันภัยที่ไ้กันทั่วไปในภาคธุรกิจประกันภัยคือใช้วิธีการคำนวณแบบเบี้ยประกันภัยรวม (Gross Premium Valuation : GPV) และใช้อัตราคิดลดตามแนวทางของสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย “สำนักงาน คปภ.”

ค่าแพทย์ตรวจสอบสุขภาพของผู้ฝากสงเคราะห์ชีวิตฯ รับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

3.

2.5.17 ประเมินการหนี้สิน

ธนาคารรับรู้ประมาณการหนี้สินในงบแสดงฐานะการเงิน เมื่อธนาคารมีภาระหนี้สินอันเป็นผลสืบเนื่องจากเหตุการณ์ในอดีต และมีความเป็นไปได้ว่าจะสูญเสียประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในการจ่ายชำระภาระหนี้สินดังกล่าว ประกอบด้วย ประมาณการหนี้สินสำหรับภาระผูกพันที่เป็นรายการนอกงบแสดงฐานะการเงิน ประมาณการหนี้สินผลประโยชน์ของพนักงานหลังออกจากงาน ค่าความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นจากการถูกฟ้องร้องตามกฎหมายและประมาณการหนี้สินอื่น ธนาคารมีการทบทวนประมาณการหนี้สินอย่างสม่ำเสมอ โดยรับรู้การเปลี่ยนแปลงประมาณการหนี้สินเพิ่มขึ้นหรือลดลงเป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

หนี้สินที่อาจเกิดขึ้นและภาระผูกพันที่เป็นรายการนอกงบแสดงฐานะการเงิน ธนาคารรับรู้เป็นประมาณการหนี้สินในงบแสดงฐานะการเงิน ดังนี้

1. ภาระผูกพันที่เป็นรายการนอกงบแสดงฐานะการเงินของลูกหนี้ที่ถูกจัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน สงสัย สงสัยจะสูญเสีย และสูญเสีย อัตราที่ใช้คำนวณประมาณการหนี้สินธนาคารจะใช้อัตราเดียวกันกับการตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญของลูกหนี้รายนั้น ๆ เพื่อรองรับความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น

2. หนี้สินที่อาจเกิดขึ้นและภาระผูกพันที่เป็นรายการนอกงบแสดงฐานะการเงิน ธนาคารรับรู้เป็นประมาณการหนี้สินในงบแสดงฐานะการเงินเมื่อเป็นไปได้ตามเงื่อนไขทุกข้อ ต่อไปนี้

2.1 ธนาคารมีภาระผูกพันในปัจจุบันซึ่งเป็นผลจากเหตุการณ์ในอดีต ไม่ว่าภาระผูกพันนั้นจะเป็นภาระผูกพันตามกฎหมายหรือภาระผูกพันจากการอนุमान

2.2 มีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่ธนาคารจะสูญเสียทรัพยากรที่มีประโยชน์เชิงเศรษฐกิจต่อธนาคารเพื่อจ่ายชำระภาระผูกพันดังกล่าว และ

2.3 สามารถประมาณมูลค่าภาระผูกพันได้อย่างน่าเชื่อถือ

2.5.18 ผลประโยชน์ของพนักงาน

ธนาคารจัดให้มีโครงการผลประโยชน์ของพนักงานหลายโครงการ ดังนี้

ผลประโยชน์ระยะสั้นของพนักงาน

ผลประโยชน์ระยะสั้นของพนักงาน ประกอบด้วย เงินเดือน ค่าล่วงเวลา เงินโบนัส รวมทั้งผลประโยชน์ระยะสั้นอื่น ๆ ตามข้อตกลงของการจ้างงานและภาระผูกพันตามกฎหมายหรือภาระผูกพันจากการอนุमानในปัจจุบันที่จะต้องจ่ายอันเป็นผลมาจากการที่พนักงานทำงานให้ในอดีต และภาระผูกพันนี้สามารถประมาณได้อย่างสมเหตุสมผล ธนาคารรับรู้ผลประโยชน์ระยะสั้นของพนักงานเป็นค่าใช้จ่ายในกำไรหรือขาดทุนตามเกณฑ์คงค้าง

โครงการผลประโยชน์หลังออกจากงาน

1. โครงการสมทบเงิน

โครงการสมทบเงินเป็นโครงการผลประโยชน์หลังออกจากงาน ซึ่งธนาคารได้จดทะเบียนจัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพตามพระราชบัญญัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พ.ศ. 2530 และได้รับอนุมัติจากกระทรวงการคลังให้เข้าเป็นกองทุนจดทะเบียนเมื่อวันที่ 29 มิถุนายน 2548 การบริหารจัดการกองทุน บริหารจัดการโดยผู้จัดการกองทุนซึ่งเป็นหน่วยงานภายนอก ธนาคารมีภาระผูกพันจำกัดเพียงจำนวนเงินที่ธนาคารจ่ายสมทบเข้ากองทุนฯ ในอัตราร้อยละ 9 - 12 ตามอายุงานของพนักงาน

33

และพนักงานที่เป็นสมาชิกกองทุนฯ จะเลือกจ่ายสะสมในอัตราร้อยละ 3 - 15 ของเงินเดือน โดยพนักงานจะได้รับผลประโยชน์ดังกล่าวเมื่อพ้นสภาพการเป็นพนักงานตามข้อบังคับของกองทุนฯ

กองทุนสำรองเลี้ยงชีพจัดเป็นโครงการสมทบเงิน จำนวนเงินที่ธนาคารจ่ายสมทบเข้ากองทุนสำรองเลี้ยงชีพรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในกำไรหรือขาดทุน

2. โครงการผลประโยชน์ที่กำหนดไว้

โครงการผลประโยชน์ที่กำหนดไว้เป็นโครงการผลประโยชน์หลังออกจากงาน นอกเหนือจากโครงการสมทบเงิน ประกอบด้วย บำเหน็จ/บำนาญ ของที่ระลึกให้กับพนักงานเมื่อเกษียณอายุ เงินตอบแทนความชอบในการทำงาน บำเหน็จดำรงชีพและบำเหน็จพิเศษ โดยภาระผูกพันของโครงการผลประโยชน์ที่กำหนดไว้จะถูกคำนวณแยกต่างหากเป็นแต่ละโครงการจากการประมาณจำนวนผลประโยชน์ในอนาคตที่พนักงานจะได้รับจากการทำงานในปีปัจจุบันและปีก่อน ๆ และคิดลดโดยใช้อัตราผลตอบแทนพันธบัตรที่มีระยะเวลาใกล้เคียงกับระยะเวลาของหนี้สินจากภาระผูกพันคำนวณโดยใช้เทคนิคประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยด้วยวิธีคิดลดแต่ละหน่วยที่ประมาณการไว้ (Projected Unit Credit Method) โดยผู้เชี่ยวชาญด้านคณิตศาสตร์ประกันภัย ธนาคารรับรู้ประมาณการหนี้สินด้วยมูลค่าปัจจุบันของภาระผูกพันผลประโยชน์ของพนักงานในงบแสดงฐานะการเงิน และรับรู้ค่าใช้จ่ายผลประโยชน์หลังออกจากงานเป็นค่าใช้จ่ายในกำไรหรือขาดทุน สำหรับกำไร (ขาดทุน) จากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย (Actuarial Gain/Loss) รับรู้ในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

โครงการผลประโยชน์ระยะยาวอื่นของพนักงาน

ธนาคารมีโครงการผลประโยชน์ระยะยาวอื่นให้กับพนักงานที่เข้าเงื่อนไขที่ธนาคารกำหนด เพื่อเป็นการตอบแทนแก่พนักงานจากการทำงานในปัจจุบันและในงวดก่อนที่พนักงานจะเกษียณอายุ ซึ่งคำนวณโดยวิธีเดียวกันกับโครงการผลประโยชน์หลังออกจากงาน เช่น ของที่ระลึกให้พนักงานที่ปฏิบัติงานมานาน ธนาคารรับรู้ประมาณการหนี้สินด้วยมูลค่าปัจจุบันของภาระผูกพันผลประโยชน์ของพนักงานในงบแสดงฐานะการเงิน และรับรู้ค่าใช้จ่ายผลประโยชน์ระยะยาวอื่นเป็นค่าใช้จ่ายในกำไรหรือขาดทุน สำหรับกำไร (ขาดทุน) จากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย (Actuarial Gain/Loss) รับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในกำไรหรือขาดทุน

โครงการผลประโยชน์เมื่อเลิกจ้าง

ผลประโยชน์เมื่อเลิกจ้างเป็นผลมาจากการตัดสินใจของธนาคารที่จะเลิกจ้างพนักงาน หรือการตัดสินใจของพนักงานที่จะยอมรับข้อเสนอผลประโยชน์เพื่อแลกเปลี่ยนกับการเลิกจ้าง โครงการผลประโยชน์เมื่อเลิกจ้างของธนาคาร ได้แก่ โครงการเกษียณอายุก่อนครบกำหนด (Early Retirement) ธนาคารจะรับรู้ผลประโยชน์เมื่อเลิกจ้างเป็นค่าใช้จ่ายในกำไรหรือขาดทุน เมื่อธนาคารไม่สามารถยกเลิกข้อเสนอการให้ผลประโยชน์ดังกล่าวได้อีกต่อไป

ผลประโยชน์เมื่อเลิกจ้างที่คาดว่าจะจ่ายชำระทั้งจำนวนก่อน 12 เดือนนับจากวันสิ้นรอบระยะเวลารายงานประจำปีที่มีการรับรู้ผลประโยชน์เมื่อเลิกจ้าง ธนาคารจะปฏิบัติตามข้อกำหนดของผลประโยชน์ระยะสั้นของพนักงาน หากผลประโยชน์เมื่อเลิกจ้างไม่ได้คาดว่าจะจ่ายชำระทั้งจำนวนก่อน 12 เดือนนับจากวันสิ้นรอบระยะเวลารายงานประจำปี ธนาคารจะปฏิบัติตามข้อกำหนดของผลประโยชน์ระยะยาวอื่นของพนักงาน

2.5.19 การแปลงค่าเงินตราต่างประเทศ

รายการที่เป็นเงินตราต่างประเทศของธนาคาร ได้แก่ เงินตราต่างประเทศที่เกิดจากการให้บริการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ รายการที่เกิดจากการได้มาซึ่งสินทรัพย์ หนี้สิน รายได้และค่าใช้จ่ายที่เป็นสกุลเงินตราต่างประเทศ ธนาคารแปลงค่ารายการที่เป็นเงินตราต่างประเทศที่เกิดขึ้นระหว่างงวดเป็นสกุลเงินบาทโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยนทันที ณ วันที่เกิดรายการ สินทรัพย์และหนี้สินที่เป็นเงินตราต่างประเทศที่เป็นตัวเงินคงเหลือ ณ วันที่รายงาน จะแปลงค่าเป็นสกุลเงินบาทด้วยอัตราแลกเปลี่ยนตามประกาศของธนาคารแห่งประเทศไทย สินทรัพย์และหนี้สินที่ไม่เป็นตัวเงิน แสดงด้วยราคาทุนเดิมที่แปลงค่าเป็นสกุลเงินบาท ณ วันที่เกิดรายการ

กำไรหรือขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ และกำไรหรือขาดทุนจากการแปลงค่าเงินตราต่างประเทศแสดงรายการในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

2.5.20 สัญญาเช่าระยะยาว

สัญญาเช่าการเงิน

สัญญาเช่าที่ความเสี่ยงและผลตอบแทนของความเป็นเจ้าของส่วนใหญ่ได้โอนให้ธนาคารในฐานะผู้เช่าถือเป็นสัญญาเช่าการเงิน สัญญาเช่าการเงินจะบันทึกเป็นสินทรัพย์ด้วยมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ที่เช่าหรือมูลค่าปัจจุบันของจำนวนเงินที่ต้องจ่ายตามสัญญาเช่าแล้วแต่มูลค่าใดจะต่ำกว่า สินทรัพย์ที่ได้มาตามสัญญาเช่าการเงินจะคิดค่าเสื่อมราคาตลอดอายุการใช้งานของสินทรัพย์ที่เช่า ภาระผูกพันตามสัญญาเช่าหักค่าใช้จ่ายทางการเงินจะรับรู้เป็นหนี้สิน ส่วนค่าเช่าที่ชำระจะแยกเป็นส่วนที่จะหักจากหนี้สินตามสัญญา เพื่อให้ทำให้อัตราดอกเบี้ยแต่ละงวดเป็นอัตราคงที่สำหรับยอดคงเหลือของหนี้สิน และส่วนที่เป็นค่าใช้จ่ายทางการเงินจะรับรู้ในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

สัญญาเช่าดำเนินงาน

สัญญาเช่าระยะยาวเพื่อเช่าทรัพย์สินโดยที่ความเสี่ยงและผลตอบแทนของความเป็นเจ้าของส่วนใหญ่ยังคงอยู่กับผู้ให้เช่าถือเป็นสัญญาเช่าดำเนินงาน รับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นโดยวิธีเส้นตรงตลอดอายุสัญญาเช่า

3. การบริหารความเสี่ยง

3.1 ข้อมูลความเสี่ยงของธนาคาร

3.1.1 ความเสี่ยงด้านเครดิต

ความเสี่ยงด้านเครดิต (Credit Risk) หมายถึง ความเสี่ยงที่เกิดจากการที่ลูกค้าหรือคู่สัญญาของธนาคารไม่สามารถปฏิบัติตามสัญญาในการจ่ายชำระหนี้คืน หรือไม่ปฏิบัติตามที่ตกลงไว้กับธนาคาร หรือมีโอกาสดูกู้ค่าอาจไม่สามารถชำระหนี้คืนได้ จนเป็นเหตุให้ถูกปรับลดอันดับความน่าเชื่อถือ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อฐานะเงินกองทุนและรายได้ของธนาคาร

ธนาคารได้ตระหนักถึงความไม่แน่นอนของสถานะทางเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบัน จึงได้ติดตามดูแลอย่างใกล้ชิด เพื่อจะได้นำมาปรับปรุงหลักเกณฑ์ของการให้สินเชื่อและการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิตให้มีความเหมาะสม โดยมุ่งเน้นพัฒนากระบวนการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิตอย่างเป็นระบบตามมาตรฐานการปฏิบัติงานที่ดี

32

ปรับปรุงกระบวนการอำนวยการสินเชื่อ และพัฒนาเครื่องมือบริหารความเสี่ยงด้านเครดิต เพื่อสนับสนุนการเติบโตของสินเชื่อและเงินลงทุนอย่างมีคุณภาพ รวมทั้งติดตามและควบคุมความเสี่ยงด้านเครดิตให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

1. กำหนดนโยบายบริหารความเสี่ยงด้านเครดิต (Credit Risk Management Policy) เพื่อให้ธนาคารมีการจัดการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิตที่ดี เป็นไปในทิศทางเดียวกัน และสอดคล้องกับกลยุทธ์และนโยบายของธนาคาร
2. กำหนดนโยบายสินเชื่อธุรกิจ เพื่อใช้เป็นกรอบหลักเกณฑ์และแนวทางมาตรฐานในการปฏิบัติงานด้านสินเชื่อธุรกิจของธนาคารให้มีประสิทธิภาพ
3. กำหนดนโยบายสินเชื่อรายย่อย เพื่อใช้เป็นกรอบหลักเกณฑ์และแนวทางมาตรฐานในการปฏิบัติงานด้านสินเชื่อรายย่อยของธนาคารให้มีประสิทธิภาพ
4. กำหนดอำนาจในการทบทวนและต่ออายุวงเงินสินเชื่อธุรกิจ รวมทั้งทบทวนกระบวนการและวิธีปฏิบัติในการอำนวยการสินเชื่อให้มีความสอดคล้องกับโครงสร้างองค์กร โดยกำหนดให้มีกระบวนการตรวจสอบระหว่างหน่วยงาน (Check & Balance) ที่สอดคล้องกับหลักการบริหารความเสี่ยงที่ดี
5. กำหนดเกณฑ์ในการพิจารณาความสามารถในการชำระหนี้ ได้แก่
 - 5.1 กำหนดเกณฑ์มาตรฐานในการพิจารณาความสามารถในการชำระหนี้ของลูกค้าสินเชื่อรายย่อย เพื่อให้ผู้กู้มีเงินได้คงเหลือเพียงพอต่อการดำรงชีพ และลดโอกาสการเกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPLs) ในอนาคต
 - 5.2 กำหนดมาตรฐานกำไรสุทธิของแต่ละธุรกิจ เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการคำนวณความสามารถในการชำระหนี้ของลูกค้าธนาคารที่มาขอสินเชื่อ ให้เป็นไปอย่างเหมาะสมและเป็นมาตรฐานเดียวกัน
6. กำหนดโปรแกรมผลิตภัณฑ์สินเชื่อ (Credit Product Program : CPP) เพื่อใช้เป็นแนวทางเบื้องต้นในการพิจารณาสินเชื่อธุรกิจที่ธนาคารจะสนับสนุน และมีแบบพิจารณาความเสี่ยงสินเชื่อธุรกิจ ในการขออนุมัติสินเชื่อ และการต่ออายุวงเงินสินเชื่อ ที่มีภาระสินเชื่อธุรกิจ และ/หรือเงินลงทุนรวม (Total Exposure) ไม่เกิน 20.00 ล้านบาท (Check List : CL) เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพิจารณาความเป็นไปได้ในการพิจารณาสินเชื่อแก่ลูกค้าสินเชื่อธุรกิจ
7. กำหนดและทบทวนเพดานเงินให้สินเชื่อรายภาคธุรกิจ (Industry Limit) เพื่อเป็นแนวทางในการประกอบการพิจารณาเสนอขออนุมัติสินเชื่อ และมีให้มีการกระจุกตัวในธุรกิจใดธุรกิจหนึ่งมากเกินไป
8. ทบทวนหลักเกณฑ์คุณสมบัติสถาบันการเงินชั้นนำ เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการพิจารณาอัตราดอกเบี้ยสำหรับกลุ่มที่เป็นสถาบันการเงินชั้นนำ
9. พัฒนาและปรับปรุงแบบจำลองวัดระดับความเสี่ยงด้านเครดิต ประกอบด้วย Credit Scoring Model (ได้แก่ Application Scoring, Behavior Scoring, Collection Scoring), Credit Risk Rating Model และ Credit Risk Rating for Small Business Model เพื่อให้สามารถคัดกรองและประเมินความเสี่ยงของลูกค้าได้อย่างเหมาะสม และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น รวมทั้งใช้คะแนน Credit Bureau Score ประกอบการพิจารณาร่วมกับหลักเกณฑ์การใช้แบบจำลองวัดระดับความเสี่ยง (Credit Scoring Model) ด้วย

10. พัฒนาระบบงานเพื่อสนับสนุนกระบวนการพิจารณาอนุมัติสินเชื่อของธนาคารให้เป็นมาตรฐาน และเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารความเสี่ยง ได้แก่

10.1 ระบบงานสนับสนุนกระบวนการสินเชื่อ (Loan Origination and Process System : LOPs) ซึ่งประกอบด้วย ระบบพิจารณาอนุมัติสินเชื่อ (Loan Origination System : LOR) และระบบบริหารหลักประกันสินเชื่อ (Collateral Management System : CMS) และระบบติดตามกระบวนการทางกฎหมาย (Litigation System : LS) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในกระบวนการพิจารณาสินเชื่อและขีดความสามารถในการแข่งขัน

10.2 ระบบเพื่อการวิเคราะห์ข้อมูลลูกค้าธุรกิจและความเสี่ยงสินเชื่อ ซึ่งประกอบด้วย ระบบสารสนเทศเพื่อการวิเคราะห์ฐานข้อมูลนิติบุคคล (Decision Support System : DSS) ระบบวิเคราะห์ข้อมูลทางการเงิน (Optimist) และระบบคำนวณคะแนนสินเชื่อ (Blaze Advisor)

10.3 ระบบฐานข้อมูลเพื่อการบริหารความเสี่ยง (Risk Data Mart) เพื่อสนับสนุนการคำนวณเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยง (BIS Ratio) การทดสอบภาวะวิกฤต (Stress Test) การบริหารพอร์ตด้านเครดิต (Credit Portfolio Management)

11. ติดตามและควบคุมความเสี่ยงด้านเครดิต อาทิ

11.1 กำหนดอัตราส่วนการกำกับลูกหนี้รายใหญ่ (Single Lending Limit) เพื่อควบคุมความเสี่ยง มิให้ธนาคารให้สินเชื่อ ลงทุน ก่อภาระผูกพัน หรือทำธุรกรรมที่มีลักษณะคล้ายการให้สินเชื่อแก่บุคคลหนึ่งบุคคลใด เพื่อไม่ให้เกิดการกระจุกตัวของความเสี่ยง (Concentration Risk) ในลูกหนี้รายใดรายหนึ่งรวมถึงผู้ที่เกี่ยวข้องมากเกินไป

11.2 ติดตามเพดานเงินให้สินเชื่อรายภาคธุรกิจ (Industry Limit) เพื่อเป็นการกระจายความเสี่ยง มิให้เกิดการกระจุกตัวในภาคธุรกิจใดธุรกิจหนึ่งมากเกินไป

11.3 มีการสอบทานเงินให้สินเชื่อ เพื่อติดตามการปฏิบัติงานด้านสินเชื่อให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ธนาคารกำหนด และสอดคล้องกับแนวทางของหน่วยงานกำกับดูแล

11.4 มีการติดตามดูแลโครงสร้างและคุณภาพพอร์ตสินเชื่อให้สอดคล้องกับนโยบายธนาคาร รวมทั้งติดตามและควบคุมการกระจุกตัวของสินเชื่ออย่างสม่ำเสมอ เช่น การกระจุกตัวสินเชื่อแยกตามประเภทสินเชื่อ ภาคธุรกิจ และกลุ่มลูกหนี้รายใหญ่ เพื่อให้มั่นใจว่าหากเกิดเหตุการณ์ที่อาจส่งผลกระทบต่อลูกหนี้กลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง หรือภาคธุรกิจใดธุรกิจหนึ่ง ธนาคารยังคงมีเงินกองทุนเพียงพอที่จะดำเนินธุรกิจต่อไปได้

12. มีกระบวนการบริหารจัดการหนี้ (Debt Management Process) เพื่อป้องกันและแก้ไขหนี้ค้างชำระ รวมทั้งดำเนินการให้มีการฟ้องร้องหรือประนีประนอมยอมความ และการบริหารจัดการสินทรัพย์หรือการขาย

13. มีการพัฒนาเพื่อเพิ่มศักยภาพ และทักษะด้านการให้สินเชื่อ การลงทุน การบริหารความเสี่ยงด้านเครดิต พร้อมสนับสนุนการสร้างวัฒนธรรมการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิตให้แก่พนักงานที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง

14. ติดตามและรายงานความเสี่ยงต่อคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงและคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอ

3.1.2 ความเสี่ยงด้านตลาด

ความเสี่ยงด้านตลาด (Market Risk) หมายถึง ความเสี่ยงที่เกิดจากการเคลื่อนไหวของอัตราดอกเบี้ย อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ราคาตราสารทุน และราคาสินค้าโภคภัณฑ์ ที่มีผลกระทบในทางลบต่อรายได้และ

เงินกองทุน ธนาคารจึงพัฒนาระบบการบริหารจัดการความเสี่ยงเพื่อใช้ติดตามและควบคุมความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นทั้งในบัญชีเพื่อการค้าและบัญชีเพื่อการธนาคาร ภายใต้กรอบเพดานความเสี่ยง (Limit) และสัญญาณเตือนระดับความเสี่ยง (Trigger) ที่ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง โดยมีการรายงานให้ผู้บริหารและคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องทราบอย่างสม่ำเสมอ ดังนี้

(1) ความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ย

ความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ย หมายถึง ความเสี่ยงที่เกิดจากการเคลื่อนไหวของอัตราดอกเบี้ยที่มีผลกระทบในทางลบต่อรายได้และ/หรือมูลค่าทางเศรษฐกิจของธนาคาร โดยแบ่งเป็นสองส่วน คือ ความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ยในบัญชีเพื่อการธนาคารและในบัญชีเพื่อการค้า

ความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ยในบัญชีเพื่อการธนาคาร เกิดจากโครงสร้างสินทรัพย์และหนี้สิน ซึ่งมีระยะเวลาในการเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยที่แตกต่างกัน ทั้งนี้ ธนาคารบริหารโครงสร้างสินทรัพย์และหนี้สินให้สอดคล้องกับทิศทางอัตราดอกเบี้ย รวมถึงวิเคราะห์ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยที่มีต่อรายได้ดอกเบี้ยสุทธิในอีก 1 ปีข้างหน้า (NII Sensitivity) เทียบกับเพดานความเสี่ยงที่กำหนด

สำหรับความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ยในบัญชีเพื่อการค้า ณ สิ้นเดือนธันวาคม 2560 ธนาคารมีตราสารหนี้คงเหลือในพอร์ตเพื่อการค้าเพียงร้อยละ 2.21 ของมูลค่าพอร์ตการลงทุนรวม

ตารางแสดงยอดคงเหลือเฉลี่ยและจำนวนดอกเบี้ยสำหรับตราสารทางการเงินชนิดที่มีดอกเบี้ยของธนาคารสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560 และ 2559 ดังนี้

	2560			2559		
	อัตราดอกเบี้ย			อัตราดอกเบี้ย		
	ยอดคงเหลือเฉลี่ย	จำนวนดอกเบี้ย	เฉลี่ย (ร้อยละ)	ยอดคงเหลือเฉลี่ย	จำนวนดอกเบี้ย	เฉลี่ย (ร้อยละ)
สินทรัพย์ทางการเงินที่มีดอกเบี้ย						
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	393,018.50	6,384.06	1.62	375,862.90	6,785.53	1.81
เงินลงทุน	197,341.11	4,490.10	2.28	200,827.28	4,674.72	2.33
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้	1,676,123.45	87,474.19	5.22	1,572,736.63	87,400.71	5.56
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ตามธุรกรรมนโยบายรัฐ	190,606.64	5,937.56	3.12	176,877.91	5,450.30	3.08
รวม	2,457,089.70	104,285.91	4.24	2,326,304.72	104,311.26	4.48
หนี้สินทางการเงินที่มีดอกเบี้ย						
เงินรับฝาก	2,156,055.07	44,225.48	2.05	2,145,687.91	42,847.81	2.00
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	94,172.48	1,251.12	1.33	112,777.52	1,239.22	1.10
ตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม	47,563.34	941.92	2.34	-	-	-
รวม	2,297,790.89	46,418.52	2.03	2,258,465.43	44,087.03	1.95

50

(2) ความเสี่ยงด้านอัตราแลกเปลี่ยน

ความเสี่ยงด้านอัตราแลกเปลี่ยน หมายถึง ความเสี่ยงที่เกิดจากการเคลื่อนไหวของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ที่มีผลกระทบในทางลบต่อรายได้และเงินกองทุนของธนาคาร ซึ่งธนาคารควบคุมความเสี่ยงโดยกำหนดเพดานความเสี่ยง (Limit) และสัญญาณเตือนระดับความเสี่ยง (Trigger) เช่น Warning Indicator เป็นต้น นอกจากนี้ มีการใช้อุปกรณ์ทางการเงินในการป้องกันความเสี่ยงโดยการทำสัญญาแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า รวมถึงควบคุมการปฏิบัติงานโดยฝ่ายงานและคณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง

(3) ความเสี่ยงด้านราคาตราสารทุน

ความเสี่ยงด้านราคาตราสารทุน หมายถึง ความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงของราคาของตราสารทุน ที่มีผลกระทบในทางลบต่อรายได้และเงินกองทุนของธนาคาร โดยแบ่งเป็นสองส่วน คือ ความเสี่ยงด้านราคาตราสารทุนในบัญชีเพื่อการธนาคารและในบัญชีเพื่อค้า

ความเสี่ยงด้านราคาตราสารทุนในบัญชีเพื่อการธนาคาร ณ สิ้นเดือนธันวาคม 2560 ธนาคารมีเงินลงทุนในหุ้นสามัญและกองทุนในพอร์ตเพื่อขายประมาณร้อยละ 11.24 และร้อยละ 10.20 ของมูลค่าพอร์ตลงทุนรวม ซึ่งธนาคารควบคุมความเสี่ยงโดยกำหนดเพดานความเสี่ยง (Limit) และสัญญาณเตือนระดับความเสี่ยง (Trigger) เช่น กำหนดร้อยละของมูลค่าความเสียหายสูงสุดที่อาจเกิดขึ้นได้ในภาวะปกติ (VaR Limit) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 99 โดยมีระยะเวลาถือครอง 1 เดือน

ความเสี่ยงด้านราคาตราสารทุนในบัญชีเพื่อค้า เนื่องจากธนาคารไม่มีการลงทุนในหุ้นสามัญในพอร์ตเพื่อค้า จึงไม่มีความเสี่ยงด้านราคาตราสารทุนในบัญชีเพื่อค้า

(4) ความเสี่ยงด้านราคาสินค้าโภคภัณฑ์

ความเสี่ยงด้านราคาสินค้าโภคภัณฑ์ หมายถึง ความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงของราคาของสินค้าโภคภัณฑ์ ที่มีผลกระทบในทางลบต่อรายได้และเงินกองทุนของธนาคาร แต่เนื่องจากธนาคารไม่มีการลงทุนในสินค้าโภคภัณฑ์ ธนาคารจึงไม่มีความเสี่ยงด้านราคาสินค้าโภคภัณฑ์

3.1.3 ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง

ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง (Liquidity Risk) หมายถึง ความเสี่ยงที่เกิดจากการที่ธนาคารไม่สามารถชำระหนี้สินและภาระผูกพันเมื่อถึงกำหนด เนื่องจากไม่สามารถเปลี่ยนสินทรัพย์เป็นเงินสดได้ หรือไม่สามารถจัดหาเงินทุนได้เพียงพอ หรือสามารถจัดหาเงินทุนได้แต่ด้วยต้นทุนที่สูงเกินกว่าระดับที่ยอมรับได้ (Funding Liquidity Risk) ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อรายได้และเงินกองทุนของธนาคารทั้งในปัจจุบันและอนาคต นอกจากนี้ ความเสี่ยงด้านสภาพคล่องยังเกิดจากการที่ธนาคารไม่สามารถยกเลิก หรือหักลบความเสี่ยงที่มีอยู่จากสินทรัพย์ที่ถืออยู่ได้ ทำให้ต้องขายสินทรัพย์ในราคาต่ำกว่าต้นทุนที่ซื้อเข้ามา เนื่องจากสินทรัพย์ที่ถืออยู่มีสภาพคล่องต่ำ หรือเกิดจากภาวะตลาดขาดสภาพคล่อง (Trading Liquidity Risk)

ในการบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง ธนาคารกำหนดนโยบายการบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่องโดยคณะกรรมการธนาคาร และมีคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงทำหน้าที่อนุมัติระบบในการวัด ติดตามและควบคุมความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง นอกจากนี้ มีคณะกรรมการบริหารสินทรัพย์และหนี้สิน (ALCO) ทำหน้าที่กำหนดแนวทางบริหารสินทรัพย์และหนี้สิน กำกับดูแลการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามกรอบการบริหารความเสี่ยง เพื่อควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ภายใต้ระดับที่ยอมรับได้ (Risk Appetite) และมีคณะทำงานด้านบริหารสภาพคล่องทำหน้าที่กำหนดแนวทางการบริหารสภาพคล่อง โดยจัดสรรเงินฝาก เงินลงทุน เงินให้สินเชื่อ ให้สอดคล้องกับแผนการดำเนินธุรกิจ เพื่อให้สภาพคล่องของธนาคารอยู่ในระดับที่เหมาะสมและสามารถปฏิบัติตามข้อผูกพันทางการเงินได้

ธนาคารวัดและประเมินความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง โดยการใช้อัตราส่วนทางการเงินต่าง ๆ รายงานฐานะสภาพคล่องสุทธิ (Liquidity Gap Report) ซึ่งจัดทำทั้งแบบอายุคงเหลือตามสัญญาและแบบปรับพฤติกรรม รวมทั้งทดสอบภาวะวิกฤติ (Stress Testing) ด้านสภาพคล่องเป็นประจำทุกไตรมาส โดยกำหนดสถานการณ์จำลองเป็น 3 กรณี ได้แก่

- (1) กรณีวิกฤติเฉพาะรายสถาบันการเงิน (Institution-specific crisis)
- (2) กรณีวิกฤติทั้งระบบสถาบันการเงิน (Market-wide crisis) และ
- (3) กรณีที่เป็นผลรวมของวิกฤติเฉพาะรายสถาบันการเงินและวิกฤติทั้งระบบสถาบันการเงิน (Combination of both)

ซึ่งแต่ละสถานการณ์จะกำหนดสมมติฐานต่าง ๆ เช่น การไหลออกของเงินฝากที่มากกว่าปกติในสัดส่วนที่ต่างกัน การกำหนดอัตราส่วนลดที่จะใช้ปรับลดมูลค่าหลักทรัพย์ลงจากราคาตลาด (Hair Cut) เป็นต้น รวมถึงจัดทำแผนรองรับเหตุฉุกเฉินด้านสภาพคล่อง (Contingency Liquidity Plan) ซึ่งกำหนดสัญญาณเตือนล่วงหน้า (Early Warning Indicators) เป็นตัวบ่งชี้สถานการณ์ที่ผิดปกติด้านสภาพคล่อง โดยกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้บริหาร หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ขั้นตอนการปฏิบัติงาน และวิธีการจัดการในภาวะขาดสภาพคล่อง ตลอดจนมีการทดสอบแผนรองรับเหตุฉุกเฉินด้านสภาพคล่อง เพื่อให้ธนาคารมีความพร้อมในการบริหารจัดการกรณีประสบภาวะวิกฤติด้านสภาพคล่อง นอกจากนี้ มีการกำหนดระดับหรือปริมาณสินทรัพย์ที่มีคุณภาพและมีสภาพคล่องสูง (Liquidity Cushion) เพื่อให้มีสภาพคล่องเพียงพอรองรับการดำเนินธุรกิจทั้งในภาวะปกติและภาวะวิกฤติ

สำหรับการควบคุมความเสี่ยง มีการกำหนดเพดานความเสี่ยง (Limit) และสัญญาณเตือนระดับความเสี่ยง (Trigger) เช่น อัตราส่วนสินเชื่อต่อเงินฝากและหุ้นกู้ อัตราส่วนสินทรัพย์สภาพคล่องต่อเงินฝาก เป็นต้น และจัดทำรายงานเพื่อติดตามความเสี่ยงด้านสภาพคล่องเป็นรายวัน รายสัปดาห์ รายเดือน และรายไตรมาส เพื่อเสนอผู้บริหารที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ อัตราส่วนสินทรัพย์สภาพคล่องต่อเงินฝาก ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 เท่ากับร้อยละ 21.86 ลดลงเล็กน้อยจาก ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 ที่เท่ากับร้อยละ 22.56 แต่ยังสูงกว่าเกณฑ์ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด (ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 6.00) และเป็นไปตามเกณฑ์เพดานความเสี่ยง/สัญญาณเตือนระดับความเสี่ยงของธนาคาร

ตารางแสดงยอดเงินคงเหลือของสินทรัพย์ทางการเงินและหนี้สินทางการเงินจำแนกตามระยะเวลาคงเหลือ
ของสัญญา ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 และ 2559 ดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	2560					
	เกินกว่า 1 เดือน		เกินกว่า 3 เดือน		ไม่มีกำหนด	
	ไม่เกิน 1 เดือน	แต่ไม่เกิน 3 เดือน	แต่ไม่เกิน 1 ปี	เกินกว่า 1 ปี	ระยะเวลา	รวม
สินทรัพย์ทางการเงิน						
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินสุทธิ	399,516.63	11,775.21	10,795.18	40,581.63	-	462,668.65
เงินลงทุนสุทธิ	7,384.98	21,596.16	42,646.88	163,594.37	1,515.92	236,738.31
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้	51,391.84	34,491.59	157,403.39	1,514,590.95	-	1,757,877.77
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ตามธุรกรรมนโยบายรัฐ	13,654.37	49,011.00	16,979.99	108,792.69	-	188,438.05
รวมสินทรัพย์ทางการเงิน	<u>471,947.82</u>	<u>116,873.96</u>	<u>227,825.44</u>	<u>1,827,559.64</u>	<u>1,515.92</u>	<u>2,645,722.78</u>
หนี้สินทางการเงิน						
เงินรับฝาก	653,395.46	333,457.98	412,879.53	785,389.32	-	2,185,122.29
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินสุทธิ	84,278.55	20,083.73	4,581.24	2,262.28	-	111,205.80
ตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม	-	-	-	50,000.00	-	50,000.00
รวมหนี้สินทางการเงิน	<u>737,674.01</u>	<u>353,541.71</u>	<u>417,460.77</u>	<u>837,651.60</u>	<u>-</u>	<u>2,346,328.09</u>

หน่วย : ล้านบาท

	2559					
	เกินกว่า 1 เดือน		เกินกว่า 3 เดือน		ไม่มีกำหนด	
	ไม่เกิน 1 เดือน	แต่ไม่เกิน 3 เดือน	แต่ไม่เกิน 1 ปี	เกินกว่า 1 ปี	ระยะเวลา	รวม
สินทรัพย์ทางการเงิน						
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินสุทธิ	1,506.10	340,372.80	112,782.50	25,128.81	-	479,790.21
เงินลงทุนสุทธิ	-	15,840.07	130,793.86	135,848.50	986.41	283,468.84
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้	29,007.45	47,159.20	141,450.31	1,340,373.17	-	1,557,990.13
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ตามธุรกรรมนโยบายรัฐ	-	69,701.32	14,291.62	104,982.31	-	188,975.25
รวมสินทรัพย์ทางการเงิน	<u>30,513.55</u>	<u>473,073.39</u>	<u>399,318.29</u>	<u>1,606,332.79</u>	<u>986.41</u>	<u>2,510,224.43</u>
หนี้สินทางการเงิน						
เงินรับฝาก	501,102.64	375,043.85	489,432.19	771,762.42	-	2,137,341.10
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินสุทธิ	4,625.55	74,767.98	16,995.84	4,923.69	-	101,313.06
รวมหนี้สินทางการเงิน	<u>505,728.19</u>	<u>449,811.83</u>	<u>506,428.03</u>	<u>776,686.11</u>	<u>-</u>	<u>2,238,654.16</u>

๒๗

3.2 มูลค่ายุติธรรมของตราสารการเงิน

ตารางแสดงมูลค่าตามบัญชีและประมาณการมูลค่ายุติธรรมของตราสารการเงิน โดยสรุปตามยอดคงเหลือที่ปรากฏในงบการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 และ 2559 ดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

งบการเงินที่แสดงเงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสีย

ประเภทตราสารการเงิน	2560		2559	
	มูลค่าตามบัญชี	มูลค่ายุติธรรม	มูลค่าตามบัญชี	มูลค่ายุติธรรม
สินทรัพย์ทางการเงิน				
เงินสด	30,092.81	30,092.81	28,936.61	28,936.61
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินสุทธิ	462,668.65	462,668.65	479,790.21	479,790.21
ตราสารอนุพันธ์	657.00	657.00	135.74	135.74
เงินลงทุนสุทธิ	237,320.73	237,743.41	283,914.13	284,536.18
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้สุทธิ	1,710,908.16	1,710,908.16	1,512,540.46	1,512,540.46
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ตามธุรกรรม				
นโยบายรัฐสุทธิ	186,373.78	186,373.78	187,120.25	187,120.25
ลูกหนี้รอการชดเชยจากรัฐบาล				
ตามธุรกรรมนโยบายรัฐ	2,371.96	2,371.96	3,257.77	3,257.77
รวม	2,630,393.09	2,630,815.77	2,495,695.17	2,496,317.22
หนี้สินทางการเงิน				
เงินรับฝาก	2,185,122.29	2,185,122.29	2,137,341.10	2,137,341.10
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินสุทธิ	111,205.80	111,205.80	101,313.06	101,313.06
หนี้สินจ่ายคืนเมื่อทวงถาม	1,010.07	1,010.07	810.23	810.23
ตราสารอนุพันธ์	91.16	91.16	659.89	659.89
ตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม	50,000.00	50,000.00	-	-
เจ้าหนี้ตามธุรกรรมนโยบายรัฐ	-	-	308.45	308.45
ดอกเบี้ยเงินฝากและพันธบัตรค้างจ่าย	49,425.11	49,425.11	43,425.42	43,425.42
รวม	2,396,854.43	2,396,854.43	2,283,858.15	2,283,858.15

หน่วย : ล้านบาท

งบการเงินเฉพาะธนาคาร

ประเภทตราสารการเงิน	2560		2559	
	มูลค่าตามบัญชี	มูลค่ายุติธรรม	มูลค่าตามบัญชี	มูลค่ายุติธรรม
สินทรัพย์ทางการเงิน				
เงินสด	30,092.81	30,092.81	28,936.61	28,936.61
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินสุทธิ	462,668.65	462,668.65	479,790.21	479,790.21
ตราสารอนุพันธ์	657.00	657.00	135.74	135.74
เงินลงทุนสุทธิ	236,738.31	237,743.41	283,468.84	284,536.18
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้สุทธิ	1,710,908.16	1,710,908.16	1,512,540.46	1,512,540.46
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ตามธุรกรรม				
นโยบายรัฐสุทธิ	186,373.78	186,373.78	187,120.25	187,120.25
ลูกหนี้รอการชดเชยจากรัฐบาล				
ตามธุรกรรมนโยบายรัฐ	2,371.96	2,371.96	3,257.77	3,257.77
รวม	2,629,810.67	2,630,815.77	2,495,249.88	2,496,317.22
หนี้สินทางการเงิน				
เงินรับฝาก	2,185,122.29	2,185,122.29	2,137,341.10	2,137,341.10
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินสุทธิ	111,205.80	111,205.80	101,313.06	101,313.06
หนี้สินจ่ายคืนเมื่อทวงถาม	1,010.07	1,010.07	810.23	810.23
ตราสารอนุพันธ์	91.16	91.16	659.89	659.89
ตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม	50,000.00	50,000.00	-	-
เจ้าหนี้ตามธุรกรรมนโยบายรัฐ	-	-	308.45	308.45
ดอกเบี้ยเงินฝากและพันธบัตรค้างจ่าย	49,425.11	49,425.11	43,425.42	43,425.42
รวม	2,396,854.43	2,396,854.43	2,283,858.15	2,283,858.15

31

3.3 สินทรัพย์และหนี้สินที่วัดมูลค่ายุติธรรม

ธนาคารจัดลำดับขั้นของการวัดมูลค่ายุติธรรมแบ่งเป็น 3 ระดับ ตามลักษณะข้อมูลที่นำมาใช้ในการวัดมูลค่ายุติธรรม ดังนี้

- ระดับ 1 ราคาเสนอซื้อขาย (ไม่ต้องปรับปรุง) ในตลาดที่มีสภาพคล่องสำหรับสินทรัพย์หรือหนี้สินอย่างเดียวกันและธนาคารสามารถเข้าถึง ณ วันที่วัดมูลค่า
- ระดับ 2 ข้อมูลอื่นนอกเหนือจากราคาเสนอซื้อขายซึ่งรวมอยู่ในระดับ 1 ที่สามารถสังเกตได้โดยตรงหรือโดยอ้อมสำหรับสินทรัพย์นั้นหรือหนี้สินนั้น
- ระดับ 3 ข้อมูลที่ไม่สามารถสังเกตได้ซึ่งนำมาใช้กับสินทรัพย์นั้นหรือหนี้สินนั้น

เทคนิคที่ใช้ในการวัดมูลค่ายุติธรรมของรายการที่เกิดขึ้นประจำและจัดเป็นระดับ 2 ดังนี้

- ตราสารอนุพันธ์คำนวณจากแบบจำลองมาตรฐานที่ใช้กันทั่วไปของผู้ร่วมตลาด โดยใช้ข้อมูลที่สังเกตได้จากตลาด ได้แก่ อัตราดอกเบี้ย อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ เพื่อคิดลดกระแสเงินสดในอนาคตสำหรับการวัดมูลค่ายุติธรรม
- เงินลงทุนในหน่วยลงทุนไม่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ที่เป็นเงินลงทุนเพื่อขาย วัดมูลค่ายุติธรรมด้วยมูลค่าสินทรัพย์สุทธิ (Net Assets Value) ณ วันที่รายงาน
- เงินลงทุนในตราสารหนี้ภาครัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ และตราสารหนี้ภาคเอกชนที่เป็นเงินลงทุนเพื่อค้าและเงินลงทุนเพื่อขาย วัดมูลค่ายุติธรรมโดยอ้างอิงอัตราผลตอบแทนของสมาคมตลาดตราสารหนี้ไทย

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 และ 2559 ธนาคารมีสินทรัพย์และหนี้สินที่วัดมูลค่ายุติธรรมตามลำดับขั้น ดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท			
	2560			
	ระดับ 1	ระดับ 2	ระดับ 3	รวม
สินทรัพย์				
ตราสารอนุพันธ์				
ตราสารอนุพันธ์เพื่อค้า	-	0.57	-	0.57
ตราสารอนุพันธ์เพื่อป้องกันความเสี่ยง	-	0.10	-	0.10
เงินลงทุน				
เงินลงทุนเพื่อค้า	-	5,226.38	-	5,226.38
เงินลงทุนเพื่อขาย	37,114.50	155,208.19	-	192,322.69
รวม	37,114.50	160,435.24	-	197,549.74
หนี้สิน				
ตราสารอนุพันธ์				
ตราสารอนุพันธ์เพื่อค้า	-	0.03	-	0.03
ตราสารอนุพันธ์เพื่อป้องกันความเสี่ยง	-	0.45	-	0.45
รวม	-	0.48	-	0.48

๑๖

3.3 สินทรัพย์และหนี้สินที่วัดมูลค่ายุติธรรม (ต่อ)

หน่วย : ล้านบาท

	2559			
	ระดับ 1	ระดับ 2	ระดับ 3	รวม
สินทรัพย์				
ตราสารอนุพันธ์				
ตราสารอนุพันธ์เพื่อค้า	-	0.98	-	0.98
เงินลงทุน				
เงินลงทุนเพื่อค้า	-	1,500.88	-	1,500.88
เงินลงทุนเผื่อขาย	32,250.46	206,772.81	-	239,023.27
รวม	32,250.46	208,274.67	-	240,525.13
หนี้สิน				
ตราสารอนุพันธ์				
ตราสารอนุพันธ์เพื่อการป้องกันความเสี่ยง	-	0.89	-	0.89
รวม	-	0.89	-	0.89

3.4 การดำรงเงินกองทุน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 และ 2559 ธนาคารได้คำนวณเงินดำรงกองทุนตามหลักเกณฑ์ Basel II ตามแนวทางของธนาคารแห่งประเทศไทย

เงินกองทุนตามหลักเกณฑ์ Basel II มีดังต่อไปนี้

	หน่วย : ล้านบาท	
	2560	2559
เงินกองทุนชั้นที่ 1		
ทุนที่ได้รับพระราชทาน	0.10	0.10
เงินสำรองที่ได้จัดสรรจากกำไรสุทธิ	27,007.88	24,413.29
กำไรสุทธิคงเหลือหลังจากการจัดสรร	130,290.69	113,828.34
รายการหักจากเงินกองทุนชั้นที่ 1	(7,270.96)	(55.78)
รวมเงินกองทุนชั้นที่ 1	150,027.71	138,185.95
เงินกองทุนชั้นที่ 2		
เงินสำรองสำหรับสินทรัพย์จัดชั้นปกติ	1,103.84	4,978.35
กำไรจากการวัดมูลค่าตราสารทุนประเภทเพื่อขาย	6,713.50	3,809.80
รายการหักจากเงินกองทุนชั้นที่ 2	-	(55.78)
รวมเงินกองทุนชั้นที่ 2	7,817.34	8,732.37
รวมเงินกองทุนทั้งสิ้น	157,845.05	146,918.32

3.4 การดำรงเงินกองทุน (ต่อ)

ตามข้อกำหนดของธนาคารแห่งประเทศไทย กำหนดให้สถาบันการเงินเฉพาะกิจดำรงเงินกองทุนเป็นอัตราส่วนกับสินทรัพย์เสี่ยงทั้งสิ้นไม่ต่ำกว่าร้อยละ 8.50 โดยมีเงื่อนไขว่าเงินกองทุนชั้นที่ 1 ต้องเป็นอัตราส่วนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 4.25 ของสินทรัพย์เสี่ยงทั้งสิ้น

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 และ 2559 ธนาคารดำรงเงินกองทุนทั้งสิ้นเป็นอัตราส่วนกับสินทรัพย์เสี่ยงทั้งสิ้นตามหลักเกณฑ์ Basel II ดังนี้

	อัตราร้อยละ	
	2560	2559
เงินกองทุนทั้งสิ้น	12.47	11.54
เงินกองทุนชั้นที่ 1	11.85	10.86

4. ประมาณการและข้อสมมติฐาน

ในการจัดทำงบการเงินให้เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ผู้บริหารต้องใช้ในการประมาณ และตั้งข้อสมมติฐานหลายประการ ซึ่งมีผลกระทบต่อจำนวนเงินที่เกี่ยวกับสินทรัพย์ หนี้สิน รายได้และค่าใช้จ่าย และการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับสินทรัพย์และหนี้สินที่อาจเกิดขึ้น ซึ่งผลที่เกิดขึ้นจริงอาจแตกต่างไปจากจำนวนที่ประมาณไว้

ประมาณการและข้อสมมติฐานที่ใช้จะได้รับการทบทวนอย่างต่อเนื่อง การเปลี่ยนแปลงประมาณการทางบัญชีจะบันทึกในงวดบัญชีที่มีการเปลี่ยนแปลงและในอนาคตที่ได้รับผลกระทบ ข้อมูลเกี่ยวกับการประมาณความไม่แน่นอน และข้อสมมติฐานที่สำคัญในการกำหนดนโยบายการบัญชีได้เปิดเผยไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินในงวดบัญชีที่มีผลกระทบอย่างมีสาระสำคัญ

5. ข้อมูลเพิ่มเติม

5.1 ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับกระแสเงินสด

รายการที่ไม่เกี่ยวข้องกับเงินสดที่สำคัญ สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560 และ 2559 มีดังนี้

	งบการเงินที่แสดงเงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสีย		งบการเงินเฉพาะธนาคาร	
	2560	2559	2560	2559
ส่วนเกินทุนจากการตีราคาที่ดินเพิ่มขึ้น	17,547.25	-	17,547.25	-
ส่วนเกินทุนจากการเปลี่ยนแปลง				
มูลค่าเงินลงทุนเพื่อขายเพิ่มขึ้น	6,618.03	5,628.92	6,618.03	5,628.92
ส่วนแบ่งกำไรเบ็ดเสร็จอื่นในบริษัทร่วมเพิ่มขึ้น	71.69	39.05	-	-
ทรัพย์สินรอการขายที่ได้มาจากการโอนทรัพย์สิน				
ชำระหนี้เพิ่มขึ้น (ลดลง)	319.67	(294.05)	319.67	(294.05)

หน่วย : ล้านบาท

5.2 เงินสด

	หน่วย : ล้านบาท	
	2560	2559
เงินสด	28,033.53	27,624.28
เงินตราต่างประเทศ	34.75	26.92
เงินสดระหว่างเรียกเก็บ	2,024.53	1,285.41
รวมเงินสด	30,092.81	28,936.61

5.3 รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินสุทธิ (สินทรัพย์)

	หน่วย : ล้านบาท					
	2560			2559		
	เมื่อทวงถาม	มีระยะเวลา	รวม	เมื่อทวงถาม	มีระยะเวลา	รวม
(1) ในประเทศ						
ธนาคารแห่งประเทศไทยและ						
กองทุนเพื่อการฟื้นฟูฯ	2.37	387,241.00	387,243.37	2.48	316,943.00	316,945.48
ธนาคารพาณิชย์	76.27	5,700.00	5,776.27	107.78	7,099.00	7,206.78
สถาบันการเงินเฉพาะกิจ	0.19	51,040.50	51,040.69	0.08	129,839.20	129,839.28
สถาบันการเงินอื่น	400.00	18,256.78	18,656.78	130.00	25,761.80	25,891.80
รวม	478.83	462,238.28	462,717.11	240.34	479,643.00	479,883.34
บวก ดอกเบี้ยค้างรับ	-	193.46	193.46	-	235.73	235.73
หัก ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ	4.00	248.56	252.56	1.30	328.02	329.32
รวมในประเทศ	474.83	462,183.18	462,658.01	239.04	479,550.71	479,789.75
(2) ต่างประเทศ						
เงินดอลลาร์สหรัฐ	5.48	-	5.48	0.08	-	0.08
เงินเยน	0.02	-	0.02	0.03	-	0.03
เงินยูโร	4.43	-	4.43	0.02	-	0.02
เงินสกุลอื่น	0.71	-	0.71	0.33	-	0.33
รวมต่างประเทศ	10.64	-	10.64	0.46	-	0.46
รวมในประเทศและต่างประเทศ	485.47	462,183.18	462,668.65	239.50	479,550.71	479,790.21

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 ยอดคงเหลือของเงินให้สินเชื่อที่เป็นรายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินที่ธนาคารระงับการรับรู้รายได้ตามเกณฑ์ค้าง ตามหลักเกณฑ์ของธนาคารแห่งประเทศไทย จำนวน 48.02 ล้านบาท

5.4 ตราสารอนุพันธ์

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 และ 2559 ประกอบด้วย

- สินทรัพย์ตราสารอนุพันธ์ มียอดคงเหลือจำนวน 657.00 ล้านบาท และ 135.74 ล้านบาท ตามลำดับ
- หนี้สินตราสารอนุพันธ์ มียอดคงเหลือจำนวน 91.16 ล้านบาท และ 659.89 ล้านบาท ตามลำดับ

๑๖

5.4.1 ตราสารอนุพันธ์เพื่อค้า

มูลค่ายุติธรรมและจำนวนเงินตามสัญญาแบ่งตามประเภทความเสี่ยง ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 และ 2559 ประกอบด้วย

หน่วย : ล้านบาท

	2560			2559		
	มูลค่ายุติธรรม *		จำนวนเงินตามสัญญา	มูลค่ายุติธรรม *		จำนวนเงินตามสัญญา
	(Fair Value)		(Notional Amount หรือ Effective	(Fair Value)		(Notional Amount หรือ Effective
ประเภทความเสี่ยง	สินทรัพย์	หนี้สิน	Notional Amount)	สินทรัพย์	หนี้สิน	Notional Amount)
อัตราแลกเปลี่ยน	0.57	0.03	99.59	0.98	-	59.93
รวม	0.57	0.03	99.59	0.98	-	59.93

* มูลค่ายุติธรรม คือ ผลกำไร (ขาดทุน) จากการปรับมูลค่าให้เป็นไปตามมูลค่ายุติธรรม ณ วันที่ในงบแสดงฐานะการเงิน

สัดส่วนการทำธุรกรรมตราสารอนุพันธ์แบ่งตามประเภทสัญญาโดยพิจารณาจากจำนวนเงินตามสัญญา ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 และ 2559

สัญญา	2560	2559
	สัดส่วน (%)	สัดส่วน (%)
บุคคลภายนอก	100.00	100.00
รวม	100.00	100.00

5.4.2 ตราสารอนุพันธ์เพื่อการป้องกันความเสี่ยง

มูลค่ายุติธรรมและจำนวนเงินตามสัญญาแบ่งตามประเภทการป้องกันความเสี่ยง ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 และ 2559 ประกอบด้วย

ตาราง 1 การป้องกันความเสี่ยงในมูลค่ายุติธรรม

หน่วย : ล้านบาท

	2560			2559		
	มูลค่ายุติธรรม *		จำนวนเงินตามสัญญา	มูลค่ายุติธรรม *		จำนวนเงินตามสัญญา
	(Fair Value)/		(Notional Amount	(Fair Value)/		(Notional Amount
	มูลค่าตามเกณฑ์คงค้าง		หรือ Effective	มูลค่าตามเกณฑ์คงค้าง		หรือ Effective
ประเภทความเสี่ยง	สินทรัพย์	หนี้สิน	Notional Amount)	สินทรัพย์	หนี้สิน	Notional Amount)
อัตราแลกเปลี่ยน	656.43	91.13	11,626.07	134.76	659.89	16,107.98
รวม	656.43	91.13	11,626.07	134.76	659.89	16,107.98

* มูลค่ายุติธรรม คือ ผลกำไร (ขาดทุน) จากการปรับมูลค่าให้เป็นไปตามมูลค่ายุติธรรม ณ วันที่ในงบแสดงฐานะการเงิน

52

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 และ 2559 สินทรัพย์ตราสารอนุพันธ์จำนวน 656.43 ล้านบาท และ 134.76 ล้านบาท และหนี้สินตราสารอนุพันธ์จำนวน 91.13 ล้านบาท และ 659.89 ล้านบาท ตามลำดับ มีรายการที่ธนาคารวัดมูลค่าด้วยอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศตามประกาศของธนาคารแห่งประเทศไทย ณ สิ้นวันทำการสุดท้ายของรอบระยะเวลารายงาน เป็นสินทรัพย์ตราสารอนุพันธ์จำนวน 656.33 ล้านบาท และ 134.76 ล้านบาท และหนี้สินตราสารอนุพันธ์จำนวน 90.68 ล้านบาท และ 659.00 ล้านบาท ตามลำดับ

5.5 เงินลงทุนสุทธิ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 และ 2559 ธนาคารจัดประเภทเงินลงทุนในหลักทรัพย์ ดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท	
	2560	2559
	มูลค่ายุติธรรม	มูลค่ายุติธรรม
5.5.1 เงินลงทุนเพื่อค้า		
หลักทรัพย์รัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ	5,226.38	1,469.25
ตราสารหนี้ภาคเอกชน	-	31.63
รวม	5,226.38	1,500.88

	หน่วย : ล้านบาท	
	2560	2559
	มูลค่ายุติธรรม	มูลค่ายุติธรรม
5.5.2 เงินลงทุนเพื่อขาย		
หลักทรัพย์รัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ	140,323.24	191,247.16
ตราสารหนี้ภาคเอกชน	1,168.57	963.54
ตราสารหนี้ต่างประเทศ	83.13	115.96
ตราสารทุนในความต้องการของตลาดในประเทศ	37,522.25	32,364.34
อื่น ๆ	13,225.50	14,332.27
รวม	192,322.69	239,023.27

	หน่วย : ล้านบาท	
	2560	2559
	ราคาทุน/ ราคาทุนตัดจำหน่าย	ราคาทุน/ ราคาทุนตัดจำหน่าย
5.5.3 ตราสารหนี้ที่จะถือจนครบกำหนด		
หลักทรัพย์รัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ	7,335.78	6,978.03
ตราสารหนี้ภาคเอกชน	19,225.69	18,114.11
ตราสารหนี้ต่างประเทศ	10,948.52	16,562.81
รวม	37,509.99	41,654.95

5.5 เงินลงทุนสุทธิ (ต่อ)

	หน่วย : ล้านบาท	
	2560	2559
	ราคาทุน	ราคาทุน
5.5.4 เงินลงทุนทั่วไป		
ตราสารทุนที่ไม่อยู่ในความต้องการของตลาดในประเทศ	395.73	395.73
อื่น ๆ *	0.00	0.00
รวม	395.73	395.73
หัก ค่าเผื่อการด้อยค่า	92.40	92.40
รวม	303.33	303.33
รวมเงินลงทุนสุทธิ	235,362.39	282,482.43

* อื่น ๆ จำนวน 0.00 ล้านบาท เป็นเงินลงทุนในหลักทรัพย์ต่างประเทศ มีราคาทุนจำนวน 3,919.00 บาท

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 และ 2559 เงินลงทุนเพื่อขายที่เป็นตราสารทุนในความต้องการของตลาดในประเทศ มูลค่ายุติธรรมจำนวน 37,522.25 ล้านบาท และ 32,364.34 ล้านบาท ได้รวมรายการที่ธนาคารรับรู้ค่าเผื่อการด้อยค่าจำนวน 689.12 ล้านบาท และ 689.12 ล้านบาท ตามลำดับ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 และ 2559 เงินลงทุนเพื่อขายที่ไม่ได้จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์จัดประเภทเป็นเงินลงทุนอื่น ๆ มูลค่ายุติธรรมจำนวน 13,225.50 ล้านบาท และ 14,332.27 ล้านบาท ซึ่ง ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 ได้รวมรายการที่ธนาคารรับรู้ค่าเผื่อการด้อยค่าจำนวน 98.10 ล้านบาท

เงินลงทุนที่เป็นตราสารทุนซึ่งธนาคารถือหุนตั้งแต่ร้อยละ 10.00 ขึ้นไปของทุนที่ชำระแล้ว และไม่เข้าข่ายเป็นเงินลงทุนในบริษัทย่อยและบริษัทร่วมโดยแสดงตามมูลค่ายุติธรรมซึ่งจำแนกเป็นกลุ่มได้ดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท	
ประเภทธุรกิจ	2560	2559
อุตสาหกรรมการผลิตและการพาณิชย์	1,579.20	1,688.40
กองทุนและกลุ่มธุรกิจการเงิน	12,834.54	13,268.89
อื่น ๆ	12.58	12.58
รวม	14,426.32	14,969.87

5.5 เงินลงทุนสุทธิ (ต่อ)

เงินลงทุนในกองทุนส่วนบุคคล เป็นส่วนหนึ่งในเงินลงทุนเพื่อขายประเภทอื่น ๆ

- แสดงตามมูลค่ายุติธรรมแยกแสดงตามรายผู้จัดการกองทุน ดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	2560 (มูลค่ายุติธรรม)				รวม
	บลจ.สยามไนท์ ฟันด์แมนเนจเม้นท์	บลจ.กรุงเทพ	บลจ.วรรณ	บลจ.ยูโอบี	
เงินฝากธนาคาร					
กระแสรายวัน	29.72	-	-	-	29.72
เงินฝากออมทรัพย์	-	10.29	7.76	10.21	28.26
	29.72	10.29	7.76	10.21	57.98
เงินลงทุนในหลักทรัพย์อื่น					
- ตราสารทุน					
หุ้นสามัญ	354.73	92.00	112.43	31.10	590.26
	354.73	92.00	112.43	31.10	590.26
ลูกหนี้อื่น	1.21	0.03	0.91	0.00	2.15
	1.21	0.03	0.91	0.00	2.15
เจ้าหนี้อื่น	0.20	3.25	4.87	0.00	8.32
	0.20	3.25	4.87	0.00	8.32
	385.46	99.07	116.23	41.31	642.07

ธนาคารได้รับผลตอบแทนจากเงินลงทุนในกองทุนส่วนบุคคลที่คงเหลืออยู่ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 ซึ่งมียอดสะสมยกมาจำนวน 397.99 ล้านบาท เพิ่มขึ้นระหว่างงวดจำนวน 84.57 ล้านบาท ทำให้มียอดสะสมทั้งสิ้นเป็นเงินจำนวน 482.56 ล้านบาท

หน่วย : ล้านบาท

	2559 (มูลค่ายุติธรรม)				รวม
	บลจ.สยามไนท์ ฟันด์แมนเนจเม้นท์	บลจ.กรุงเทพ	บลจ.วรรณ	บลจ.ยูโอบี	
เงินฝากธนาคาร					
กระแสรายวัน	23.96	-	-	-	23.96
เงินฝากออมทรัพย์	-	4.30	11.72	8.74	24.76
	23.96	4.30	11.72	8.74	48.72
เงินลงทุนในหลักทรัพย์อื่น					
- ตราสารทุน					
หุ้นสามัญ	394.03	52.00	105.87	96.61	648.51
	394.03	52.00	105.87	96.61	648.51
ลูกหนี้อื่น	1.03	0.24	1.64	0.01	2.92
	1.03	0.24	1.64	0.01	2.92
เจ้าหนี้อื่น	0.22	1.09	0.07	0.00	1.38
	0.22	1.09	0.07	0.00	1.38
	418.80	55.45	119.16	105.36	698.77

ธนาคารได้รับผลตอบแทนจากเงินลงทุนในกองทุนส่วนบุคคลที่คงเหลืออยู่ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 ซึ่งมียอดสะสมยกมาจำนวน 319.67 ล้านบาท เพิ่มขึ้นระหว่างงวดจำนวน 78.32 ล้านบาท ทำให้มียอดสะสมทั้งสิ้นเป็นเงินจำนวน 397.99 ล้านบาท

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 และ 2559 เงินลงทุนในกองทุนส่วนบุคคลที่บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน กรุงไทย จำกัด (มหาชน) ทำหน้าที่เป็นทรัสต์ จำนวน 99.07 ล้านบาท และ 55.45 ล้านบาท เป็นเงินลงทุนตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 8 กันยายน 2558 ให้ธนาคารออมสินร่วมกับธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย และธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) จัดตั้งกองทุนร่วมลงทุนแห่งละ 2,000.00 ล้านบาท รวมจำนวน 6,000.00 ล้านบาท ซึ่งเป็นการลงทุนตามมาตรการสนับสนุน SMEs ผ่านการร่วมลงทุน โดยรูปแบบของกองทุนที่จะจัดตั้งขึ้นขึ้นอยู่กับความสามารถและความเหมาะสมในการบริหารจัดการของแต่ละสถาบันการเงิน ทั้งนี้ กองทุนร่วมลงทุนดังกล่าว มีวัตถุประสงค์เพื่อร่วมลงทุนใน SMEs ระยะเริ่มต้น (Start-up) ที่มีศักยภาพสูง หรือมีโอกาสในการเติบโต หรืออยู่ในกลุ่มธุรกิจที่มีประโยชน์ต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศหรือเป็น Supplier ธุรกิจภาครัฐและภาคเอกชนขนาดใหญ่ หรือเป็นสมาชิกของสภาหอการค้าไทยหรือหน่วยงานภาครัฐ ดังนี้

ชื่อกองทุน	วงเงินลงทุน	2560		2559	
		ราคาทุน	มูลค่ายุติธรรม	ราคาทุน	มูลค่ายุติธรรม
SMEs Private Equity Trust Fund กองที่ 1	500.00	100.00	90.95	60.00	55.45
SMEs Private Equity Trust Fund กองที่ 2	500.00 - 750.00	8.00	2.75	-	-
SMEs Private Equity Trust Fund กองที่ 3	500.00 - 1,000.00	8.00	5.37	-	-
รวม		116.00	99.07	60.00	55.45

- แสดงการเปลี่ยนแปลงของเงินลงทุนในกองทุนส่วนบุคคล ดังนี้

	2560				
	บลจ.สยามไนท์				
	พันต์แมนเจนเม้นท์	บลจ.กรุงไทย	บลจ.วราชน	บลจ.ยูโอบี	รวม
ยอดต้นงวด (ราคาทุน)	298.36	60.00	32.36	48.53	439.25
ยอดซื้อ/โอนหลักทรัพย์	-	56.00	-	-	56.00
ยอดขาย/โอนหลักทรัพย์	(20.36)	-	(6.01)	(30.37)	(56.74)
รวม (ราคาทุน)	278.00	116.00	26.35	18.16	438.51
กำไร (ขาดทุน) ที่ยังไม่เกิดขึ้น	107.46	(16.93)	89.88	23.15	203.56
ยอดปลายงวด (มูลค่ายุติธรรม)	385.46	99.07	116.23	41.31	642.07

	2559				
	บลจ.สยามไนท์				
	พันต์แมนเจนเม้นท์	บลจ.กรุงไทย	บลจ.วราชน	บลจ.ยูโอบี	รวม
ยอดต้นงวด (ราคาทุน)	300.03	-	533.31	94.19	927.53
ยอดซื้อ/โอนหลักทรัพย์	-	60.00	-	-	60.00
ยอดขาย/โอนหลักทรัพย์	(1.67)	-	(500.95)	(45.66)	(548.28)
รวม (ราคาทุน)	298.36	60.00	32.36	48.53	439.25
กำไร (ขาดทุน) ที่ยังไม่เกิดขึ้น	120.44	(4.55)	86.80	56.83	259.52
ยอดปลายงวด (มูลค่ายุติธรรม)	418.80	55.45	119.16	105.36	698.77

๒

5.6 เงินลงทุนในบริษัทร่วมสุทธิ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 และ 2559 เงินลงทุนในบริษัทร่วมมีรายการเคลื่อนไหว ดังนี้

	งบการเงินที่แสดงเงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสีย		งบการเงินเฉพาะธนาคาร	
	2560	2559	2560	2559
ยอดต้นงวด	1,431.70	1,214.89	5,149.54	5,129.74
ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุน				
ตามวิธีส่วนได้เสีย	372.04	331.15	-	-
บวก ซื้อ/โอน	389.51	19.80	389.51	19.80
หัก เงินปันผลรับ	234.91	134.14	-	-
รวม	1,958.34	1,431.70	5,539.05	5,149.54
หัก ค่าเผื่อการด้อยค่า	-	-	4,163.13	4,163.13
ยอดปลายงวด	1,958.34	1,431.70	1,375.92	986.41

5.6.1 งบการเงินเฉพาะธนาคาร

เงินลงทุนในบริษัทร่วม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 และ 2559 มีรายละเอียด ดังนี้

ชื่อบริษัท	ประเภท		ร้อยละของหลักทรัพย์ที่ลงทุน		เงินลงทุน (วิธีราคาทุน)	
	ประเภทธุรกิจ	หลักทรัพย์ที่ลงทุน	2560	2559	2560	2559
บริษัทหลักทรัพย์จัดการ						
กองทุนธนชาติ จำกัด	ธุรกิจการเงิน	หุ้นสามัญ	25.00	25.00	25.00	25.00
บริษัทหลักทรัพย์จัดการ						
กองทุนเอ็มเอฟซี จำกัด (มหาชน)	ธุรกิจการเงิน	หุ้นสามัญ	24.97	24.30	353.53	338.64
ธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย	ธุรกิจธนาคาร	หุ้นสามัญ	39.81	39.81	4,163.13	4,163.13
บริษัททิพย์ประกันภัย	ธุรกิจ					
จำกัด (มหาชน)	ประกันชีวิต	หุ้นสามัญ	25.00	19.58	997.39	622.77
รวม					5,539.05	5,149.54
หัก ค่าเผื่อการด้อยค่า					4,163.13	4,163.13
เงินลงทุนในบริษัทร่วมสุทธิ					1,375.92	986.41

5.6 เงินลงทุนในบริษัทร่วมสุทธิ (ต่อ)

5.6.2 งบการเงินที่แสดงเงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสีย

เงินลงทุนในบริษัทร่วม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 และ 2559 มีรายละเอียด ดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

ชื่อบริษัท	ประเภทธุรกิจ	ประเภทหลักทรัพย์	ร้อยละของหลักทรัพย์		เงินลงทุน (วิธีราคาทุน)		เงินลงทุน (วิธีส่วนได้เสีย)	
		ที่ลงทุน	2560	2559	2560	2559	2560	2559
บริษัทหลักทรัพย์								
จัดการกองทุน	ธุรกิจ							
ธนาคาร จำกัด	การเงิน	หุ้นสามัญ	25.00	25.00	25.00	25.00	84.54	74.35
บริษัทหลักทรัพย์								
จัดการกองทุน								
เอ็มเอฟซี	ธุรกิจ							
จำกัด (มหาชน)	การเงิน	หุ้นสามัญ	24.97	24.30	353.53	338.64	310.87	339.16
ธนาคารอิสลาม	ธุรกิจ							
แห่งประเทศไทย	ธนาคาร	หุ้นสามัญ	39.81	39.81	4,163.13	4,163.13	-	-
บริษัททิพย์								
ประกันชีวิต	ประกัน							
จำกัด (มหาชน)	ชีวิต	หุ้นสามัญ	25.00	19.58	997.39	622.77	1,562.93	1,018.19
รวม					5,539.05	5,149.54	1,958.34	1,431.70
หัก ค่าเผื่อการด้อยค่า					4,163.13	4,163.13	-	-
เงินลงทุนในบริษัทร่วมสุทธิ					1,375.92	986.41	1,958.34	1,431.70

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 เงินลงทุนในบริษัทร่วมรับรู้ตามวิธีส่วนได้เสียจากงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560 ของบริษัทร่วม ซึ่งยังไม่ผ่านการตรวจสอบจากผู้สอบบัญชี ส่วนธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทยรับรู้จากงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นสำหรับงวดเก้าเดือนสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2560 ที่ผ่านการสอบทานจากผู้สอบบัญชีแล้ว ธนาคารเชื่อว่าจะไม่มีรายการปรับปรุงที่มีสาระสำคัญต่อ งบการเงินที่แสดงเงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสีย

ธนาคารได้รับจัดสรรใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญที่ออกใหม่ให้แก่ผู้ถือหุ้นเดิมของบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน เอ็มเอฟซี จำกัด (มหาชน) ในอัตรา 2 หุ้นสามัญเดิมต่อ 1 หน่วยใบสำคัญแสดงสิทธิ ซึ่งธนาคารได้รับใบสำคัญแสดงสิทธิทั้งสิ้นจำนวน 14.70 ล้านหน่วย โดยใบสำคัญแสดงสิทธิจะครบกำหนดวันที่ 30 มีนาคม 2561 ในปี 2560 ธนาคารได้ใช้สิทธิซื้อหุ้นสามัญเป็นจำนวน 0.83 ล้านหุ้น เป็นจำนวนเงิน 14.89 ล้านบาท ทำให้ธนาคารมีเงินลงทุนในบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน เอ็มเอฟซี จำกัด (มหาชน) ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 จำนวน 31.33 ล้านหุ้น เป็นจำนวนเงิน 353.53 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 24.97 ของหุ้นสามัญที่ออกและชำระแล้ว

เงินลงทุนในธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย มียอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 จำนวน 4,091.53 ล้านหุ้น เป็นจำนวนเงิน 4,163.13 ล้านบาท ซึ่งธนาคารได้ตั้งค่าเผื่อการด้อยค่าแล้วทั้งจำนวน

๓

เงินลงทุนในบริษัท ทิพยประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) มียอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 จำนวน 365.71 ล้านบาท เป็นจำนวนเงิน 622.77 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 19.58 ของหุ้นสามัญที่ออกและชำระแล้ว ในปี 2560 ธนาคารได้ลงทุนเพิ่มจำนวน 101.25 ล้านบาท เป็นจำนวนเงิน 374.62 ล้านบาท ทำให้ธนาคารมีเงินลงทุนในบริษัท ทิพยประกันชีวิต จำกัด (มหาชน) ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 จำนวน 466.96 ล้านบาท เป็นจำนวนเงิน 997.39 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 25.00 ของหุ้นสามัญที่ออกและชำระแล้ว

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560 ธนาคารรับรู้ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสียจำนวนเงิน 372.04 ล้านบาท โดยไม่ได้รับรู้ส่วนแบ่งขาดทุนสุทธิส่วนที่เกินกว่ามูลค่าเงินลงทุนของธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย เนื่องจากธนาคารไม่มีภาระหนี้สินที่เกี่ยวข้องกับส่วนแบ่งขาดทุนสุทธิส่วนที่เกินกว่ามูลค่าเงินลงทุน

5.6.3 ฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของบริษัทร่วม

ฐานะการเงินและผลการดำเนินงานโดยสรุปจากงบการเงินของบริษัทร่วม ดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

ชื่อบริษัท	งบแสดงฐานะการเงิน					
	2560			2559		
	"ยังไม่ได้ตรวจสอบ"			"ตรวจสอบแล้ว"		
	สินทรัพย์รวม	หนี้สินรวม	ส่วนของผู้ถือหุ้น	สินทรัพย์รวม	หนี้สินรวม	ส่วนของผู้ถือหุ้น
บริษัทหลักทรัพย์จัดการ						
กองทุนธนชาต จำกัด	542.80	214.14	328.66	457.44	169.40	288.04
บริษัทหลักทรัพย์จัดการ						
กองทุนเอ็มเอฟซี จำกัด (มหาชน)	1,498.84	256.94	1,241.90	1,579.47	240.51	1,338.96
ธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย *	76,544.43	92,874.46	(16,330.03)	82,063.47	98,784.63	(16,721.16)
บริษัททิพยประกันชีวิต จำกัด (มหาชน)	18,887.68	13,566.58	5,321.10	15,338.71	10,671.14	4,667.57
รวม	97,473.75	106,912.12	(9,438.37)	99,439.09	109,865.68	(10,426.59)

* ฐานะการเงินของธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย ณ วันที่ 30 กันยายน 2560 ที่ผ่านการสอบทานจากผู้สอบบัญชีแล้ว

หน่วย : ล้านบาท

ชื่อบริษัท	งบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น			
	2560		2559	
	"ยังไม่ได้ตรวจสอบ"		"ตรวจสอบแล้ว"	
	รายได้รวม	กำไร (ขาดทุน) สุทธิ	รายได้รวม	กำไร (ขาดทุน) สุทธิ
บริษัทหลักทรัพย์จัดการ				
กองทุนธนชาต จำกัด	1,342.02	425.63	1,070.09	355.48
บริษัทหลักทรัพย์จัดการ				
กองทุนเอ็มเอฟซี จำกัด (มหาชน)	921.77	167.37	918.08	187.53
ธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย	-	-	4,389.07	(3,492.62)
บริษัททิพยประกันชีวิต จำกัด (มหาชน)	7,107.99	751.48	6,366.08	763.06
รวม	9,371.78	1,344.48	12,743.32	(2,186.55)

๑๗

5.7 เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และดอกเบี้ยค้างรับสุทธิ

5.7.1 จำแนกตามประเภทสินเชื่อ

	หน่วย : ล้านบาท	
	2560	2559
เงินเบิกเกินบัญชี	29,550.71	24,404.27
เงินให้กู้ยืม (หมายเหตุข้อ 5.7.2)	1,510,854.14	1,450,084.48
ค้ำเงิน	217,209.03	83,238.25
ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อ	263.89	263.13
หัก รายได้รอดัดบัญชี	458.90	417.53
รวมเงินให้สินเชื่อสุทธิจากรายได้รอดัดบัญชี (หมายเหตุข้อ 5.7.4)	1,757,418.87	1,557,572.60
บวก ดอกเบี้ยค้างรับ	6,492.61	5,713.89
รวมเงินให้สินเชื่อสุทธิจากรายได้รอดัดบัญชีบวกดอกเบี้ยค้างรับ	1,763,911.48	1,563,286.49
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ		
1. เงินสำรองขั้นต่ำตามเกณฑ์ ธปท.		
- รายสินเชื่อ	36,493.36	36,236.07
- รายกลุ่ม (เงินให้สินเชื่อ ข.พ.ค. ที่ สกสค. จ่ายชำระหนี้แทน)	15,395.24	9,520.73
2. เงินสำรองส่วนเกิน	1,103.84	4,978.35
หัก ค่าเผื่อการปรับมูลค่าจากการปรับโครงสร้างหนี้	10.88	10.88
รวมเงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และดอกเบี้ยค้างรับสุทธิ	1,710,908.16	1,512,540.46

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 และ 2559 เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และดอกเบี้ยค้างรับสุทธิ ได้รวมสินเชื่อโครงการตามยุทธกรรมนโยบายรัฐที่ธนาคารปล่อยกู้เอง (หมายเหตุข้อ 5.38.2) ดังนี้

		หน่วย : ล้านบาท	
โครงการ	วงเงิน	2560	2559
โครงการสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำเพื่อเป็นเงินทุนหมุนเวียนให้แก่ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs)	100,000.00	2,692.55	3,496.16
โครงการสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำเพื่อเป็นเงินทุนหมุนเวียนให้แก่ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ระยะที่ 2	50,000.00	2,780.88	3,519.13
โครงการสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำเพื่อปรับเปลี่ยนเครื่องจักรและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต สำหรับผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs)	30,000.00	401.64	63.09
รวม		5,875.07	7,078.38

ทั้งนี้ เงินให้สินเชื่อของธนาคารได้รวมเงินให้สินเชื่อที่เกิดจากการทำธุรกรรมเพื่อสนับสนุนมาตรการการเงินการคลังของภาครัฐ แต่มิใช่เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ตามธุรกรรมนโยบายรัฐ ดังนี้

รายการ	หน่วย : ล้านบาท	
	2560	2559
เงินให้สินเชื่อ - โครงการให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้ได้รับ ความเสียหายจากอุทกภัยปี พ.ศ. 2554 (หมายเหตุข้อ 5.15)	3,349.97	22,785.73

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 ยอดคงเหลือของเงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ที่ธนาคารระงับการรับรู้รายได้ตามเกณฑ์คงค้างตามหลักเกณฑ์ของธนาคารแห่งประเทศไทย จำนวน 234,884.77 ล้านบาท

5.7.2 จำแนกตามประเภทเงินให้กู้ยืม

	หน่วย : ล้านบาท					
	2560			2559		
	ค่าเผื่อหนี้		เงินให้กู้ยืมสุทธิ	ค่าเผื่อหนี้		เงินให้กู้ยืมสุทธิ
	เงินให้กู้ยืม	สงสัยจะสูญ		เงินให้กู้ยืม	สงสัยจะสูญ	
สินเชื่อเพื่อพัฒนากลุ่มอาชีพ	504,376.39	26,125.58	478,250.81	542,239.72	21,712.98	520,526.74
สินเชื่อเคหะ	337,762.32	2,790.22	334,972.10	329,160.91	2,301.14	326,859.77
สินเชื่อภาครัฐและรัฐวิสาหกิจ	130,495.22	39.02	130,456.20	52,550.80	37.99	52,512.81
สินเชื่อสวัสดิการ	130,152.18	8,048.32	122,103.86	148,966.65	8,474.95	140,491.70
สินเชื่อโทรทอง	102,617.88	778.10	101,839.78	86,880.26	623.00	86,257.26
สินเชื่อธุรกิจทั่วไป	73,733.46	733.89	72,999.57	72,643.29	796.07	71,847.22
สินเชื่อโครงการธนาคารประชาชน	69,432.18	6,419.33	63,012.85	70,875.30	6,317.85	64,557.45
สินเชื่อธุรกิจรายใหญ่	39,718.70	1,251.97	38,466.73	31,186.91	1,056.84	30,130.07
สินเชื่อห้องแถว	32,371.27	1,047.91	31,323.36	28,126.87	821.41	27,305.46
สินเชื่อชีวิตสุขสันต์	27,793.29	20.37	27,772.92	27,066.93	16.68	27,050.25
อื่น ๆ	62,401.25	3,627.42	58,773.83	60,386.84	2,726.17	57,660.67
รวม	1,510,854.14	50,882.13	1,459,972.01	1,450,084.48	44,885.08	1,405,199.40

สินเชื่อเพื่อพัฒนากลุ่มอาชีพ เป็นการให้สินเชื่อเพื่อพัฒนาชีวิตครู ข้าราชการพลเรือนสามัญ ข้าราชการส่วนท้องถิ่น และข้าราชการทหาร

สินเชื่อสวัสดิการ เป็นการให้สินเชื่อสวัสดิการสำหรับข้าราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พนักงานหน่วยงานเอกชน และข้าราชการบำนาญ

สินเชื่อโครงการธนาคารประชาชน เป็นการให้สินเชื่อเพื่อสนับสนุนเงินทุนหรือเงินทุนหมุนเวียนในการประกอบอาชีพ หรือเป็นค่าใช้จ่ายที่จำเป็นต่อการดำรงชีพ หรือชำระหนี้สินอื่น ๆ สำหรับผู้ประกอบการรายย่อย ผู้มีรายได้ประจำ หรือผู้ที่ยังไม่ได้ประกอบอาชีพใด ๆ ที่มีความตั้งใจจะประกอบอาชีพอิสระรายย่อย

52

สินเชื่อไถรทอง เป็นการให้สินเชื่อเพื่อการศึกษา เพื่อการท่องเที่ยว กลุ่มวิชาชีพทางการแพทย์ เพื่อการอุปโภคบริโภค เพื่อไปทำงานต่างประเทศ และอเนกประสงค์

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 และ 2559 เงินให้กู้ยืมสินเชื่อภาครัฐและรัฐวิสาหกิจได้รวมเงินให้สินเชื่อที่มี ทุนสามัญเป็นหลักประกัน จำนวน 3,014.26 ล้านบาท และ 3,014.26 ล้านบาท และเงินให้กู้ยืมอื่น ๆ ได้รวมเงินให้สินเชื่อ ที่สำนักงานกองทุนพัฒนาเมืองในภูมิภาคให้กู้ยืมแก่เทศบาล จำนวน 380.02 ล้านบาท และ 414.03 ล้านบาท ตามลำดับ

5.7.3 จำแนกตามสกุลเงินและถิ่นที่อยู่ของลูกค้า

หน่วย : ล้านบาท

	2560			2559		
	ในประเทศ	ต่างประเทศ	รวม	ในประเทศ	ต่างประเทศ	รวม
เงินบาท	1,746,152.80	11,245.23	1,757,398.03	1,545,527.82	12,023.94	1,557,551.76
เงินสกุลอื่น ๆ	20.84	-	20.84	20.84	-	20.84
รวม	<u>1,746,173.64</u>	<u>11,245.23</u>	<u>1,757,418.87</u>	<u>1,545,548.66</u>	<u>12,023.94</u>	<u>1,557,572.60</u>

5.7.4 จำแนกตามประเภทธุรกิจและการจัดชั้น

หน่วย : ล้านบาท

	2560					
	กล่าวถึง		ต่ำกว่า			
	ปกติ	เป็นพิเศษ	มาตรฐาน	สงสัย	สงสัยจะสูญเสีย	รวม
การเกษตรและเหมืองแร่	9,370.58	878.92	90.52	79.21	680.32	11,099.55
อุตสาหกรรมการผลิต						
และการพาณิชย์	44,472.69	1,148.20	80.96	112.48	841.29	46,655.62
ธุรกิจอสังหาริมทรัพย์						
และการก่อสร้าง	16,112.04	880.15	56.34	205.98	466.47	17,720.98
การสาธารณสุขและบริการ	73,672.35	2,069.66	495.31	198.92	2,453.88	78,890.12
สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย	311,858.89	16,623.20	1,737.53	2,233.01	5,311.02	337,763.65
อื่น ๆ	<u>1,121,411.47</u>	<u>118,406.48</u>	<u>5,826.71</u>	<u>5,444.38</u>	<u>14,199.91</u>	<u>1,265,288.95</u>
รวม	<u>1,576,898.02</u>	<u>140,006.61</u>	<u>8,287.37</u>	<u>8,273.98</u>	<u>23,952.89</u>	<u>1,757,418.87</u>

เงินให้สินเชื่อแก่ลูกค้าจำแนกตามประเภทธุรกิจอื่น ๆ จำนวน 1,265,288.95 ล้านบาท ส่วนใหญ่เป็น สินเชื่อเพื่อพัฒนากลุ่มอาชีพ จำนวน 504,376.39 ล้านบาท (รวมลูกหนี้เงินให้สินเชื่อโครงการ ข.พ.ค. ตามบันทึกข้อตกลง โครงการสวัสดิการเงินกู้ ข.พ.ค. ระหว่างสำนักงานคณะกรรมการ สกสค. กับธนาคารออมสิน จำนวน 418,698.55 ล้านบาท) และสินเชื่อภาครัฐและรัฐวิสาหกิจ จำนวน 295,083.13 ล้านบาท

5.7.4 จำแนกตามประเภทธุรกิจและการจัดชั้น (ต่อ)

หน่วย : ล้านบาท

	2559					
	ปกติ	กล่าวถึง เป็นพิเศษ	ต่ำกว่า มาตรฐาน	สงสัย	สงสัยจะสูญ	รวม
การเกษตรและเหมืองแร่	8,551.04	402.32	109.20	114.39	612.80	9,789.75
อุตสาหกรรมการผลิต และการพาณิชย์	39,108.25	768.46	89.40	255.06	559.34	40,780.51
ธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ และการก่อสร้าง	13,737.60	721.21	35.18	107.50	446.25	15,047.74
การสาธารณูปโภคและบริการ	56,901.49	1,448.19	876.22	213.76	2,739.39	62,179.05
สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย	309,122.81	12,442.88	1,481.28	2,053.43	4,062.13	329,162.53
อื่น ๆ	1,007,985.00	67,773.66	6,365.07	6,417.62	12,071.67	1,100,613.02
รวม	1,435,406.19	83,556.72	8,956.35	9,161.76	20,491.58	1,557,572.60

เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้จำแนกตามประเภทธุรกิจอื่น ๆ จำนวน 1,100,613.02 ล้านบาท ส่วนใหญ่เป็นสินเชื่อเพื่อพัฒนากลุ่มอาชีพ จำนวน 542,239.72 ล้านบาท (รวมลูกหนี้เงินให้สินเชื่อโครงการ ข.พ.ค. ตามบันทึกข้อตกลงโครงการสวัสดิการเงินกู้ ข.พ.ค. ระหว่างสำนักงานคณะกรรมการ สกสค. กับธนาคารออมสิน จำนวน 444,438.80 ล้านบาท) และสินเชื่อสวัสดิการ จำนวน 148,966.65 ล้านบาท

5.7.5 จำแนกตามประเภทการจัดชั้น

หน่วย : ล้านบาท

	2560			
	เงินให้สินเชื่อและ ดอกเบี้ยค้างรับ	ยอดสุทธิที่ใช้ในการตั้ง * ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ	อัตราที่ใช้ในการตั้ง ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ (ร้อยละ)	ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ
1. เงินสำรองชั้นต่ำตามเกณฑ์ ธปท.				
จัดชั้นปกติ	1,582,904.03	697,032.95	1	6,970.33
จัดชั้นกล่าวถึงเป็นพิเศษ	140,476.90	108,982.06	2	17,024.92
จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน	8,303.68	5,725.46	100	5,725.46
จัดชั้นสงสัย	8,273.98	5,447.74	100	5,447.74
จัดชั้นสงสัยจะสูญ	23,952.89	16,720.15	100	16,720.15
2. เงินสำรองส่วนเกิน				1,103.84
รวม	1,763,911.48	833,908.36		52,992.44

31

5.7.5 จำแนกตามประเภทการจัดชั้น (ต่อ)

หน่วย : ล้านบาท

	2559			
	เงินให้สินเชื่อและ คอกเบี้ยค้างรับ	ยอดสุทธิที่ใช้ในการตั้ง * ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ	อัตราที่ใช้ในการตั้ง ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ (ร้อยละ)	ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ
1. เงินสำรองชั้นต่ำตามเกณฑ์ ธปท.				
จัดชั้นปกติ	1,440,651.96	785,629.13	1	12,960.18
จัดชั้นกล่าวถึงเป็นพิเศษ	84,008.21	61,128.43	2	5,639.41
จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน	8,972.98	6,361.85	100	6,361.85
จัดชั้นสงสัย	9,161.76	6,289.03	100	6,289.03
จัดชั้นสงสัยจะสูญ	20,491.58	14,506.33	100	14,506.33
2. เงินสำรองส่วนเกิน				4,978.35
รวม	1,563,286.49	873,914.77		50,735.15

* ยอดสุทธิที่ใช้ในการตั้งค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ คำนวณจากยอดคงค้างของต้นเงินที่ไม่รวมคอกเบี้ยค้างรับหลังหักหลักประกันหรือ มูลหนี้
หลังหักมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดที่คาดว่าจะได้รับจากลูกหนี้ หรือมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดที่คาดว่าจะได้รับจากการ
จำหน่ายหลักประกัน ยกเว้น ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อเป็นยอดสุทธิหลังหักรายได้รอดตัดบัญชีออกแล้ว

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 เงินให้สินเชื่อที่จัดชั้นกล่าวถึงเป็นพิเศษได้รวมลูกหนี้เงินให้สินเชื่อโครงการ ข.พ.ค.
ตามบันทึกข้อตกลงโครงการสวัสดิการการเงินกู้ ข.พ.ค. ระหว่างสำนักงานคณะกรรมการ สกสค. กับธนาคารออมสิน
ธนาคารได้กันเงินสำรองค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญเพิ่มเติมสำหรับเงินให้สินเชื่อโครงการ ข.พ.ค. ที่จัดชั้นกล่าวถึงเป็นพิเศษ
จำนวน 15,395.24 ล้านบาท และ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2559 ธนาคารได้กันเงินสำรองค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญเพิ่มเติม
สำหรับเงินให้สินเชื่อโครงการ ข.พ.ค. ที่จัดชั้นปกติจำนวน 5,103.89 ล้านบาท และที่จัดชั้นกล่าวถึงเป็นพิเศษจำนวน
4,416.84 ล้านบาท โดยในงวดนี้ธนาคารได้ออนค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญเพิ่มเติมที่จัดชั้นปกติไปที่จัดชั้นกล่าวถึงเป็นพิเศษ
จำนวน 5,103.89 ล้านบาท

5.7.6 สินเชื่อด้อยคุณภาพ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 และ 2559 ธนาคารมีเงินให้สินเชื่อด้วยคุณภาพ ประกอบด้วย สินเชื่อจัดชั้นต่ำกว่า
มาตรฐาน สงสัย และสงสัยจะสูญ โดยรวมเงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ตามธุรกรรมนโยบายรัฐ และเงินให้สินเชื่อที่เป็น
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน ดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท	
	2560	2559
เงินให้สินเชื่อด้วยคุณภาพก่อนหักค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ	41,203.43	38,719.92
คิดเป็นร้อยละของเงินให้สินเชื่อรวม	2.05	2.04
เงินให้สินเชื่อด้วยคุณภาพหลังหักค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ	12,881.90	11,506.72
คิดเป็นร้อยละของเงินให้สินเชื่อสุทธิ	0.66	0.62

5.7.7 การปรับโครงสร้างหนี้ที่มีปัญหา

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560 และ 2559 ธนาคารมีรายได้ดอกเบี้ยรับจากการปรับโครงสร้างหนี้ที่รับรู้ในงบกำไรขาดทุนและกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น ดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	2560	2559
รายได้ดอกเบี้ยรับจากการปรับโครงสร้างหนี้	-	0.10

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 และ 2559 ธนาคารมียอดคงค้างของลูกหนี้ปรับโครงสร้างหนี้ที่รับรู้ในงบแสดงฐานะการเงิน ดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	2560	2559
ยอดคงค้างของลูกหนี้จากการปรับโครงสร้างหนี้	802.65	802.65

5.7.8 ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อ

หน่วย : ล้านบาท

	2560			
	จำนวนเงินที่ถึงกำหนดชำระจ่ายตามสัญญา			
	ไม่เกิน 1 ปี	มากกว่า 1 - 5 ปี	มากกว่า 5 ปี	รวม
ผลรวมของเงินลงทุนขั้นต้นตามสัญญาเช่า	30.29	107.59	126.01	263.89
หัก รายได้ทางการเงินรอการรับรู้				93.37
มูลค่าปัจจุบันของจำนวนเงินขั้นต้นที่ลูกหนี้				
ต้องจ่ายตามสัญญาเช่า				170.52
หัก ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ				130.50
ลูกหนี้ตามสัญญาเช่า - สุทธิ				40.02

หน่วย : ล้านบาท

	2559			
	จำนวนเงินที่ถึงกำหนดชำระจ่ายตามสัญญา			
	ไม่เกิน 1 ปี	มากกว่า 1 - 5 ปี	มากกว่า 5 ปี	รวม
ผลรวมของเงินลงทุนขั้นต้นตามสัญญาเช่า	44.06	131.66	87.41	263.13
หัก รายได้ทางการเงินรอการรับรู้				75.16
มูลค่าปัจจุบันของจำนวนเงินขั้นต้นที่ลูกหนี้				
ต้องจ่ายตามสัญญาเช่า				187.97
หัก ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ				9.19
ลูกหนี้ตามสัญญาเช่า - สุทธิ				178.78

๕

5.8 ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ

หน่วย : ล้านบาท

2560							
	ปกติ	กล่าวถึง เป็นพิเศษ	ต่ำกว่า มาตรฐาน	สงสัย	สงสัย จะสูญ	สำรอง ส่วนเกิน	รวม
ยอดต้นงวด	12,960.18	5,639.41	6,361.85	6,289.03	14,506.33	4,978.35	50,735.15
หนี้สงสัยจะสูญ	(5,989.85)	5,511.00	(636.39)	(841.29)	3,860.63	2,000.00	3,904.10
โอนระหว่างงวด	-	5,874.51	-	-	-	(5,874.51)	-
หนี้สูญตัดบัญชี	-	-	-	-	(1,646.81)	-	(1,646.81)
ยอดปลายงวด	6,970.33	17,024.92	5,725.46	5,447.74	16,720.15	1,103.84	52,992.44

หน่วย : ล้านบาท

2559							
	ปกติ	กล่าวถึง เป็นพิเศษ	ต่ำกว่า มาตรฐาน	สงสัย	สงสัย จะสูญ	สำรอง ส่วนเกิน	รวม
ยอดต้นงวด	11,853.67	2,944.16	4,891.31	5,405.91	11,126.46	6,204.15	42,425.66
หนี้สงสัยจะสูญ	(489.19)	1,065.15	1,470.54	883.12	4,428.23	2,000.00	9,357.85
โอนระหว่างงวด	1,595.70	1,630.10	-	-	-	(3,225.80)	-
หนี้สูญตัดบัญชี	-	-	-	-	(1,048.36)	-	(1,048.36)
ยอดปลายงวด	12,960.18	5,639.41	6,361.85	6,289.03	14,506.33	4,978.35	50,735.15

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 และ 2559 ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ จำนวน 52,992.44 ล้านบาท และ 50,735.15 ล้านบาท ตามลำดับ ได้รวมค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญโครงการสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำเพื่อเป็นเงินทุนหมุนเวียนให้แก่ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) และระยะที่ 2 และโครงการสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำเพื่อปรับเปลี่ยนเครื่องจักรและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต สำหรับผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) จำนวน 4.92 ล้านบาท และ 2.08 ล้านบาท ตามลำดับ (หมายเหตุข้อ 5.7.1)

5.9 ค่าเผื่อการปรับมูลค่าจากการปรับโครงสร้างหนี้

หน่วย : ล้านบาท

	2560	2559
ยอดต้นงวด	10.88	10.88
ตัดจำหน่าย	-	-
ยอดปลายงวด	10.88	10.88

5.10 ทรัพย์สินรอการขายสุทธิ

หน่วย : ล้านบาท

	2560			
	ยอดต้นงวด	เพิ่มขึ้น	จำหน่าย/โอน	ยอดปลายงวด
อสังหาริมทรัพย์	1,634.14	1,191.22	365.36	2,460.00
หัก ค่าเผื่อการด้อยค่า	15.37	19.19	3.00	31.56
รวมทรัพย์สินรอการขายสุทธิ	1,618.77	1,172.03	362.36	2,428.44

๑๖

5.10 ทรัพย์สินรอการขายสุทธิ (ต่อ)

หน่วย : ล้านบาท

	2559			
	ยอดต้นงวด	เพิ่มขึ้น	จำหน่าย/โอน	ยอดปลายงวด
อสังหาริมทรัพย์	2,016.81	375.75	758.42	1,634.14
หัก ค่าเผื่อการด้อยค่า	30.98	0.42	16.03	15.37
รวมทรัพย์สินรอการขายสุทธิ	1,985.83	375.33	742.39	1,618.77

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 และ 2559 ธนาคารมีอสังหาริมทรัพย์รอการขายที่ได้จากการชำระหนี้ แยกตามผู้ประเมินราคา ดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท	
	2560	2559
ผู้ประเมินราคาภายนอก	1,749.21	1,062.86
ผู้ประเมินราคาภายใน	710.79	571.28
รวม	2,460.00	1,634.14

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560 และ 2559 ธนาคารมีกำไรจากการจำหน่ายทรัพย์สินรอการขายจำนวน 115.50 ล้านบาท และ 235.17 ล้านบาท ตามลำดับ

5.11 ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์สุทธิ

หน่วย : ล้านบาท

	2560										
	ราคาทุน				ค่าเสื่อมราคาสะสม				ค่าเผื่อการด้อยค่า		ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์สุทธิ
	ยอดต้นงวด	เพิ่มขึ้น	จำหน่าย/โอน	ยอดปลายงวด	ยอดต้นงวด	ค่าเสื่อมราคา	จำหน่าย/โอน	ยอดปลายงวด	ยอดต้นงวด	เพิ่มขึ้น/ลดลง	ยอดปลายงวด
ที่ดิน											
ราคาทุนเดิม	2,007.15	117.15	(34.67)	2,089.63	-	-	-	-	50.30	(50.30)	2,089.63
ส่วนที่ตีราคาเพิ่ม	-	17,547.25	-	17,547.25	-	-	-	-	-	-	17,547.25
ส่วนที่ตีราคาลด	-	(49.42)	-	(49.42)	-	-	-	-	-	-	(49.42)
อาคาร	6,899.25	518.04	(31.36)	7,385.93	3,818.16	222.84	(27.05)	4,013.95	369.96	-	369.96
อุปกรณ์	9,876.91	950.94	(870.41)	9,957.44	7,515.81	987.40	(868.72)	7,634.49	-	-	2,322.95
สินทรัพย์ระหว่าง											
ดำเนินการ	732.64	1,069.65	(983.94)	818.35	-	-	-	-	-	-	818.35
รวม	19,515.95	20,153.61	(1,920.38)	37,749.18	11,333.97	1,210.24	(895.77)	11,648.44	420.26	(50.30)	25,730.78

๕

ในปี 2560 ธนาคารได้เปลี่ยนแปลงการรับรู้มูลค่าที่ดินจากวิธีราคาทุนเป็นวิธีการตีราคาใหม่ เพื่อให้มูลค่าของที่ดินที่แสดงไว้ในบัญชีมีมูลค่าไม่แตกต่างจากมูลค่ายุติธรรมอย่างมีสาระสำคัญ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน โดยใช้ราคาประเมินมูลค่ายุติธรรมที่ได้จากผู้ประเมินราคาอิสระ มีผลให้มูลค่าบัญชีของที่ดินเพิ่มขึ้นจำนวน 17,548.13 ล้านบาท

หน่วย : ล้านบาท

	2559										
	ราคาทุน				ค่าเสื่อมราคาสะสม				ค่าเผื่อการด้อยค่า		ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์สุทธิ
	ยอดต้นงวด	เพิ่มขึ้น	จำหน่าย/โอน	ยอดปลายงวด	ยอดต้นงวด	ค่าเสื่อมราคา	จำหน่าย/โอน	ยอดปลายงวด	ยอดต้นงวด	เพิ่มขึ้น/ลดลง	ยอดปลายงวด
ที่ดิน	1,834.83	188.70	(16.38)	2,007.15	-	-	-	-	86.17	(35.87)	50.30
อาคาร	6,592.30	336.18	(29.23)	6,899.25	3,565.25	278.29	(25.38)	3,818.16	158.46	211.50	369.96
อุปกรณ์	9,376.08	977.98	(477.15)	9,876.91	6,893.37	1,098.66	(476.22)	7,515.81	-	-	-
สินทรัพย์ระหว่างดำเนินการ	776.12	1,057.69	(1,101.17)	732.64	-	-	-	-	-	-	-
รวม	18,579.33	2,560.55	(1,623.93)	19,515.95	10,458.62	1,376.95	(501.60)	11,333.97	244.63	175.63	420.26

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 และ 2559 ธนาคารมีอาคารและอุปกรณ์ที่คิดค่าเสื่อมราคาทั้งจำนวนแล้ว แต่ยังคงใช้งานอยู่ซึ่งมีราคาทุน จำนวน 6,118.93 ล้านบาท และ 5,702.41 ล้านบาท ตามลำดับ

5.12 สินทรัพย์ไม่มีตัวตนอื่นสุทธิ

หน่วย : ล้านบาท

	2560								
	ราคาทุน				ค่าตัดจำหน่ายสะสม				สินทรัพย์
	ยอด		จำหน่าย/	ยอด	ยอด	ค่าตัด	จำหน่าย/	ยอด	ไม่มีตัวตนอื่น
	ต้นงวด	เพิ่มขึ้น	โอน	ปลายงวด	ต้นงวด	จำหน่าย	โอน	ปลายงวด	สุทธิ
โปรแกรม									
คอมพิวเตอร์	3,133.02	428.67	(248.66)	3,313.03	1,777.46	453.02	(248.09)	1,982.39	1,330.64
รวม	3,133.02	428.67	(248.66)	3,313.03	1,777.46	453.02	(248.09)	1,982.39	1,330.64

หน่วย : ล้านบาท

2559									
	ราคาทุน				ค่าตัดจำหน่ายสะสม				สินทรัพย์
	ยอด		จำหน่าย/	ยอด	ยอด	ค่าตัด	จำหน่าย/	ยอด	ไม่มีตัวตนอื่น
	ต้นงวด	เพิ่มขึ้น	โอน	ปลายงวด	ต้นงวด	จำหน่าย	โอน	ปลายงวด	สุทธิ
โปรแกรม									
คอมพิวเตอร์	2,959.42	205.39	(31.79)	3,133.02	1,472.17	337.04	(31.75)	1,777.46	1,355.56
รวม	2,959.42	205.39	(31.79)	3,133.02	1,472.17	337.04	(31.75)	1,777.46	1,355.56

3

ในปี 2560 ธนาคารมีการเปลี่ยนแปลงอายุการให้ประโยชน์ของโปรแกรมคอมพิวเตอร์ (หมายเหตุข้อ 2.5.13) มีผลทำให้ค่าตัดจำหน่ายเพิ่มขึ้นจำนวน 47.19 ล้านบาท และกำไรสุทธิลดลงด้วยจำนวนเดียวกัน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 และ 2559 ธนาคารมีโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่คิดค่าตัดจำหน่ายทั้งจำนวนแล้ว แต่ยังคงใช้งานอยู่ซึ่งมีราคาทุน จำนวน 431.80 ล้านบาท และ 441.77 ล้านบาท ตามลำดับ

5.13 สินทรัพย์อื่นสุทธิ

	หน่วย : ล้านบาท	
	2560	2559
รายได้ค้ำรับ	1,270.38	1,223.80
สิทธิการเช่า	29.42	26.97
ลูกหนี้จากการขายเงินลงทุน	367.58	292.04
พัก - ชื่อทรัพย์สินขายทอดตลาด	1,869.23	1,095.17
ลูกหนี้อื่นและสินทรัพย์เบ็ดเตล็ด	990.99	964.19
รวม	4,527.60	3,602.17

ลูกหนี้จากการขายเงินลงทุนจำนวน 367.58 ล้านบาท เป็นรายการที่ตกลงขายเงินลงทุน แต่ยังไม่ได้รับชำระเงิน (Settlement)

พัก - ชื่อทรัพย์สินขายทอดตลาดจำนวน 1,869.23 ล้านบาท เป็นรายการพักยอดหนี้ของลูกหนี้สินเชื่อ ซึ่งจะปรับปรุงจัดสรรชำระหนี้เมื่อได้รับบัญชีแสดงการรับ - จ่ายเงินจากกรมบังคับคดีหรือสำนักงานบังคับคดีจังหวัด

ลูกหนี้อื่นและสินทรัพย์เบ็ดเตล็ดจำนวน 990.99 ล้านบาท ประกอบด้วย

- ลูกหนี้อื่นสำนักงานกองทุนพัฒนาเมืองในภูมิภาคจำนวน 15.59 ล้านบาท
- รอโอนลูกหนี้ - เงินทุจริตและเงินขาดบัญชีจำนวน 0.44 ล้านบาท ประกอบด้วยลูกหนี้กรณีทุจริตจำนวน 276.51 ล้านบาท หักค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญเต็มจำนวน และลูกหนี้เงินขาดบัญชีจำนวน 12.80 ล้านบาท หักค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญจำนวน 12.36 ล้านบาท คงเหลือจำนวน 0.44 ล้านบาท

- รอโอนลูกหนี้ - อื่น ๆ จำนวน 280.98 ล้านบาท

- และอื่น ๆ อีกจำนวน 693.98 ล้านบาท

5.14 เงินรับฝาก

5.14.1 จำแนกตามประเภทเงินรับฝาก

หน่วย : ล้านบาท

ประเภทเงินรับฝาก	2560	2559
จ่ายเงินเมื่อทวงถาม	2,941.40	2,757.02
ออมทรัพย์	491,389.01	481,870.08
จ่ายเงินเมื่อสิ้นระยะเวลา		
- ออมทรัพย์พิเศษที่มีระยะเวลา	259,924.93	273,356.98
- ประจำ	410,990.34	418,749.74
- สลากออมสินและพันธบัตร	900,286.61	833,565.47
- เงินสงเคราะห์ชีวิตและครอบครัว		
- ที่มีลักษณะเป็นการประกันภัย	54,725.87	55,129.53
- ที่มีลักษณะเป็นการรับฝากเงิน	61,776.27	69,001.89
เงินรับฝากอื่น ๆ	3,087.86	2,910.39
รวม	2,185,122.29	2,137,341.10

เงินฝากออมทรัพย์จำนวน 491,389.01 ล้านบาท ได้รวมเงินประกันตัวของพนักงาน (ทข.1) จำนวน 108.77 ล้านบาท ที่พนักงานไม่สามารถถอนได้จนกว่าจะพ้นสภาพการเป็นพนักงาน

เงินรับฝากอื่น ๆ จำนวน 3,087.86 ล้านบาท ได้รวมเงินที่ผู้ฝากทอดทิ้งและเงินฝากไม่เคลื่อนไหวจำนวน 3,084.67 ล้านบาท ซึ่งเป็นบัญชีเงินฝากที่มียอดคงเหลือไม่เกิน 10,000.00 บาท ที่ผู้ฝากไม่มาติดต่อกับธนาคารตามระยะเวลาที่กำหนด ธนาคารยังไม่รับรู้ดอกเบี้ยค้างจ่ายและจะรับรู้เป็นดอกเบี้ยจ่ายเมื่อผู้ฝากมาติดต่อ สำหรับบัญชีที่มียอดคงเหลือไม่เกิน 500.00 บาท ธนาคารจะหักไว้เป็นรายได้ค่ารักษาบัญชีในอัตราที่ธนาคารประกาศตามกฎหมายกระทรวง ฉบับที่ 44 (พ.ศ. 2546) ออกตามความในพระราชบัญญัติธนาคารออมสิน พ.ศ. 2489 ว่าด้วยการรับฝากเงินออมสิน

5.14.2 เงินฝากสงเคราะห์ชีวิตและครอบครัวที่มีลักษณะเป็นการประกันภัย

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 และ 2559 ธนาคารมีหนี้สินของเงินฝากสงเคราะห์ชีวิตและครอบครัวที่มีลักษณะเป็นการประกันภัย ดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	2560	2559
เงินฝากสงเคราะห์ชีวิตและครอบครัว	54,725.87	55,129.53
ดอกเบี้ยเงินฝากสงเคราะห์ชีวิตและครอบครัวค้างจ่าย (หมายเหตุข้อ 5.18)	21,424.36	17,429.93
รวม	76,150.23	72,559.46

ธนาคารได้วิเคราะห์ความอ่อนไหวต่อการเปลี่ยนแปลงในข้อสมมติที่ใช้วัดมูลค่าหนี้สินของเงินฝากสงเคราะห์ชีวิต และครอบครัวที่มีลักษณะเป็นการประกันภัย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 ดังนี้

		หน่วย : ล้านบาท
		หนี้สินเพิ่ม (ลด)
		2560
อัตราดอกเบี้ยลด		
เพิ่มขึ้น ร้อยละ 0.25		(2,072.65)
ลดลง ร้อยละ 0.25		2,173.56
อัตราดอกเบี้ยชีวิต		
เพิ่มขึ้น ร้อยละ 25.00		47.49
ลดลง ร้อยละ 25.00		(30.54)
อัตราดอกเบี้ยอายุ		
เพิ่มขึ้น ร้อยละ 25.00		(57.09)
ลดลง ร้อยละ 25.00		57.19
ค่าใช้จ่าย		
เพิ่มขึ้น ร้อยละ 10.00		247.02
ลดลง ร้อยละ 10.00		(247.02)

5.14.3 จำแนกตามสกุลเงินและถิ่นที่อยู่ของผู้ฝาก

		หน่วย : ล้านบาท		
		2560		
		ในประเทศ	ต่างประเทศ	รวม
เงินบาท		2,182,040.32	3,081.97	2,185,122.29
รวม		2,182,040.32	3,081.97	2,185,122.29

5.15 รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินสุทธิ (หนี้สิน)

		หน่วย : ล้านบาท		
		2560		
		เมื่อทวงถาม	มีระยะเวลา	รวม
ในประเทศ				
ธนาคารแห่งประเทศไทยและ				
กองทุนเพื่อการฟื้นฟูฯ		7.35	2,342.68	2,350.03
ธนาคารพาณิชย์		2.09	86,750.02	86,752.11
สถาบันการเงินเฉพาะกิจ		1.95	665.00	666.95
สถาบันการเงินอื่น		5,370.31	16,066.40	21,436.71
รวมในประเทศ		5,381.70	105,824.10	111,205.80

31

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 และ 2559 รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินสุทธิ จำนวน 111,205.80 ล้านบาท และ 101,313.06 ล้านบาท ตามลำดับ ได้รวมตัวสัญญาใช้เงินที่ธนาคารเป็นผู้ออกตัวสัญญาใช้เงินเพื่อกู้ยืมเงินจากธนาคารแห่งประเทศไทย จำนวน 2,342.68 ล้านบาท และ 15,932.51 ล้านบาท ตามลำดับ เพื่อนำไปให้กู้ยืมแก่ผู้ที่ได้รับความเสียหายจากอุทกภัย ตามพระราชกำหนดการให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้ที่ได้รับความเสียหายจากอุทกภัย พ.ศ. 2555 ลงวันที่ 26 มกราคม 2555 และตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ สกง. 12/2555 เรื่องการให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้ที่ได้รับความเสียหายจากอุทกภัยปี พ.ศ. 2554 ลงวันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2555 วงเงินตามโครงการทั้งสิ้น 300,000.00 ล้านบาท เป็นเงินที่ธนาคารแห่งประเทศไทยให้สถาบันการเงินกู้ยืมไม่เกิน 210,000.00 ล้านบาท และเป็นเงินของสถาบันการเงินไม่ต่ำกว่า 90,000.00 ล้านบาท (หมายเหตุข้อ 5.7.1) ซึ่งเบิกใช้วงเงินที่จัดสรรได้จนกว่าจะเต็มจำนวนหรือจนถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2556 โดยตัวสัญญาใช้เงินมีอายุไม่เกิน 5 ปี นับแต่วันที่ออกและไม่เกินวันที่ 31 ธันวาคม 2561 ธนาคารแห่งประเทศไทยเรียกเก็บดอกเบี้ยจากสถาบันการเงิน ในอัตราร้อยละ 0.01 ต่อปี และธนาคารเรียกเก็บจากผู้ได้รับความเสียหายจากอุทกภัยไม่เกินร้อยละ 3.00 ต่อปี เมื่อธนาคารได้รับชำระหนี้ทั้งหมดหรือบางส่วนก่อนวันที่ตัวสัญญาใช้เงินถึงกำหนด ธนาคารต้องชำระหนี้ให้ธนาคารแห่งประเทศไทยตามสัดส่วนที่ได้รับชำระรวมดอกเบี้ย ธนาคารจะรับรู้ดอกเบี้ยจ่ายจากยอดคงเหลือของตัวสัญญาใช้เงินทุกวันสิ้นเดือน และชำระดอกเบี้ยสำหรับยอดตัวสัญญาใช้เงินคงค้างปีละ 2 งวด คือสิ้นเดือนมิถุนายน และสิ้นเดือนธันวาคม ซึ่งธนาคารแห่งประเทศไทยจะเรียกเก็บในวันทำการแรกของเดือนถัดไป

5.16 ตารางหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม

		หน่วย : ล้านบาท								
					2560			2559		
		อัตราดอกเบี้ย	ครบกำหนด							
		สกุลเงิน	(ร้อยละ)	ไถ่ถอน	ในประเทศ	ต่างประเทศ	รวม	ในประเทศ	ต่างประเทศ	รวม
หุ้นกู้										
ครั้งที่ 1/2560	บาท	2.36	2565		36,000.00	-	36,000.00	-	-	-
ครั้งที่ 2/2560	บาท	2.33	2565		14,000.00	-	14,000.00	-	-	-
รวม					50,000.00	-	50,000.00	-	-	-

หุ้นกู้ วงเงิน 50,000.00 ล้านบาท

ครั้งที่ 1/2560 เมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2560 ธนาคารได้ออกและเสนอขายหุ้นกู้ไม่ด้อยสิทธิ จำนวน 36,000.00 ล้านบาท อายุหุ้นกู้ 5 ปี อัตราดอกเบี้ยคงที่ร้อยละ 2.36 ต่อปี ตลอดอายุหุ้นกู้ กำหนดชำระดอกเบี้ยทุก 6 เดือน ในวันที่ 23 เดือนกุมภาพันธ์และสิงหาคมของทุกปี

ครั้งที่ 2/2560 เมื่อวันที่ 11 พฤษภาคม 2560 ธนาคารได้ออกและเสนอขายหุ้นกู้ไม่ด้อยสิทธิ จำนวน 14,000.00 ล้านบาท อายุหุ้นกู้ 5 ปี อัตราดอกเบี้ยคงที่ร้อยละ 2.33 ต่อปี ตลอดอายุหุ้นกู้ กำหนดชำระดอกเบี้ยทุก 6 เดือน ในวันที่ 11 เดือนพฤษภาคมและพฤศจิกายนของทุกปี

30

5.17 ประมาณการหนี้สิน

		หน่วย : ล้านบาท	
		2560	2559
ภาระผูกพันโครงการผลประโยชน์ของพนักงาน			
บำเหน็จ/บำนาญ		45,771.11	38,525.96
บำเหน็จดำรงชีพ		2,059.01	1,996.45
บำเหน็จพิเศษ		2,458.56	1,995.91
เงินชดเชย		3,932.96	3,176.49
ของที่ระลึกเมื่อเกษียณอายุ		122.53	113.82
ของที่ระลึกเมื่อปฏิบัติงานมานาน		255.91	362.51
		54,600.08	46,171.14
ภาระผูกพันอื่น	(หมายเหตุข้อ 5.23.1)	1,081.69	1,081.69
ภาระผูกพันที่อาจเกิดจากธนาครถูกฟ้องร้องคดี	(หมายเหตุข้อ 5.23.2)	0.55	1.11
รวมประมาณการหนี้สิน		55,682.32	47,253.94

ภาระผูกพันโครงการผลประโยชน์ของพนักงาน

มูลค่าปัจจุบันของภาระผูกพันโครงการผลประโยชน์ของพนักงาน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 และ 2559 สามารถกระทบยอดได้ ดังนี้

		หน่วย : ล้านบาท	
		2560	2559
ภาระผูกพันโครงการผลประโยชน์ของพนักงาน			
ยอดคงเหลือต้นงวด		46,171.14	45,183.75
ต้นทุนบริการปัจจุบัน		1,437.22	1,291.45
ต้นทุนดอกเบี้ย		1,721.59	1,951.89
ขาดทุน (กำไร) จากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย			
- ข้อสมมติด้านประชากรศาสตร์		899.05	-
- ข้อสมมติทางการเงิน		7,713.75	-
- จากการจ่ายชำระผลประโยชน์		(1,444.90)	-
เงินตอบแทนพิเศษ		-	839.78
ผลประโยชน์ที่จ่ายระหว่างงวด		(1,897.77)	(3,095.73)
รวมภาระผูกพันโครงการผลประโยชน์ของพนักงาน		54,600.08	46,171.14

5.17 ประมาณการหนี้สิน (ต่อ)

การวัดมูลค่าภาระผูกพันโครงการผลประโยชน์ของพนักงาน ธนาคารจะวัดมูลค่าจากข้อสมมติในการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยไม่บ่อยกว่าทุก 3 ปี หากไม่มีเหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอย่างมีสาระสำคัญ ซึ่งในไตรมาส 1 ปี 2560 ธนาคารได้ประเมินมูลค่าปัจจุบันของภาระผูกพันสำหรับโครงการผลประโยชน์ของพนักงาน จากผลการคำนวณมีผลขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยประเภทผลประโยชน์หลังออกจากงาน จำนวน 6,843.44 ล้านบาท และกำไรจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยประเภทผลประโยชน์ระยะยาวอื่นจำนวน 104.80 ล้านบาท ต่อมา ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงานธนาคารได้ทบทวนข้อสมมติเกี่ยวกับอัตราการเสียชีวิตจากตารางมรณะไทยปี 2560 ที่ใช้ทดแทนตารางมรณะเดิม (ตารางมรณะไทยปี 2551) ตามคำสั่งของสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย (คปภ.) ซึ่งมีผลกระทบทำให้ภาระผูกพันผลประโยชน์ของพนักงานเพิ่มขึ้น โดยมีผลขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยประเภทผลประโยชน์หลังออกจากงาน จำนวน 427.52 ล้านบาท และขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยประเภทผลประโยชน์ระยะยาวอื่น จำนวน 1.74 ล้านบาท รวมเป็นผลขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยประเภทผลประโยชน์หลังออกจากงาน จำนวน 7,270.96 ล้านบาท รับรู้ในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นผ่านกำไรสะสม และกำไรจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยประเภทผลประโยชน์ระยะยาวอื่น จำนวน 103.06 ล้านบาท รับรู้ในกำไรหรือขาดทุน โดยมีข้อสมมติที่ใช้ในการคำนวณสำหรับปี 2560 - 2562 ดังนี้

	2560	2559
อัตราคิดลดเฉลี่ย	3.37%	4.50%
อัตราขึ้นเงินเดือนเฉลี่ยพนักงาน	4.00% - 10.00%	4.00% - 12.00%
อัตราขึ้นเงินเดือนเฉลี่ยลูกจ้าง	6.00%	3.50%
อัตราการลาออกเฉลี่ยพนักงาน	0.00% - 1.50%	0.00% - 1.00%
อัตราการลาออกเฉลี่ยลูกจ้าง	0.00% - 20.00%	0.00% - 7.00%
อัตราการเสียชีวิต	ตารางมรณะไทยปี 2560	ตารางมรณะไทยปี 2551
เกษียณอายุก่อนกำหนด	55 ปี - น้อยกว่า 60 ปี	55 ปี - น้อยกว่า 60 ปี
เกษียณอายุปกติ	60 ปี	60 ปี

32

5.17 ประมาณการหนี้สิน (ต่อ)

ธนาคารได้วิเคราะห์ความอ่อนไหวต่อการเปลี่ยนแปลงในข้อสมมติหลักที่ใช้วัดมูลค่าภาระผูกพันโครงการ
ผลประโยชน์ของพนักงาน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 ดังนี้

หน่วย : ล้านบาท	
ประมาณการหนี้สิน	
เพิ่ม (ลด)	
2560	
ผลประโยชน์หลังออกจากงาน	
อัตราคิดลด	
เพิ่มขึ้น ร้อยละ 0.50	(3,667.59)
ลดลง ร้อยละ 0.50	4,098.42
อัตราการขึ้นเงินเดือน	
เพิ่มขึ้น ร้อยละ 1.00	3,640.53
ลดลง ร้อยละ 1.00	(3,224.45)
ผลประโยชน์ระยะยาวอื่น	
อัตราคิดลด	
เพิ่มขึ้น ร้อยละ 0.50	(11.78)
ลดลง ร้อยละ 0.50	12.78
อัตราเงินเฟ้อ	
เพิ่มขึ้น ร้อยละ 1.00	32.33
ลดลง ร้อยละ 1.00	(27.69)

ข้อมูลเกี่ยวกับประมาณการครบกำหนดของการจ่ายชำระผลประโยชน์ของพนักงาน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560
และ 2559 ดังนี้

	2560	2559
ระยะเวลาการจ่ายชำระผลประโยชน์ของพนักงานถึงเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก	20 ปี	23 ปี 31

5.17 ประมาณการหนี้สิน (ต่อ)

	หน่วย : ล้านบาท	
	2560	2559
จำนวนเงินและระยะเวลาที่คาดว่าจะจ่ายชำระผลประโยชน์ของพนักงาน		
ผลประโยชน์หลังออกจากงาน		
ส่วนที่คาดว่าจะจ่ายชำระภายใน 1 ปี	2,092.69	675.66
ส่วนที่คาดว่าจะจ่ายชำระเกินกว่า 1 ปี ถึง 2 ปี	2,232.45	869.67
ส่วนที่คาดว่าจะจ่ายชำระเกินกว่า 2 ปี ถึง 3 ปี	2,386.90	1,119.31
ส่วนที่คาดว่าจะจ่ายชำระเกินกว่า 3 ปี ถึง 4 ปี	2,535.93	1,441.45
ส่วนที่คาดว่าจะจ่ายชำระเกินกว่า 4 ปี ถึง 5 ปี	2,653.91	1,619.51
ส่วนที่คาดว่าจะจ่ายชำระเกินกว่า 5 ปี ถึง 10 ปี	15,777.91	11,626.15
ส่วนที่คาดว่าจะจ่ายชำระเกินกว่า 10 ปี ขึ้นไป	100,498.10	115,615.86
ผลประโยชน์ระยะยาวอื่น		
ส่วนที่คาดว่าจะจ่ายชำระภายใน 1 ปี	20.50	30.17
ส่วนที่คาดว่าจะจ่ายชำระเกินกว่า 1 ปี ถึง 2 ปี	12.61	29.47
ส่วนที่คาดว่าจะจ่ายชำระเกินกว่า 2 ปี ถึง 3 ปี	21.89	18.95
ส่วนที่คาดว่าจะจ่ายชำระเกินกว่า 3 ปี ถึง 4 ปี	20.25	32.10
ส่วนที่คาดว่าจะจ่ายชำระเกินกว่า 4 ปี ถึง 5 ปี	23.57	28.85
ส่วนที่คาดว่าจะจ่ายชำระเกินกว่า 5 ปี ถึง 10 ปี	106.92	159.10
ส่วนที่คาดว่าจะจ่ายชำระเกินกว่า 10 ปี ขึ้นไป	741.47	791.58

5.18 ดอกเบี้ยเงินฝากและพันธบัตรค้างจ่าย

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 และ 2559 ดอกเบี้ยเงินฝากและพันธบัตรค้างจ่าย จำนวน 49,425.11 ล้านบาท และ 43,425.42 ล้านบาท ตามลำดับ ได้รวมดอกเบี้ยเงินฝากสงเคราะห์ชีวิตและครอบครัวค้างจ่ายที่มีลักษณะเป็น การประกันภัยจำนวน 21,424.36 ล้านบาท และ 17,429.93 ล้านบาท ตามลำดับ (หมายเหตุข้อ 5.14.2)

๖๑

5.19 หนี้สินอื่น

	หน่วย : ล้านบาท	
	2560	2559
เชื้ครอเข้าบัญชีผู้ฝาก	1,505.71	1,889.27
พัก - ทรัพย์สินรอการขาย	917.63	443.96
เจ้าหนี้อื่นและหนี้สินเบ็ดเตล็ด	374.55	608.67
รอการปรับปรุง - สินเชื่อ	0.24	0.06
รวม	2,798.13	2,941.96

5.20 องค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น

	หน่วย : ล้านบาท					
	งบการเงินที่แสดงเงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสีย					
	2560			2559		
	การเปลี่ยนแปลง			การเปลี่ยนแปลง		
	ยอดต้นงวด	ในระหว่างงวด	ยอดปลายงวด	ยอดต้นงวด	ในระหว่างงวด	ยอดปลายงวด
ส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์	-	17,547.25	17,547.25	-	-	-
ส่วนเกินทุนจากการเปลี่ยนแปลง						
มูลค่าเงินลงทุน	9,239.58	6,618.03	15,857.61	3,610.66	5,628.92	9,239.58
ส่วนแบ่งกำไรเบ็ดเตล็ดอื่น						
ในบริษัทรวม	58.41	72.19	130.60	16.56	41.85	58.41
รวม	9,297.99	24,237.47	33,535.46	3,627.22	5,670.77	9,297.99

	หน่วย : ล้านบาท					
	งบการเงินเฉพาะธนาคาร					
	2560			2559		
	การเปลี่ยนแปลง			การเปลี่ยนแปลง		
	ยอดต้นงวด	ในระหว่างงวด	ยอดปลายงวด	ยอดต้นงวด	ในระหว่างงวด	ยอดปลายงวด
ส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์	-	17,547.25	17,547.25	-	-	-
ส่วนเกินทุนจากการเปลี่ยนแปลง						
มูลค่าเงินลงทุน	9,239.58	6,618.03	15,857.61	3,610.66	5,628.92	9,239.58
รวม	9,239.58	24,165.28	33,404.86	3,610.66	5,628.92	9,239.58

5.21 การจัดสรรกำไรสุทธิ

สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ อนุมัติให้ธนาคารจัดสรรกำไรสุทธิประจำปี 2559 และ 2558 ดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท	
	กำไรปี 2559	กำไรปี 2558
กำไรสุทธิประจำปี	25,945.97	22,698.82
สำรองเพื่อการขยายงาน	2,594.60	2,269.88
โบนัสกรรมการ	4.04	3.34
โบนัสพนักงาน	3,355.54	3,258.92
นำส่งรายได้แผ่นดิน	13,904.00	13,447.00

ในการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปี 2559 ธนาคารได้นำส่งรายได้แผ่นดินระหว่างกาลไปเมื่อวันที่ 20 ตุลาคม 2559 จำนวน 3,020.00 ล้านบาท คงเหลือที่ต้องนำส่งในปี 2560 จำนวน 10,098.00 ล้านบาท ซึ่งได้นำส่งรายได้แผ่นดินไปเมื่อวันที่ 4 เมษายน 2560 และได้้นำส่งรายได้แผ่นดินเพิ่มเติม เมื่อวันที่ 18 ธันวาคม 2560 จำนวน 786.00 ล้านบาท รวมนำส่งรายได้แผ่นดินจากการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปี 2559 จำนวน 13,904.00 ล้านบาท และธนาคารได้จัดสรรกำไรสุทธิสำหรับงวดหกเดือนสิ้นสุดวันที่ 30 มิถุนายน 2560 นำส่งรายได้แผ่นดินระหว่างกาล งวดที่ 1 เมื่อวันที่ 20 ตุลาคม 2560 จำนวน 5,739.00 ล้านบาท

ในการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปี 2558 ธนาคารได้นำส่งรายได้แผ่นดินระหว่างกาลไปเมื่อวันที่ 15 ตุลาคม 2558 จำนวน 3,545.00 ล้านบาท คงเหลือที่ต้องนำส่งในปี 2559 จำนวน 9,837.00 ล้านบาท ซึ่งได้นำส่งรายได้แผ่นดินไปเมื่อวันที่ 30 มีนาคม 2559 และได้้นำส่งรายได้แผ่นดินเพิ่มเติม เมื่อวันที่ 28 มิถุนายน 2559 จำนวน 65.00 ล้านบาท รวมนำส่งรายได้แผ่นดินจากการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปี 2558 จำนวน 13,447.00 ล้านบาท

5.22 สินทรัพย์ที่มีภาระผูกพันและข้อจำกัด

	หน่วย : ล้านบาท	
	2560	2559
หลักทรัพย์รัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ		
- หลักประกันการทำธุรกรรมสัญญาซื้อคืน	87,454.94	61,804.54
ทรัพย์สินรอการขาย	262.51	129.76
รวม	87,717.45	61,934.30

๑๖

5.23 หนี้สินที่อาจเกิดขึ้นในภายหน้า

5.23.1 ภาระผูกพัน มีดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท	
	2560	2559
ภาระตามตั๋วเงินค่าสินค้านำเข้าที่ยังไม่ได้ครบกำหนด	-	3.54
เลืตเตอร์ออฟเครดิต	48.10	-
ภาระผูกพันอื่น		
- วงเงินเบิกเกินบัญชีที่ลูกค้ายังไม่ได้ถอน	26,032.25	23,468.41
- การค้ำประกันอื่น	5,484.65	5,193.39
รวม	31,565.00	28,665.34

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 และ 2559 ธนาคารมีภาระผูกพันจากการค้ำประกันอื่น จำนวนเงิน 5,484.65 ล้านบาท และ 5,193.39 ล้านบาท ตามลำดับ ซึ่งธนาคารได้กั้นเงินสำรองเพื่อรองรับความเสียหาย โดยรับรู้ในประมาณการหนี้สิน จำนวน 1,081.69 ล้านบาท และ 1,081.69 ล้านบาท ตามลำดับ (หมายเหตุข้อ 5.17)

5.23.2 หนี้สินที่อาจเกิดขึ้นจากการถูกฟ้องร้องคดี

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 ธนาคารมีหนี้สินที่อาจเกิดขึ้นจากการถูกบุคคลภายนอกฟ้องคดีต่อศาล เรียกให้ชดใช้ค่าเสียหายโดยไม่สามารถกำหนดค่าเสียหายที่จะต้องชดใช้เป็นจำนวนที่แน่นอนได้ จำนวน 81 คดี เป็นทุนทรัพย์รวมจำนวนเงิน 380.23 ล้านบาท ในจำนวนนี้ได้รวมคดีที่อยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาลฎีกา ซึ่งธนาคารได้ประเมินผลเสียหาย โดยรับรู้ในประมาณการหนี้สินจำนวน 0.55 ล้านบาท (หมายเหตุข้อ 5.17)

5.24 รายการกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน

หน่วย : ล้านบาท

	2560			2559		
	เงินให้กู้ยืม		เงินรับฝาก	เงินให้กู้ยืม		เงินรับฝาก
	ค่าเผื่อนี้			ค่าเผื่อนี้		
	ยอดคงค้าง	สงสัยจะสูญ		ยอดคงค้าง	สงสัยจะสูญ	
1. บริษัทร่วม	743.09	7.43	285.41	833.35	8.33	345.14
รวม	743.09	7.43	285.41	833.35	8.33	345.14
2. รายการกับกิจการที่เกี่ยวข้อง						
กิจการที่ผู้บริหารสำคัญและบุคคลใกล้ชิด						
มีอำนาจควบคุมหรือมีอำนาจควบคุมร่วม หรือ						
เป็นผู้บริหารสำคัญ	40,059.77	70.18	1,142.75	17,392.56	20.01	189.21
รวม	40,059.77	70.18	1,142.75	17,392.56	20.01	189.21
3. รายการกับบุคคลที่เกี่ยวข้อง						
ผู้บริหารสำคัญและบุคคลใกล้ชิด	367.03	1.34	622.57	394.14	1.53	550.52
รวม	367.03	1.34	622.57	394.14	1.53	550.52
รวมทั้งสิ้น	41,169.89	78.95	2,050.73	18,620.05	29.87	1,084.87

5.25 ผลประโยชน์อื่นที่จ่ายแก่กรรมการและผู้มีอำนาจในการจัดการ

ธนาคารไม่มีการจ่ายผลประโยชน์อื่นแก่กรรมการและผู้บริหารของธนาคาร นอกเหนือจากผลประโยชน์ที่พึงจ่ายตามปกติ ซึ่งได้แก่ ค่าเบี้ยประชุม เงินเดือน โบนัส ค่าพาหนะและสวัสดิการต่าง ๆ ตามระเบียบธนาคาร สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560 และ 2559 ค่าตอบแทนที่จ่ายให้ผู้บริหารสำคัญ มีดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	2560	2559
ผลประโยชน์ระยะสั้น	366.57	336.55
ผลประโยชน์หลังออกจากราชการ	67.99	64.31
ผลประโยชน์ระยะยาวอื่น	0.15	0.22
รวม	434.71	401.08

33.

5.26 สัญญาเช่าระยะยาว

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 และ 2559 ธนาคารมีการผูกพันในการจ่ายค่าเช่าที่ดินและ/หรืออาคาร และค่าเช่ารถยนต์ โดยมีส่วนที่ครบกำหนดชำระตามระยะเวลานับตั้งแต่วันที่ในงบแสดงฐานะการเงิน ดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

		2560			
		จำนวนเงินที่จะต้องจ่ายตามระยะเวลา			
		เกิน 1 ปี			รวม
	ระยะเวลาคงเหลือ	ไม่เกิน 1 ปี	แต่ไม่เกิน 5 ปี	เกิน 5 ปี	
สัญญาเช่าที่ดินและ/หรืออาคาร	1 ม.ค. 2561 - 17 ธ.ค. 2582	358.09	256.47	3.01	617.57
สัญญาเช่ารถยนต์	1 ม.ค. 2561 - 31 ต.ค. 2565	377.93	706.00	-	1,083.93
รวม		736.02	962.47	3.01	1,701.50

หน่วย : ล้านบาท

		2559			
		จำนวนเงินที่จะต้องจ่ายตามระยะเวลา			
		เกิน 1 ปี			รวม
	ระยะเวลาคงเหลือ	ไม่เกิน 1 ปี	แต่ไม่เกิน 5 ปี	เกิน 5 ปี	
สัญญาเช่าที่ดินและ/หรืออาคาร	1 ม.ค. 2560 - 17 ธ.ค. 2582	358.54	328.03	3.90	690.47
สัญญาเช่ารถยนต์	1 ม.ค. 2560 - 28 ธ.ค. 2564	381.22	948.18	-	1,329.40
รวม		739.76	1,276.21	3.90	2,019.87

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 ธนาคารมีสัญญาเช่าระยะยาวที่มีอายุสัญญา 1 - 29 ปี โดยมีระยะเวลาในสัญญา ตั้งแต่ ปี 2533 - 2582 ประกอบด้วยสัญญาประเภทเช่าที่ดิน และ/หรืออาคารจำนวน 637 สัญญา และสัญญาเช่ารถยนต์ จำนวน 28 สัญญา ซึ่งมีการที่จะต้องจ่ายค่าเช่าในอนาคตประมาณ 1,701.50 ล้านบาท

32

5.27 ฐานะและผลการดำเนินงานที่สำคัญจำแนกตามธุรกรรมในประเทศและต่างประเทศ

5.27.1 ฐานะจำแนกตามธุรกรรม

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินที่แสดงเงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสีย					
	2560			2559		
	ธุรกรรม ในประเทศ	ธุรกรรม ต่างประเทศ	รวม	ธุรกรรม ในประเทศ	ธุรกรรม ต่างประเทศ	รวม
สินทรัพย์รวม	2,664,410.55	-	2,664,410.55	2,510,033.40	-	2,510,033.40
รายการระหว่างธนาคารและ						
ตลาดเงินสุทธิ (สินทรัพย์)	462,668.65	-	462,668.65	479,790.21	-	479,790.21
เงินลงทุนสุทธิ	237,320.73	-	237,320.73	283,914.13	-	283,914.13
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และ						
ดอกเบี้ยค้างรับสุทธิ	1,710,908.16	-	1,710,908.16	1,512,540.46	-	1,512,540.46
เงินรับฝาก	2,185,122.29	-	2,185,122.29	2,137,341.10	-	2,137,341.10
รายการระหว่างธนาคารและ						
ตลาดเงินสุทธิ (หนี้สิน)	111,205.80	-	111,205.80	101,313.06	-	101,313.06
ตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม	50,000.00	-	50,000.00	-	-	-

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินเฉพาะธนาคาร					
	2560			2559		
	ธุรกรรม ในประเทศ	ธุรกรรม ต่างประเทศ	รวม	ธุรกรรม ในประเทศ	ธุรกรรม ต่างประเทศ	รวม
สินทรัพย์รวม	2,663,828.13	-	2,663,828.13	2,509,588.11	-	2,509,588.11
รายการระหว่างธนาคารและ						
ตลาดเงินสุทธิ (สินทรัพย์)	462,668.65	-	462,668.65	479,790.21	-	479,790.21
เงินลงทุนสุทธิ	236,738.31	-	236,738.31	283,468.84	-	283,468.84
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และ						
ดอกเบี้ยค้างรับสุทธิ	1,710,908.16	-	1,710,908.16	1,512,540.46	-	1,512,540.46
เงินรับฝาก	2,185,122.29	-	2,185,122.29	2,137,341.10	-	2,137,341.10
รายการระหว่างธนาคารและ						
ตลาดเงินสุทธิ (หนี้สิน)	111,205.80	-	111,205.80	101,313.06	-	101,313.06
ตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม	50,000.00	-	50,000.00	-	-	-

33

5.27.2 ผลการดำเนินงานจำแนกตามธุรกรรม

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินที่แสดงเงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสีย					
	2560			2559		
	ธุรกรรม ในประเทศ	ธุรกรรม ต่างประเทศ	รวม	ธุรกรรม ในประเทศ	ธุรกรรม ต่างประเทศ	รวม
รายได้ดอกเบี้ย	98,364.64	-	98,364.64	98,884.71	-	98,884.71
ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย	42,448.21	-	42,448.21	40,337.47	-	40,337.47
รายได้ดอกเบี้ยสุทธิ	55,916.43	-	55,916.43	58,547.24	-	58,547.24
รายได้ค่าธรรมเนียมและ บริการสุทธิ	5,765.72	-	5,765.72	4,815.55	-	4,815.55
รายได้จากการดำเนินงานอื่น ๆ	9,761.33	-	9,761.33	8,874.23	-	8,874.23
ค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงานอื่น ๆ	40,167.97	-	40,167.97	46,133.08	-	46,133.08
กำไรสุทธิ	31,275.51	-	31,275.51	26,103.94	-	26,103.94

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินเฉพาะธนาคาร					
	2560			2559		
	ธุรกรรม ในประเทศ	ธุรกรรม ต่างประเทศ	รวม	ธุรกรรม ในประเทศ	ธุรกรรม ต่างประเทศ	รวม
รายได้ดอกเบี้ย	98,364.64	-	98,364.64	98,884.71	-	98,884.71
ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย	42,448.21	-	42,448.21	40,337.47	-	40,337.47
รายได้ดอกเบี้ยสุทธิ	55,916.43	-	55,916.43	58,547.24	-	58,547.24
รายได้ค่าธรรมเนียมและ บริการสุทธิ	5,765.72	-	5,765.72	4,815.55	-	4,815.55
รายได้จากการดำเนินงานอื่น ๆ	9,695.89	-	9,695.89	8,716.26	-	8,716.26
ค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงานอื่น ๆ	40,167.97	-	40,167.97	46,133.08	-	46,133.08
กำไรสุทธิ	31,210.07	-	31,210.07	25,945.97	-	25,945.97

32

5.28 รายได้ดอกเบี้ย

	หน่วย : ล้านบาท	
	2560	2559
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	6,384.06	6,785.53
เงินลงทุนและธุรกรรมเพื่อค้า	16.29	23.75
เงินลงทุนในตราสารหนี้	4,490.10	4,674.72
เงินให้สินเชื่อ	87,468.19	87,393.93
การให้เข้าซื้อ	6.00	6.78
รวมรายได้ดอกเบี้ย	<u>98,364.64</u>	<u>98,884.71</u>

5.29 ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย

	หน่วย : ล้านบาท	
	2560	2559
เงินรับฝาก	27,794.21	29,019.03
เงินรางวัล	11,519.77	10,407.90
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	1,220.56	1,214.02
เงินนำส่งกองทุนพัฒนาระบบสถาบันการเงินเฉพาะกิจ	4,942.06	3,446.08
ตราสารหนี้ที่ออก		
- หุ้นกู้	936.25	-
เงินกู้ยืม	2.50	-
ค่าธรรมเนียมในการกู้ยืมเงิน	3.17	-
โอนไปค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยธุรกรรมนโยบายรัฐ (หมายเหตุข้อ 5.38.7)	<u>(3,970.31)</u>	<u>(3,749.56)</u>
รวมค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย	<u>42,448.21</u>	<u>40,337.47</u>

3๗.

5.30 รายได้ค่าธรรมเนียมและบริการสุทธิ

		หน่วย : ล้านบาท	
		2560	2559
รายได้ค่าธรรมเนียมและบริการ			
การรับรอง รับอาวัล และการค้ำประกัน		51.35	42.62
ค่าธรรมเนียม ATM		852.36	855.93
รายได้จากบัตร VISA		1,329.34	1,103.37
ค่าธรรมเนียมเงินกู้		1,004.73	810.34
รายได้ค่านายหน้า		1,774.50	1,461.86
อื่น ๆ		1,449.11	1,093.90
โอนไปรายได้ค่าธรรมเนียมและบริการ			
จากลูกหนี้ธุรกรรมนโยบายรัฐ	(หมายเหตุข้อ 5.38.6)	(10.82)	(24.19)
รวมรายได้ค่าธรรมเนียมและบริการ		6,450.57	5,343.83
ค่าใช้จ่ายค่าธรรมเนียมและบริการ			
ค่าใช้จ่าย ATM Pool		234.09	235.54
ค่าใช้จ่ายบริการระบบ Mobile Banking		153.35	79.82
ค่าบริการโทรคมนาคม		238.08	221.73
อื่น ๆ		134.93	50.27
โอนไปค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ตามธุรกรรมนโยบายรัฐ	(หมายเหตุข้อ 5.38.7)	(75.60)	(59.08)
รวมค่าใช้จ่ายค่าธรรมเนียมและบริการ		684.85	528.28
รายได้ค่าธรรมเนียมและบริการสุทธิ		5,765.72	4,815.55

5.31 กำไรสุทธิจากธุรกรรมเพื่อค้ำและปริวรรตเงินตราต่างประเทศ

		หน่วย : ล้านบาท	
		กำไร (ขาดทุน) สุทธิ	
		2560	2559
1) กำไร (ขาดทุน) จากธุรกรรมเพื่อค้ำและปริวรรตเงินตราต่างประเทศ			
เงินตราต่างประเทศและตราสารอนุพันธ์ด้านอัตราแลกเปลี่ยน		(1,080.77)	(290.12)
ตราสารหนี้		80.26	69.34
รวม		(1,000.51)	(220.78)
2) กำไร (ขาดทุน) จากการป้องกันความเสี่ยง		1,090.44	405.29
รวมทั้งสิ้น		89.93	184.51

5.32 กำไรสุทธิจากเงินลงทุน

หน่วย : ล้านบาท

	กำไร (ขาดทุน) สุทธิ	
	2560	2559
1) กำไรจากการขาย		
เงินลงทุนเพื่อขาย	159.09	177.68
รวม	159.09	177.68
2) กลับรายการ (ขาดทุน) จากการด้อยค่า		
ตราสารทุนประเภทเงินลงทุนเพื่อขาย	98.10	(156.03)
รวม	98.10	(156.03)
รวมทั้งสิ้น	257.19	21.65

5.33 ค่าตอบแทนหน่วยงานในการชำระสินเชื่อ

หน่วย : ล้านบาท

	2560	2559
ค่าตอบแทนหน่วยงาน - สินเชื่อ	63.21	74.14
ค่าตอบแทนหน่วยงาน - สินเชื่อเพื่อสังคม	3,059.08	3,387.70
โอนไปค่าใช้จ่ายดำเนินงานธุรกรรมนโยบายรัฐ	(310.39)	(348.21)
รวม	2,811.90	3,113.63

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560 และ 2559 ค่าตอบแทนหน่วยงานในการชำระสินเชื่อ จำนวน 2,811.90 ล้านบาท และ 3,113.63 ล้านบาท ได้รวมเงินสนับสนุนพิเศษสำหรับเป็นค่าตอบแทนหน่วยงานในการนำส่งเงินเพื่อชำระหนี้เงินให้สินเชื่อตามบันทึกข้อตกลงโครงการสวัสดิการการเงินกู้ให้แก่สำนักงานคณะกรรมการ สกสค. จำนวน 2,533.35 ล้านบาท และ 2,773.89 ล้านบาท ตามลำดับ

5.34 หนี้สูญ หนี้สงสัยจะสูญ และขาดทุน (กลับรายการ) จากการด้อยค่า

หน่วย : ล้านบาท

	2560	2559
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	(76.77)	(70.29)
ตราสารหนี้ที่จะถือจนครบกำหนด	-	(257.24)
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้	3,904.10	9,357.85
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ตามธุรกรรมนโยบายรัฐ	357.08	518.10
รวม	4,184.41	9,548.42

38

5.35 โครงการสมทบเงินกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

	หน่วย : ล้านบาท	
	2560	2559
เงินกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ	470.22	457.58
ค่าใช้จ่ายเงินประเดิม	1,090.02	2,152.04
ค่าใช้จ่ายผลประโยชน์เงินประเดิม	340.67	491.09
รวม	1,900.91	3,100.71

5.36 การให้บริการทางการเงินตามหลักศาสนาอิสลาม

ธนาคารมีธุรกรรมการให้บริการทางการเงินตามหลักศาสนาอิสลาม ซึ่งเป็นการให้บริการที่ปราศจากดอกเบี้ย โดยมีประเภทบัญชีที่ให้บริการ ได้แก่ เงินฝากวาติยะฮ์ ฮัจญ์และอุมเราะฮ์ มุฏอรอบีฮ์ และการลงทุนหาผลประโยชน์ คือ การให้เช่าซื้อ การขายสินค้าผ่อนส่ง การลงทุนในหลักทรัพย์ต่าง ๆ และการร่วมทุน ธนาคารเปิดให้บริการครั้งแรกเมื่อเดือนธันวาคม 2541 ปัจจุบันมีสาขาที่เปิดให้บริการทางการเงินตามหลักศาสนาอิสลาม ระบบ ONLINE (เปิดบัญชีเงินฝากใหม่) จำนวน 343 สาขา ในจำนวนนี้มีสาขาที่เปิดให้บริการทางการเงินตามหลักศาสนาอิสลามเต็มรูปแบบ (ประเภทบัญชีที่ให้บริการและการลงทุนหาผลประโยชน์) จำนวน 243 สาขา

5.37 สำนักงานกองทุนพัฒนาเมืองในภูมิภาค

ธนาคารออมสินได้บริหารจัดการกองทุนเพื่อการลงทุนทางสังคมและกองทุนพัฒนาเมืองในภูมิภาคมาจนครบกำหนดกรอบระยะเวลาสิ้นสุดโครงการตามโครงการลงทุนเพื่อสังคมของกระทรวงการคลัง ซึ่งกระทรวงการคลังเห็นชอบให้ธนาคารออมสินยุติการบริหารจัดการกองทุนเพื่อการลงทุนทางสังคม และให้ธนาคารออมสินบริหารจัดการกองทุนพัฒนาเมืองในภูมิภาคต่อไป โดยจัดตั้งสำนักงานกองทุนพัฒนาเมืองในภูมิภาคเพื่อดำเนินงานกองทุนพัฒนาเมืองในภูมิภาคแทนสำนักงานกองทุนเพื่อสังคม มีลักษณะเป็นหน่วยงานอิสระภายใต้การกำกับของธนาคารออมสิน โดยให้มีการบริหารจัดการในรูปของคณะกรรมการตามรูปแบบเดิม และอนุญาตให้ธนาคารออมสินให้กู้ร่วมกับกองทุนพัฒนาเมืองในภูมิภาคแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในลักษณะ Syndication Loan สำหรับโครงการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค ในวงเงินไม่เกิน 1,000.00 ล้านบาท ตามระเบียบธนาคารออมสินฉบับที่ 408 ว่าด้วยสำนักงานกองทุนพัฒนาเมืองในภูมิภาค โดยได้รับค่าบริหารจัดการในอัตราร้อยละ 10.00 ของยอดเงินกู้ที่เบิกจ่ายตามสัญญาเงินกู้ โดยคำนวณ ณ วันที่ทำการเบิกจ่ายตามสัญญาเงินกู้ ตามบันทึกข้อตกลงว่าด้วยการเป็นผู้จัดการและบริหารกองทุนพัฒนาเมืองในภูมิภาค ระหว่างกระทรวงการคลังกับธนาคารออมสิน เลขที่ 1/2549 ลงวันที่ 30 มิถุนายน 2549 (แก้ไขเพิ่มเติมครั้งที่ 2) ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 ธนาคารให้สำนักงานกองทุนพัฒนาเมืองในภูมิภาคกู้ยืมเงินจำนวน 473.86 ล้านบาท

ตั้งแต่วุดปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2548 งบการเงินของธนาคารที่เสนอ ได้รวมรายการบัญชีของสำนักงานกองทุนพัฒนาเมืองในภูมิภาค ซึ่งเป็นหน่วยงานหนึ่งของธนาคาร โดยได้ตัดรายการบัญชีระหว่างกันออกแล้ว

งบการเงินของสำนักงานกองทุนพัฒนาเมืองในภูมิภาคที่รวมอยู่ในงบการเงินของธนาคาร ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 และ 2559 (หลังหักรายการระหว่างกันแล้ว) ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท	
	2560	2559
สินทรัพย์	396.61	428.74
หนี้สิน	0.81	1.03
ส่วนของทุน	179.17	169.34
รายได้	24.00	25.68
ค่าใช้จ่าย	14.17	18.27

5.38 อุดหนุนนโยบายรัฐ (Public Service Account : PSA)

5.38.1 ข้อมูลโดยสรุปสำหรับอุดหนุนนโยบายรัฐ

	หน่วย : ล้านบาท	
สินทรัพย์และหนี้สิน	2560	2559
<u>สินทรัพย์</u>		
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ตามอุดหนุนนโยบายรัฐและ		
ดอกเบี้ยค้างรับสุทธิ (หมายเหตุข้อ 5.38.2)	186,373.78	187,120.25
ลูกหนี้รอการชดเชยตามอุดหนุนนโยบายรัฐสุทธิ (หมายเหตุข้อ 5.38.4)	2,371.96	3,257.77
รวมสินทรัพย์	<u>188,745.74</u>	<u>190,378.02</u>
<u>หนี้สิน</u>		
เจ้าหนี้ตามอุดหนุนนโยบายรัฐ (หมายเหตุข้อ 5.38.5)	-	308.45
รวมหนี้สิน	<u>-</u>	<u>308.45</u>

	หน่วย : ล้านบาท	
รายได้และค่าใช้จ่าย	2560	2559
รายได้จากอุดหนุนนโยบายรัฐ (หมายเหตุข้อ 5.38.6)	5,948.82	5,474.89
หัก ค่าใช้จ่ายจากอุดหนุนนโยบายรัฐ (หมายเหตุข้อ 5.38.7)	7,236.46	7,170.11
หัก หนี้สูญ หนี้สงสัยจะสูญ และขาดทุนจากการด้อยค่าสำหรับ		
อุดหนุนนโยบายรัฐ (หมายเหตุข้อ 5.34)	357.08	518.10
กำไร (ขาดทุน) สุทธิ	<u>(1,644.72)</u>	<u>(2,213.32)</u>

๓๗

5.38.2 เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ตามรัฐธรรมนูญและดอกเบี้ยค้างรับสุทธิ

หน่วย : ล้านบาท

โครงการ	ลักษณะโครงการโดยสังเขป	ระยะเวลาโครงการ	2560	2559
1.โครงการสินเชื่อเพื่อช่วยเหลือผู้ประกอบอาชีพอิสระรายย่อยที่ได้รับผลกระทบจากอุทกภัยและวาตภัยในปี 2553	วงเงิน 2,000.00 ล้านบาท ให้สินเชื่อแก่ผู้ประกอบอาชีพอิสระรายย่อยที่ได้รับผลกระทบจากอุทกภัยและวาตภัยในปี 2553 ในอัตราดอกเบี้ยคงที่ร้อยละ 0.50 ต่อเดือน ตลอดอายุสัญญา รัฐบาลชดเชยความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต	2553 - 2559	0.17	0.32
2.โครงการให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้ประกอบการใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้	วงเงิน 25,000.00 ล้านบาท ให้สินเชื่อผ่านธนาคารพาณิชย์และสถาบันการเงินเฉพาะกิจ ในอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 0.01 ต่อปี รัฐบาลชดเชยต้นทุนเงินเท่ากับอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 12 เดือน สำหรับผู้ฝากทั่วไป สูงสุด บวก ค่าใช้จ่ายดำเนินงานร้อยละ 0.98 ต่อปี หัก อัตราผลตอบแทนจากการให้กู้ ร้อยละ 0.01 ต่อปี	2553 - 2556 ขยายระยะเวลาครั้งที่ 1 ถึงสิ้นปี 2557 ครั้งที่ 2 ถึงสิ้นปี 2560 ครั้งที่ 3 ถึงสิ้นปี 2565	13,284.88	17,233.11
3.โครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาระบบป้องกันอุทกภัยโดยธนาคารออมสินให้แก่ นิคม/สวน/เขตอุตสาหกรรม	วงเงิน 15,000.00 ล้านบาท ให้สินเชื่อแก่นิคม/สวน/เขตอุตสาหกรรมเอกชนโดยตรง 6 แห่ง ได้แก่ บางปะอิน บางกะดี โรจนะ ไชยเทก นวนคร และ สหรัตนนคร เพื่อพัฒนาระบบป้องกันอุทกภัย ในอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 0.01 ต่อปี รัฐบาลชดเชยต้นทุนเงินเท่ากับอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 12 เดือน สำหรับผู้ฝากทั่วไป สูงสุด บวก ค่าใช้จ่ายดำเนินงานร้อยละ 0.98 ต่อปี หัก อัตราผลตอบแทนจากอัตราดอกเบี้ยรับ ร้อยละ 0.01 ต่อปี	2556 - 2571	1,950.91	1,950.91
4.โครงการสินเชื่อเพื่อก่อสร้างระบบป้องกันอุทกภัยในนิคมอุตสาหกรรม	วงเงิน 3,546.24 ล้านบาท ให้สินเชื่อแก่การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยโดยตรง เพื่อก่อสร้างระบบป้องกันอุทกภัย ในอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 0.01 ต่อปี รัฐบาลชดเชยต้นทุนเงินเท่ากับอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 12 เดือน สำหรับผู้ฝากทั่วไป สูงสุด บวก ค่าใช้จ่ายดำเนินงานร้อยละ 0.98 ต่อปี หัก อัตราผลตอบแทนจากอัตราดอกเบี้ยรับ ร้อยละ 0.01 ต่อปี	2556 - 2571	1,998.26	1,980.70

๓๗

5.38.2 เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ตามธุรกรรมนโยบายรัฐและดอกเบี้ยค้างรับสุทธิ (ต่อ)

โครงการ	ลักษณะโครงการโดยสังเขป	ระยะเวลาโครงการ	หน่วย : ล้านบาท	
			2560	2559
5.โครงการมาตรการส่งเสริมความเป็นอยู่ระดับหมู่บ้าน	วงเงิน 30,000.00 ล้านบาท ให้สินเชื่อกับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง (กองทุนฯ) ที่ได้รับการจัดขึ้นเป็นกองทุนระดับ A และ B กองทุนฯ ละไม่เกิน 1.00 ล้านบาท ในอัตราดอกเบี้ย ดังนี้ ปีที่ 1-2 ดอกเบี้ยร้อยละ 0.00 ต่อปี ปีที่ 3-7 ดอกเบี้ยเท่ากับต้นทุนทางการเงินบวกด้วยร้อยละ 1.00 ต่อปี รัฐบาลชดเชยต้นทุนเงินในปีที่ 1 - 2 เท่ากับอัตราร้อยละ 2.21 ต่อปี โดยไม่ได้รับ การชดเชยความเสียหายในอนาคต	2558 - 2566	19,394.68	21,781.06
6.โครงการสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำเพื่อเป็นเงินทุนหมุนเวียนให้แก่ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs)	วงเงิน 100,000.00 ล้านบาท ให้สินเชื่อกับธนาคารพาณิชย์และสถาบันการเงินเฉพาะกิจ ในอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 0.10 ต่อปี เพื่อนำไปปล่อยสินเชื่อแก่ผู้ประกอบการ SMEs ในอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 4.00 ต่อปี โดยธนาคารสามารถใช้วงเงินโครงการฯ ได้ (หมายเหตุข้อ 5.7.1) รัฐบาลชดเชยอัตราดอกเบี้ยเท่ากับต้นทุนเงินร้อยละ 2.21 ต่อปี บวก ค่าใช้จ่ายดำเนินงานร้อยละ 0.75 ต่อปี หัก อัตราผลตอบแทนจากการให้สถาบันการเงินกู้ร้อยละ 0.10 ต่อปี	2558 - 2565	76,657.09	86,996.03
7.โครงการสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำเพื่อเป็นเงินทุนหมุนเวียนให้แก่ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ระยะที่ 2	วงเงิน 50,000.00 ล้านบาท ให้สินเชื่อกับธนาคารพาณิชย์และสถาบันการเงินเฉพาะกิจ ในอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 0.10 ต่อปี เพื่อนำไปปล่อยสินเชื่อแก่ผู้ประกอบการ SMEs ในอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 4.00 ต่อปี โดยธนาคารสามารถใช้วงเงินโครงการฯ ได้ (หมายเหตุข้อ 5.7.1) รัฐบาลชดเชยอัตราดอกเบี้ยเท่ากับต้นทุนเงินร้อยละ 2.21 ต่อปี บวก ค่าใช้จ่ายดำเนินงานร้อยละ 0.75 ต่อปี หัก อัตราผลตอบแทนจากการให้สถาบันการเงินกู้ร้อยละ 0.10 ต่อปี	2559 - 2566	33,611.05	39,764.18

5.38.2 เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ตามธุรกรรมนโยบายรัฐและดอกเบี้ยค้างรับสุทธิ (ต่อ)

หน่วย : ล้านบาท

โครงการ	ลักษณะโครงการโดยสังเขป	ระยะเวลาโครงการ	2560	2559																	
8. โครงการบ้านประชารัฐ	วงเงิน 20,000.00 ล้านบาท ให้สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยสำหรับประชาชน (Post Finance) ในอัตราดอกเบี้ย ดังนี้	2559 - 2589	4,336.24	3,106.67																	
	<table><tr><th rowspan="2">ปีที่</th><th colspan="2">วงเงินกู้</th></tr><tr><th>ไม่เกิน 7 แสนบาท</th><th>เกิน 7 แสนบาท แต่ไม่เกิน 1.50 ล้านบาท</th></tr><tr><td>1</td><td>ร้อยละ 0.00 ต่อปี</td><td>ร้อยละ 3.00 ต่อปี</td></tr><tr><td>2-3</td><td>ร้อยละ 2.00 ต่อปี</td><td>ร้อยละ 3.00 ต่อปี</td></tr><tr><td>4-6</td><td>ร้อยละ 5.00 ต่อปี</td><td>ร้อยละ 5.00 ต่อปี</td></tr><tr><td>7 ปีขึ้นไป</td><td>ร้อยละ MRR-1.475 ต่อปี</td><td>ลูกค้าทั่วไป ร้อยละ MRR-1.475 ต่อปี ลูกค้าข้อตกลง-ส่วนกลาง ร้อยละ MRR-1.725 ต่อปี</td></tr></table>	ปีที่	วงเงินกู้		ไม่เกิน 7 แสนบาท	เกิน 7 แสนบาท แต่ไม่เกิน 1.50 ล้านบาท	1	ร้อยละ 0.00 ต่อปี	ร้อยละ 3.00 ต่อปี	2-3	ร้อยละ 2.00 ต่อปี	ร้อยละ 3.00 ต่อปี	4-6	ร้อยละ 5.00 ต่อปี	ร้อยละ 5.00 ต่อปี	7 ปีขึ้นไป	ร้อยละ MRR-1.475 ต่อปี	ลูกค้าทั่วไป ร้อยละ MRR-1.475 ต่อปี ลูกค้าข้อตกลง-ส่วนกลาง ร้อยละ MRR-1.725 ต่อปี			
ปีที่	วงเงินกู้																				
	ไม่เกิน 7 แสนบาท	เกิน 7 แสนบาท แต่ไม่เกิน 1.50 ล้านบาท																			
1	ร้อยละ 0.00 ต่อปี	ร้อยละ 3.00 ต่อปี																			
2-3	ร้อยละ 2.00 ต่อปี	ร้อยละ 3.00 ต่อปี																			
4-6	ร้อยละ 5.00 ต่อปี	ร้อยละ 5.00 ต่อปี																			
7 ปีขึ้นไป	ร้อยละ MRR-1.475 ต่อปี	ลูกค้าทั่วไป ร้อยละ MRR-1.475 ต่อปี ลูกค้าข้อตกลง-ส่วนกลาง ร้อยละ MRR-1.725 ต่อปี																			
	ไม่ได้รับชดเชยจากรัฐบาล																				
9. โครงการสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำเพื่อช่วยเหลือชาวประมง "ประมงไทยก้าวไกลสู่สากล"	วงเงิน 500.00 ล้านบาท ให้สินเชื่อเพื่อช่วยเหลือชาวประมงที่ได้รับผลกระทบจากมาตรการแก้ไขปัญหาการทำประมงผิดกฎหมายในอัตราดอกเบี้ย ดังนี้ ปีที่ 1 ร้อยละ 0.00 ต่อปี ปีที่ 2-7 ร้อยละ 4.00 ต่อปี รัฐบาลชดเชยอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 3.00 ต่อปี	2559 - 2567	333.04	152.80																	
10. โครงการมาตรการสินเชื่อประชารัฐเพื่อประชาชน	ให้สินเชื่อแก่ผู้ประกอบการอาชีพอิสระรายย่อยทั่วไป เพื่อเป็นเงินทุนหมุนเวียนในการประกอบอาชีพ แก้ปัญหาและบรรเทาความเดือดร้อนในการดำรงชีพ และชำระหนี้สินอื่น ๆ รวมทั้งหนี้ในระบบ ในอัตราดอกเบี้ย ดังนี้ ปีที่ 1 ดอกเบี้ยร้อยละ 0.00 ต่อเดือน ปีที่ 2-5 ดอกเบี้ยร้อยละ 1.00 ต่อเดือน ไม่ได้รับชดเชยจากรัฐบาล	2559 - 2564	852.27	1,347.33																	

39

5.38.2 เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ตามธุรกรรมนโยบายรัฐและดอกเบี้ยค้างรับสุทธิ (ต่อ)

โครงการ	ลักษณะโครงการโดยสังเขป	ระยะเวลาโครงการ	หน่วย : ล้านบาท	
			2560	2559
11. โครงการสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำเพื่อปรับเปลี่ยนเครื่องจักรและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสำหรับผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs)	วงเงิน 30,000.00 ล้านบาท ให้สินเชื่อกับธนาคารพาณิชย์และสถาบันการเงินเฉพาะกิจ ในอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 0.10 ต่อปี เพื่อนำไปปล่อยสินเชื่อแก่ผู้ประกอบการ SMEs เพื่อปรับเปลี่ยนเครื่องจักร และเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ในอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 4.00 ต่อปี โดยธนาคารสามารถใช้วงเงินโครงการฯ ได้ (หมายเหตุข้อ 5.7.1) รัฐบาลชดเชยต้นทุนเงินจากอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 6 เดือน สำหรับผู้ฝากทั่วไป สูงสุด <u>รวม</u> ร้อยละ 1.85 ต่อปี รวมไม่เกิน ร้อยละ 3.00 ต่อปี	2559 - 2567	23,889.28	6,499.63
12. โครงการมาตรการประชารัฐเพื่อแก้ไขปัญหานี้สินประชาชนภายใต้นโยบายรัฐบาล	เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนแก่ลูกค้าของธนาคาร ที่ใช้บริการสินเชื่อและอยู่ระหว่างการผ่อนชำระคืน ที่มีความประสงค์เข้าร่วมมาตรการ โดยขอพักชำระหนี้ชั่วคราวหรือขอขยายระยะเวลาชำระหนี้เพื่อลดภาระรายจ่าย ไม่ได้รับชดเชยจากรัฐบาล	2559 - 2579	5,715.63	6,307.51
13. โครงการสินเชื่อประชารัฐเพื่อประชาชน (ผู้ประสบภัยพิบัติ)	วงเงิน 4,000.00 ล้านบาท เพื่อเป็นเงินทุนหมุนเวียนในการประกอบอาชีพ แก้ปัญหาและบรรเทาความเดือดร้อนในการดำรงชีพและบรรเทาความเดือดร้อนจากอุทกภัย รวมถึงภัยพิบัติต่าง ๆ ในอัตราดอกเบี้ย ดังนี้ ปีที่ 1 ดอกเบี้ยร้อยละ 0.00 ต่อเดือน ปีที่ 2-5 ดอกเบี้ยร้อยละ 1.00 ต่อเดือน ไม่ได้รับชดเชยจากรัฐบาล	2560 - 2565	159.47	-
14. โครงการสินเชื่อเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ที่ประสบภัยน้ำท่วม ปี 2560	วงเงิน 2,500.00 ล้านบาท เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของ SMEs ที่ประสบภัยน้ำท่วม ปี 2560 ในอัตราดอกเบี้ย ดังนี้ ปีที่ 1 ดอกเบี้ยร้อยละ MLR - 2.00 ต่อปี ปีที่ 2-5 ดอกเบี้ยร้อยละ MLR ต่อปี ไม่ได้รับชดเชยจากรัฐบาล	2560 - 2565	2.23	-

3!

5.38.2 เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ตามธุรกรรมนโยบายรัฐและดอกเบี้ยค้างรับสุทธิ (ต่อ)

หน่วย : ล้านบาท

โครงการ	ลักษณะโครงการโดยสังเขป	ระยะเวลาโครงการ	2560	2559
---------	------------------------	-----------------	------	------

15. โครงการสินเชื่อรายย่อย
เพื่อใช้จ่ายฉุกเฉิน

วงเงิน 5,000.00 ล้านบาท
เพื่อช่วยเหลือผู้มีรายได้น้อยและเกษตรกร
รายย่อยที่มีความจำเป็นจะต้องใช้จ่ายเงิน
ฉุกเฉินหรือแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนใน
ครัวเรือน โดยต้องไม่เป็นการ Refinance
หนี้ในระบบ ในอัตราดอกเบี้ยคงที่ (Flat Rate)
ไม่เกินร้อยละ 0.85 ต่อเดือน
รัฐบาลชดเชยความเสียหาย ดังนี้

ระดับ NPL	รัฐบาล ชดเชย	จำนวนเงิน (ล้านบาท)	Coverage ratio
ไม่เกิน ร้อยละ 25	ร้อยละ 100	2,500	ไม่เกิน ร้อยละ 40
มากกว่า ร้อยละ 25 ไม่เกิน ร้อยละ 37.50	ร้อยละ 70	875	
มากกว่า ร้อยละ 37.50 ไม่เกิน ร้อยละ 50	ร้อยละ 50	625	
รวม		4,000	

186,373.78

187,120.25

5.38.3 การจัดชั้นสินทรัพย์และการกันเงินสำรองธุรกรรมนโยบายรัฐ

หน่วย : ล้านบาท

2560					
	ยอดสินเชื่อ	อัตราที่ใช้ในการตั้ง		อัตราที่ใช้ในการตั้ง	
จำนวน	คงค้างและ	มูลค่า	ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	ค่าเผื่อหนี้	
ราย	ดอกเบี้ยค้างรับ	หลักประกัน	(ร้อยละ)	สงสัยจะสูญ	
จัดชั้นปกติ	167,198	186,308.44	6,538.17	1	1,796.08
จัดชั้นกล่าวถึงเป็นพิเศษ	11,656	1,614.35	865.40	2	14.81
จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน	2,900	297.22	55.72	100	240.63
จัดชั้นสงสัย	1,702	197.59	97.22	100	100.37
จัดชั้นสงสัยจะสูญ	537	192.23	108.07	100	84.16
รวม	183,993	188,609.83	7,664.58		2,236.05

หน่วย : ล้านบาท

2559					
	ยอดสินเชื่อ	อัตราที่ใช้ในการตั้ง		อัตราที่ใช้ในการตั้ง	
จำนวน	คงค้างและ	มูลค่า	ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	ค่าเผื่อหนี้	
ราย	ดอกเบี้ยค้างรับ	หลักประกัน	(ร้อยละ)	สงสัยจะสูญ	
จัดชั้นปกติ	70,459	187,641.89	6,311.18	1	1,813.08
จัดชั้นกล่าวถึงเป็นพิเศษ	3,022	1,248.58	676.79	2	11.38
จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน	62	23.98	10.19	100	13.79
จัดชั้นสงสัย	116	83.10	44.04	100	39.06
จัดชั้นสงสัยจะสูญ	158	2.79	0.01	100	2.78
รวม	73,817	189,000.34	7,042.21		1,880.09

3.6

5.38.4 ลูกหนี้รอการชดเชยตามรัฐธรรมนูญ

รายการ	หน่วย : ล้านบาท	
	2560	2559
โครงการให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้ประกอบการใน 3 จังหวัดชายแดนใต้	290.38	20.49
โครงการสินเชื่อเพื่อพัฒนาระบบป้องกันอุทกภัยโดยธนาคารออมสินให้แก่เกษตรกร/		
สวน/เขตอุตสาหกรรม	14.75	10.71
โครงการสินเชื่อเพื่อก่อสร้างระบบป้องกันอุทกภัยในนิคมอุตสาหกรรม	15.86	-
โครงการมาตรการส่งเสริมความเป็นอยู่ระดับหมู่บ้าน	24.27	122.76
โครงการสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำเพื่อเป็นเงินทุนหมุนเวียนให้แก่ผู้ประกอบการ		
วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs)	630.91	794.19
โครงการสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำเพื่อเป็นเงินทุนหมุนเวียนให้แก่ผู้ประกอบการ		
วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ระยะที่ 2	1,044.71	1,256.05
โครงการสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำเพื่อช่วยเหลือชาวประมง "ประมงไทยก้าวไกลสู่สากล"	0.16	1.57
โครงการสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำเพื่อปรับเปลี่ยนเครื่องจักรและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต		
สำหรับผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs)	269.94	31.72
โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาอาชีพและสร้างความรู้ทางการเงิน		
แก่ผู้ประกอบการรายย่อยในชุมชนเมือง	80.98	149.98
โครงการมาตรการเพิ่มรายได้ให้แก่ผู้มีรายได้น้อยในโครงการลงทะเบียน		
เพื่อสวัสดิการแห่งรัฐ	-	870.30
รวม	2,371.96	3,257.77

5.38.5 เจ้าหนี้ตามรัฐธรรมนูญ

รายการ	หน่วย : ล้านบาท	
	2560	2559
โครงการมาตรการเพิ่มรายได้ให้แก่ผู้มีรายได้น้อยในโครงการลงทะเบียน		
เพื่อสวัสดิการแห่งรัฐ	-	308.45
รวม	-	308.45

31

5.38.6 รายได้จากธุรกรรมนโยบายรัฐ

รายการ	หน่วย : ล้านบาท	
	2560	2559
รายได้จากลูกหนี้ธุรกรรมนโยบายรัฐ		
รายได้ดอกเบี้ยจากลูกหนี้ธุรกรรมนโยบายรัฐ	838.56	251.37
รายได้ค่าธรรมเนียมและบริการจากลูกหนี้		
ธุรกรรมนโยบายรัฐ (หมายเหตุข้อ 5.30)	10.82	24.19
รายได้อื่นๆ จากลูกหนี้ธุรกรรมนโยบายรัฐ	0.44	0.40
รายได้ชดเชยธุรกรรมนโยบายรัฐจากรัฐบาล		
รายได้ชดเชยดอกเบี้ยธุรกรรมนโยบายรัฐจากรัฐบาล	5,099.00	5,198.93
รวม	5,948.82	5,474.89

5.38.7 ค่าใช้จ่ายจากธุรกรรมนโยบายรัฐ

รายการ	หน่วย : ล้านบาท	
	2560	2559
ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยธุรกรรมนโยบายรัฐ (หมายเหตุข้อ 5.29)	3,970.31	3,749.56
ค่าใช้จ่ายดำเนินงานธุรกรรมนโยบายรัฐ	3,190.55	3,361.47
ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ตามธุรกรรมนโยบายรัฐ (หมายเหตุข้อ 5.30)	75.60	59.08
รวม	7,236.46	7,170.11

5.39 เหตุการณ์ภายหลังรอบระยะเวลารายงาน

ตามมติที่ประชุมคณะกรรมการธนาคารออมสิน ครั้งที่ 14/2560 เมื่อวันที่ 28 พฤศจิกายน 2560 อนุมัติหลักการให้ขายเงินลงทุนในหุ้นสามัญบริษัทหนึ่ง ซึ่งต่อมาที่ประชุมคณะกรรมการบริหาร ครั้งที่ 4/2561 เมื่อวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2561 มีมติอนุมัติให้ขายเงินลงทุนในหุ้นสามัญบริษัทดังกล่าว ในส่วนที่ธนาคารถืออยู่ทั้งหมด จำนวน 1,950.00 ล้านหุ้น ในราคา 13,845.00 ล้านบาท ซึ่งธนาคารได้รับเงินแล้วเมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2561 โดยเงินลงทุนดังกล่าวแสดงอยู่ในงบการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 จำนวน 13,650.00 ล้านบาท

5.40 การอนุมัติงบการเงิน

ผู้อำนวยการธนาคารอนุมัติให้ออกงบการเงินนี้ เมื่อวันที่ 12 มีนาคม 2561

